

NACIONALNA I SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA U ZAGREBU
Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara u Republici Hrvatskoj

**Program
2022.**

Zagreb, 2022.

NACIONALNA I SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA U ZAGREBU
Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara u Republici Hrvatskoj
Hrvatske bratske zajednice 4
p.p. 550
10000 Zagreb
Republika Hrvatska
Elektronička pošta: cssu@nsk.hr
URL: <http://cssu.nsk.hr/>

Sadržaj

Uvodna riječ

Programski odbor

Prijava na klasične tečajeve

Prijava na webinare

Novi tečajevi u programu CSSU-a

Program

Modul I: Intelektualna sloboda i pravna i etička pitanja knjižničarske profesije

Modul II: Knjižnične službe i usluge

Modul III: Izgradnja zbirki

Modul IV: Bibliografska kontrola

Modul V: Vrednovanje, istraživanje i projektno upravljanje

Modul VI: Elektronički informacijski izvori i sistemsko knjižničarstvo

Modul VII: Nakladništvo

Modul VIII: Digitalizacija građe

Modul IX: Generičke kompetencije

PRILOZI:

Popis predavača CSSU-a

Adrese mjesta održavanja tečajeva

UVODNA RIJEČ

Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara u Republici Hrvatskoj od 2002. godine kontinuirano provodi programe stalnog stručnog usavršavanja knjižničara i informacijskih stručnjaka na nacionalnoj razini. Uz Nacionalnu i sveučilišnu knjižnicu, koja je ujedno i administrativno središte Centra, u organizaciji i provedbi edukacije sudjeluju i projektni osnivači: Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Knjižnice grada Zagreba i Hrvatsko knjižničarsko društvo.

Godišnji program edukacije obuhvaća novosti iz područja knjižničarstva, informacijskih i komunikacijskih znanosti, a tečajevi omogućuju, osim usvajanja novih, osvježavanje postojećih znanja i vještina putem vježbi, radionica te u interakciji s predavačima i polaznicima u vidu diskusija, *brainstorminga* i sl.

Obrazovni sadržaji Centra namijenjeni su knjižničarima iz svih vrsta knjižnica, pomoćnim knjižničarima, kao i informacijskim stručnjacima u baštinskim ustanovama. Strukturirani program stalnog stručnog usavršavanja održava se u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu, županijskim matičnim knjižnicama te visokoškolskim i sveučilišnim knjižnicama diljem Hrvatske ili na daljinu, putem sustava za webinare. Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara također organizira gostovanja domaćih i stranih stručnjaka namijenjena široj AKM zajednici.

Program ostvaruje više od 90 predavača, sveučilišnih profesora, knjižničara i informacijskih stručnjaka. Program za 2022. godinu sadrži više od 80 tečajeva modularno strukturiranih u devet tematskih područja. Ove godine u program će biti uvršteni e-tečajevi na zahtjev. Učenjem na daljinu putem e-tečajeva i webinarâ nastojat će se povećati zdravstvena sigurnost, ali i dostupnost te mogućnost sudjelovanja za veći broj polaznika. Ovakvi oblici edukacije također imaju za cilj potaknuti primjenu novih tehnologija u učenju i poučavanju te naglasiti važnost računalne pismenosti i digitalnih kompetencija.

Za 2022. godinu planirana su tri e-tečaja koja obuhvaćaju područje preventivne zaštite građe, službene publikacije Republike Hrvatske te primjenu Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima u kontekstu identifikacije i opisa agenata.

Program također sadrži tečaj vezan uz zaštitu građe u izvanrednim okolnostima, tečaj o procjeni rizika od katastrofa za knjižničnu građu, kao i tečaj o zaštiti građe u okviru posudbe i izlaganja. U kontekstu zaštite građe u baštinskim ustanovama predviđeno je i gostujuće *online* predavanje o kibernetičkoj sigurnosti.

U okviru novog modula *IX. Generičke kompetencije*, program za 2022. godinu donosi tečaj i webinar o važnosti mentalnog zdravlja te prevencije izgaranja na radnome mjestu. Novitet u programu su i tečajevi vezani uz biblioterapijski pristup u svrhu provođenja posebnih programa poticanja čitanja u neposrednom radu s korisnicima – od djece, kod kojih je naglasak na razvoju kritičkog mišljenja, do osoba treće životne dobi i osoba s poteškoćama u čitanju. Novi program donosi i webinare vezane uz načela izgradnje predmetnog sustava, identifikatore i identifikacijske sustave za knjižničnu građu te članstvo u Crossrefu posredništvom Hrvatskog ureda za DOI. Novitet su i webinar o očuvanju knjižnične baštine te webinar o digitalnoj glazbenoj građi u knjižnici, a u planu za ovu godinu je i gostujuće *online* predavanje o vizualnom identitetu knjižnice.

Osim toga, i ove je godine u program uvršten tečaj vezan uz primjenu Pravilnika za opis

i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima, koji je pripremljen i za održavanje *online* u slučaju nepovoljne zdravstvene situacije. Time će se nastaviti planirana izobrazba za primjenu Pravilnika u AKM zajednici.

Polaznicima će također biti dostupni besplatni webinar i vezani uz knjižničnu statistiku, a snimke svih cjelina unutar navedenih tečajeva bit će javno dostupne na mrežnim stranicama Centra tijekom cijele godine.

Temeljem razvojnog projekta Cjeloživotno učenje knjižničara: ishodi učenja i fleksibilnost – CUK¹, koji se provodio od listopada 2008. do studenog 2009. godine, Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara u RH u programu za 2010. godinu uveo je sustav CEU (*Continuing education unit*) bodova za vrednovanje programa trajne izobrazbe. 1 CEU bod ima vrijednost odslušanih 10 sati (600 minuta) programa trajne izobrazbe. Osnova za uvođenje CEU bodova u nacionalni program trajne izobrazbe knjižničara temelji se na uvedenim i definiranim ishodima učenja za svaki pojedinačni tečaj, naznačenim načinima mjerenja postignuća usavršavanja te postignutim razinama kompetencija u odnosu na kompetencijsku matricu definiranu projektom CUK. Svaki polaznik Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara u RH po odslušanoj radionici dobiva potvrdu o odslušanom programu trajne izobrazbe na kojoj je iskazana vrijednost CEU bodova. Potvrdu o CEU bodovima polaznicima izdaje Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara u RH u svrhu bilježenja postignutog učenja i usavršavanja.

Programski odbor

---

¹ Projekt je odobren na natječaju Nacionalne zaklade za znanost, visoko školstvo i tehnološki razvoj Republike Hrvatske, a ostvarenje projekta zajednički su iznijeli projektni partneri Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Knjižnice grada Zagreba i Hrvatsko knjižničarsko društvo.

PROGRAMSKI ODBOR

Godišnji program edukacije Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara u RH odobrava Programski odbor, stručno tijelo čije članove predlažu i imenuju Osnivači Centra (Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti, Knjižnice grada Zagreba te Hrvatsko knjižničarsko društvo). Programski odbor usvaja godišnji program tečajeva, predlaže planove razvoja programa stalnoga stručnog usavršavanja knjižničara i potiče suradnju s drugim sličnim organizacijama.

Članovi Programskog odbora (2022.):

mr. sc. Ivančica Đukec Kero, knjižničarska savjetnica

Antonija Filipeti, viša knjižničarka

dr. sc. Ivana Hebrang Grgić, izv. prof.

dr. sc. Tomislav Ivanjko, docent

dr. sc. Tamara Krajna, knjižničarska savjetnica

Kristina Krpan, viša knjižničarka

Ljiljana Vugrinec, knjižničarska savjetnica

dr. sc. Ana Vukadin, viša knjižničarka

PRIJAVA NA TEČAJEVE

O tečajevima

Osnovni tečajevi

Osnovni tečajevi Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara u Republici Hrvatskoj organizirani su u 9 modula prema svojoj namjeni i sadržaju: Modul I: Intelektualna sloboda i pravna i etička pitanja knjižničarske profesije, Modul II: Knjižnične službe i usluge, Modul III: Izgradnja zbirki, Modul IV: Bibliografska kontrola, Modul V: Vrednovanje, istraživanje i projektno upravljanje, Modul VI: Elektronički informacijski izvori i sistemsko knjižničarstvo, Modul VII: Nakladništvo, Modul VIII: Digitalizacija građe i Modul IX: Generičke kompetencije. Osnovni tečajevi Centra održavaju se u informatički opremljenim učionicama u knjižnicama u Zagrebu te izvan Zagreba. Webinarari su za polaznike besplatni te im je u najavljenom terminu moguće pristupiti s vlastitog računala. Snimka je za polaznike dostupna u razdoblju od dva do tri tjedna nakon održavanja ili dulje, ovisno o dogovoru s predavačima.

Na klasičnom tečaju može prisustvovati najmanje pet (5) do optimalno dvadeset i pet (25) polaznika. Optimalan broj polaznika na klasičnom tečaju tijekom ove godine ovisit će o zdravstvenoj situaciji. Osnovni tečajevi Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara u RH bodovani su CEU (*continuing education units*) bodovima. CEU bodovi naznačeni su na *Potvrdi o sudjelovanju u programu cjeloživotnog učenja knjižničara*, koja se po odslušanom tečaju ili webinaru uručuje polaznicima tečaja.

Posebni tečajevi

Svim knjižničarima, polaznicima Centra za stalno usavršavanje knjižničara (CSSU) dostupne su informacije o pohađanju tečajeva Sveučilišnog računskog centra (Srce), koji obuhvaćaju područja osnovne uporabe računala i interneta, web-tehnologija, baza podataka, multimedijских alata itd. Tečajevi se održavaju u suvremeno opremljenim učionicama, a svaki polaznik dobiva popratne nastavne materijale i potvrdu o odslušanom tečaju.

Pohađanje tečajeva određeno je cjenikom dostupnim na internetskoj stranici: <https://www.srce.unizg.hr/usluge/osnovni-tecajevi/cjenik>

Osim tečajeva u učionicama, svim zainteresiranim polaznicima na raspolaganju su i online tečajevi, dostupni putem sustava za udaljeno učenje.

Prijava na klasične tečajeve

Osnovni tečajevi Centra prijavljuju se ispunjenom prijavnicom koja je dostupna na mrežnom portalu Centra uz svaki tečaj.

Ispunjenu i ovjerenu prijavnicu prije početka tečaja potrebno je poslati faksom na broj **01 6164 365** ili elektroničkom poštom na adresu **cssu@nsk.hr** ili klasičnom poštom na adresu: Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu
Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara u RH
Hrvatske bratske zajednice 4, 10000 Zagreb, p.p. 550.

Na tečajeve se potrebno prijaviti najkasnije dva (2) dana prije početka tečaja. Tečaj se može i odjaviti najkasnije jedan (1) dan prije početka tečaja putem elektroničke pošte (cssu@nsk.hr).

Prijava na webinare

Upute za prijavu na webinare dostupne su na mrežnim stranicama webinaru nakon najave o terminu održavanja. Sudjelovanje je za polaznike besplatno, a sustav omogućuje istodobno uključivanje do 100 polaznika. U slučaju velikog interesa, povećava se broj polaznika koji mogu pristupiti webinaru ili se edukacija planira u dodatnom terminu.

E-tečaj na zahtjev

E-tečaj na zahtjev je tečaj u kojem polaznik samostalno upravlja procesom učenja, čime se postiže fleksibilnost trajne izobrazbe. Dostupan je na digitalnoj platformi i ima multimedijски sadržaj. Polaznik po završetku e-tečaja pristupa polaganju testa, nakon čega dobije potvrdu o pohađanju. Potvrda e-tečaja CSSU-a može se priložiti u svrhu stručnog napredovanja.

E-tečajevi će 2022. godine biti objavljeni na mrežnim stranicama CSSU-a. Polaznici im mogu pristupiti bez ograničenja. Kroz e-tečaj polaznici prolaze samostalno, a dinamiku svladavanja sadržaja e-tečaja određuje svaki polaznik za sebe, ovisno o interesima i slobodnom vremenu.

Pristup e-tečaju ostvaruje se AAI@EduHr elektroničkim identitetom. Za sve polaznike koji ne posjeduju elektronički identitet iz sustava AAI@EduHr, omogućeno je samostalno otvaranje lokalnih korisničkih računa. U sustavu MoD (<https://mod.srce.hr/>) korisnik jednom treba popuniti mrežni obrazac (<https://mod.srce.hr/login/signup.php>) kako bi mu se izradio lokalni korisnički račun. S izrađenim računom prijavljuje se u sustav klikom na „Prijava s lokalnim korisničkim računom“.

Kotizacija

U Programu je naveden iznos kotizacije za svaki tečaj.

Kotizaciju uplaćuju polaznici ili ustanove na račun Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu (IBAN: HR6623400091100010081) s naznakom „Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara u RH“ s oznakom broja tečaja (npr. *I.I.* ili *VI.I.*) po ispostavi računa, a **nakon** održanog tečaja.

PROGRAM

MODUL I: INTELEKTUALNA SLOBODA I PRAVNA I ETIČKA PITANJA KNJIŽNIČARSKE PROFESIJE	12
I.1. Vrijednosti knjižničarske profesije	12
I.2. Zaštita prava autora i korisnika	13
I.3. Javno zagovaranje I	13
I.4. Javno zagovaranje II	14
I.5. Mentoriranje i mentorska praksa: koliko nam je mentoriranje važno?	16
I.6. Mentoriranje i praksa – izazovi i rješenja (<i>webinar</i>)	17
I.7. Autorskoppravna pitanja u kontekstu izgradnje otvoreno dostupnih digitalnih repozitorija	18
I.8. Autorskoppravni aspekti digitalizacije i objave digitalizirane građe	20
I.9. Autorsko pravo i uporaba autorskih djela u digitalnom okruženju (<i>webinar</i>)	21
I.10. Autorsko pravo i društveni mediji u knjižnicama (<i>webinar</i>)	22
I.11. Zaštita osobnih podataka u knjižnicama (<i>Dostupno i u obliku webinaru, v. I.12.</i>)	23
I.12. Načela i praksa zaštite osobnih podataka u knjižnicama (<i>webinar</i>) – ново	24
MODUL II: KNJIŽNIČNE SLUŽBE I USLUGE	26
II.1. Krizno komuniciranje u knjižnicama (<i>webinar</i>)	26
II.2. Odnosi s javnošću u knjižnicama	27
II.3. Kako pokrenuti TEDx programe u vlastitoj knjižnici	28
II.4. Čitateljski klubovi: povijest, osnivanje, organizacija, provođenje	29
II.5. Sedam ključeva za čitanje s razumijevanjem	30
II.6. Knjižnice i turizam	32
II.7. Knjižnične usluge za slijepe i slabovidne korisnike (<i>webinar</i>)	33
II.8. Digitalna pristupačnost u knjižnicama (<i>webinar</i>)	34
II.9. IFLA-in alat za neutralnost interneta za knjižničare i knjižničarske udruge (<i>webinar</i>)	35
II.10. Uvođenje i razvijanje usluga za bebe, djecu rane dobi i njihove roditelje u narodnim knjižnicama (<i>Dostupno i u obliku webinaru, v. II.11.</i>)	37
II.11. Razvijanje knjižničnih usluga za poticanje rane i obiteljske pismenosti (<i>webinar</i>)	38
II.12. Flippity – učenje kao igra: mrežni alat za oblikovanje igara (<i>webinar</i>)	39
II.13. Rad s djecom i mladima u školskim i narodnim knjižnicama	40
	8

II.14. Uloga školske knjižnice u programskoj diferenciranosti koja se odnosi na darovite učenike	41
II.15. Nove tehnologije u radu s djecom i mladima	42
II.16. Razvijanje kritičkog mišljenja kod djece pomoću biblioterapijskog pristupa (temeljenog na tradicionalnim pričama) – ново	43
II.17. Razvijanje kritičkog mišljenja kod djece pomoću biblioterapijskog pristupa (temeljenog na tradicionalnim pričama) (<i>webinar</i>) – ново	44
II.18. Posebni programi poticanja čitanja: biblioterapijskim i logo-biblioterapijskim pristupom za osobe s problemima čitanja i osobe treće životne dobi – ново	45
II.19. Služba pokretne knjižnice kao dio županijske mreže narodnih knjižnica (<i>Dostupno i u obliku webinara, v. II.20.</i>)	46
II.20. Služba pokretne knjižnice kao dio županijske mreže narodnih knjižnica (<i>webinar</i>)	48
II.21. Procjena rizika od katastrofa za knjižničnu građu – ново	49
II.22. Izazovi posudbe i izlaganja baštinske građe s gledišta zaštite (<i>Dostupno i u obliku webinara</i>) – ново	50
II.23. Osnove preventivne zaštite (<i>e-tečaj</i>) – ново	52
II.24. Zaštita knjižnične građe u izvanrednim okolnostima (<i>Dostupno i u obliku webinara</i>)	53
II.25. Kibernetička sigurnost u poslovanju baštinskih ustanova (<i>gostujuće online predavanje</i>) – ново	54
II.26. Vizualni identitet knjižnice ili kako učiniti knjižnicu prepoznatljivom (<i>gostujuće online predavanje</i>) – ново	55
MODUL III: IZGRADNJA ZBIRKI.....	57
III.1. Revizija i otpis u školskim knjižnicama (<i>webinar</i>)	57
III.2. Revizija i otpis u knjižnicama koje se koriste knjižničnim programom Zaki (<i>webinar</i>)	57
III.3. Revizija i otpis knjižnične građe u knjižnicama	58
III.4. Digitalne zbirke: temelj izgradnje digitalne knjižnice	59
III.5. Uspostava digitalne zbirke na temelju softverskog rješenja otvorenog koda (<i>webinar</i>)	59
III.6. Digitalna glazbena građa u knjižnici – kako do nje i kako s njom (<i>webinar</i>) – ново	60
III.7. Službene publikacije Republike Hrvatske i njihovo pretraživanje (<i>e-tečaj</i>) – ново	61
III.8. <i>Kako? Za koga? Što? i Zašto?</i> sačuvati knjižničnu baštinu (<i>webinar</i>) – ново	62
MODUL IV: BIBLIOGRAFSKA KONTROLA	64
IV.1. Identifikatori i identifikacijski sustavi: međunarodni identifikatori knjižnične građe u NSK (<i>webinar</i>) – ново	64
IV.2. Načela izgradnje predmetnog sustava (<i>webinar</i>) – ново	65
IV.3. Format MARC21 za pregledne zapise predmetnih odrednica	66
IV.5. Sadržajna obrada knjižnične građe	68

IV.6. Arhiviranje weba: identifikacija, obrada, arhiviranje i korištenje u Hrvatskom arhivu weba	69
IV.7. Arhiviranje weba: identifikacija, odabir, obrada i arhiviranje u Hrvatskom arhivu weba (<i>webinar</i>)	70
IV.8. ISBD – objedinjeno izdanje: katalogizacija omeđene i neomeđene tiskane građe	71
IV.9. Bibliografski opis stare omeđene građe: primjena objedinjenog izdanja ISBD-a	72
IV.10. Primjena Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima (<i>Dostupno i u obliku webinara</i>) – ново	74
IV.11. Primjena Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima: identifikacija i opis agenata (<i>e-tečaj</i>) – ново	76
IV.12. Serijske publikacije i druga neomeđena građa	78
MODUL V: VREDNOVANJE, ISTRAŽIVANJE I PROJEKTNO UPRAVLJANJE.....	79
V.1. Metodologija anketnog istraživanja (<i>webinar</i>)	79
V.2. Vrednovanje znanstvene produktivnosti: indeksne i citatne analize znanstvenih radova i časopisa	79
V.3. Bibliometrijske analize i vrednovanje znanstvene produktivnosti znanstvenika hrvatske znanstvene zajednice: parametri koji se prikazuju u potvrdama i izvori iz kojih se povlače (<i>webinar</i>)	81
V.4. Jedinstveni identifikatori autora, profili na društvenim mrežama, Google Znalcu i njihova važnost za vidljivost znanstvenika i njegovog rada	82
V.5. Sustav jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica – najčešće pogreške (<i>webinar</i>)	83
V.6. Pokazatelji kvalitete i uspješnost knjižnica: koje odabrati? (<i>webinar</i>) – ново	84
V.7. Kvalitativne metode u istraživanju knjižnica i korisnika: primjeri usmene povijesti za prikupljanje podataka i utemeljene teorije za analizu	85
V.8. Bibliometrijske usluge knjižnica 1 - indeksiranost i citiranost znanstvenih radova	86
V.9. Bibliometrijske usluge knjižnica 2 – metrički pokazatelji o časopisima	87
V.10. Osnove deskriptivne statistike za knjižničare s praktičnom primjenom u MS Excelu (<i>webinar</i>)	88
V.11. Primjena ISO standarda u knjižničnoj statistici	89
MODUL VI: ELEKTRONIČKI INFORMACIJSKI IZVORI I SISTEMSKO KNJIŽNIČARSTVO.....	90
VI.1. Izvori podataka Europske unije	91
VI.2. Knjižnice i otvoreni pristup znanstvenim informacijama	92
VI.3. Digitalni repozitoriji (<i>Dostupno i u obliku webinara</i>)	93
VI.4. Uporabljivost – temelj izgradnje mrežnih mjesta (<i>Dostupno i u obliku webinara</i>)	94
VI.5. Knjižnica i društveni mediji (Facebook, Instagram, Twitter – kako stvoriti virtualnu mrežu prijatelja)	95
VI.6. Struktura i sadržaj mrežnih stranica - smjernice i preporuke za školske knjižnice i dječje odjele narodnih knjižnica (<i>webinar</i>)	96
	10

VI.7. Poticanje čitanja među djecom i mladeži u digitalnom okruženju	97
VI.8. Otvorena znanost i uloga knjižnica	98
MODUL VII: NAKLADNIŠTVO	100
VII.1. Elektroničko nakladništvo s posebnim naglaskom na e-knjigu	100
VII.2. Članstvo u Crossrefu posredništvom Hrvatskog ureda za DOI (<i>webinar</i>) – ново	101
VII.3. Uređivanje stručnih i znanstvenih časopisa	102
MODUL VIII: DIGITALIZACIJA GRAĐE.....	103
VIII.1. Virtualne izložbe digitalizirane građe (<i>Dostupno i u obliku webinara</i>)	103
VIII.2. Digitalizacija starih novina	104
MODUL IX. GENERIČKE KOMPETENCIJE.....	105
IX.1. Kako uspješno komunicirati: učinkovito pregovaranje i vještine govorništva	105
IX.2. <i>Design thinking</i> za knjižnice	106
IX.3. Canva – internetski alat za grafički dizajn (<i>webinar</i>)	107
IX.4. Upotreba aplikacije za videokonferencije na primjeru platforme Zoom (<i>webinar</i>)	108
IX.5. Mentalno zdravlje na radnom mjestu (<i>webinar</i>) – ново	109
IX.6. Od sagorijevanja do ravnoteže - radionica za prevenciju <i>burnouta</i> – ново	110

MODUL I: INTELEKTUALNA SLOBODA I PRAVNA I ETIČKA PITANJA KNJIŽNIČARSKE PROFESIJE

I.1. Vrijednosti knjižničarske profesije

Vrijednost tečaja: 0.5 CEU

Predavač/i:

Prof. dr. sc. Aleksandra Horvat

Namjena: Knjižničarima svih vrsta knjižnica.

Ishodi učenja: Po završetku tečaja od polaznika se očekuje da će prepoznati primjere dobre prakse i analizirati slučajeve primjene ili kršenja etičkih načela knjižničarske profesije.

Sadržaj: Ističe se važnost stručne etike u svakodnevnom radu knjižničara te nude odgovori na pitanja poput: Koju građu i koje sadržaje knjižničar ne smije dati na uvid? Što treba učiniti kad se u knjižnici pojavi policajac koji traži uvid u podatke o članstvu i posudbi? Treba li novinaru pomoći u pripremi podataka o tome što čita ministar kulture? Smije li se u knjižnici pripremiti izložba osobnih pisama poznate operne pjevačice? Smije li se odbiti donacija povijesnih dokumenata? Smije li se primiti donacija dokumenata političke stranke? Treba li izlučiti iz knjižnične zbirke knjige za koje se zna da su u knjižnicu prispjele na nezakonit način? Smije li se u knjižnicu uvesti videonadzor? Znaju li korisnici, ali i knjižničari, koji se podatci bilježe pri pretraživanju kataloga? Što je profesionalna tajna? Smiju li knjižnice koristiti biometrijske podatke? Odnosi li se pravo na zaborav i na podatke objavljene u novinama?

Trajanje: 5 sati

Metode poučavanja: predavanje, rad u grupama

Mjerenje postignuća: Polaznici će opisati primjer dobre prakse ili analizirati slučajeve kršenja etičkih načela te obrazložiti postupke.

Kompetencijska matrica: E.3.1.

Odabrana literatura:

1. The ethics of librarianship : an international survey / edited by Robert Vaagan. München : K.G. Saur, 2002.
2. Gorman, M. Our enduring values : librarianship in the 21st century. Chicago; London : ALA, 2000.
3. Hauptman, R. Ethics and librarianship. Jefferson, North Carolina : McFarland & Co., 2002.
4. Horvat, A. ; Živković, D. Između javnosti i privatnosti : knjižnice u vremenu e-knjige. Zagreb : Hrvatska sveučilišna naklada, 2012.
5. Jones, B. Protecting intellectual freedom in your academic library : scenarios from the front lines. Chicago : American Library Association, 2009.
6. Pinnell-Stephens, J. Protecting intellectual freedom in your public library : scenarios from the front lines. Chicago : American Library Association, 2012.
7. Scales, P. R. Protecting intellectual freedom in your school library : scenarios from the front lines. Chicago : American Library Association, 2009.

Kotizacija: 250 kn (200 kn + PDV)

I.2. Zaštita prava autora i korisnika

Vrijednost tečaja: 0.5 CEU

Predavač/i:

Dr. sc. Daniela Živković, red. prof. u miru

Namjena: Knjižničarima svih vrsta knjižnica, posebice onima na voditeljskim položajima.

Ishodi učenja: Po završetku tečaja od polaznika se očekuje da će identificirati zaštićeno autorsko djelo i znati kada i za koje službe, usluge i postupke u poslovanju knjižnice treba tražiti dopuštenje od nositelja prava te kako to treba učiniti.

Sadržaj: Cilj je tečaja omogućiti knjižničarima da slobodno postupaju s tiskanom i digitalnom građom u svakodnevnom radu, pri posudbi i pružanju informacija, pretraživanju, katalogiziranju, dostavi dokumenata, izradi mrežnih stranica, zaštiti građe, digitalizaciji zbirki i objavljivanju jedinica građe iz vlastitog fonda, a da pritom ne povrijede važeće zakonske propise o autorskom pravu i srodnim pravima te propise o zaštiti osobnih podataka.

Trajanje: 5 sati

Metode poučavanja: predavanje, vježbe

Mjerenje postignuća: Simulirat će se mogući korisnički zahtjevi ili odluke knjižnice o pružanju određene usluge, a polaznici će opisati kako će riješiti zahtjev ili provesti odluku.

Kompetencijska matrica: E.3.2.

Odabrana literatura:

1. Horvat, A. Digitalizacija i knjižnice. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 55,2(2012), str. 17-27. Dostupno na: <http://www.hkdrustvo.hr/vbh/broj/107>
2. Horvat, A.; Živković, D. Copyright issues related to the digitization of cultural heritage in Croatia. // Second International Symposium on Information Management in a Changing World, IMCW 2010, September 22-24, 2010, Ankara. Dostupno na: <http://darhiv.ffzg.unizg.hr/9020/>
3. Horvat, A.; Živković, D. Između javnosti i privatnosti : knjižnice u vremenu e-knjige. Zagreb : Hrvatska sveučilišna naklada, 2012.
4. Horvat, A.; Živković, D. Knjižnice i autorsko pravo. Zagreb : Hrvatska sveučilišna naklada, 2009. Dostupni i na: <https://core.ac.uk/download/pdf/11890907.pdf>
5. Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima. // Narodne novine 167(2003), 97(2007), 80 (2011), 125(2011), 141(2013), 127(2014), 62(2017).
6. Živković, D. Elektronička knjiga - neka autorskopravna pitanja. // Vizija i stvarnost : zbornik u povodu 40 godina djelovanja Aleksandre Horvat u knjižničarstvu. Zagreb : Hrvatska sveučilišna naklada, 2016. Str. 153-167.

Kotizacija: 250 kn (200 kn + PDV)

I.3. Javno zagovaranje I

Vrijednost tečaja: 0.5 CEU

Predavač/i:

Edita Bačić, dipl. iur., knjižničarska savjetnica

Mr. sc. Davorica Pšenica, knjižničarska savjetnica

Namjena: Svim knjižničarima bez obzira na vrstu knjižnice ili godine radnog iskustva, a posebno se preporučuje voditeljima knjižnica i članovima knjižničarskih društava. Nije potrebno posebno predznanje, ali je korisno pohađati i radionice o vrijednostima knjižničarske profesije,

zakonodavstvu i knjižničnoj statistici.

Ishodi učenja: Po završetku tečaja od polaznika se očekuje da će usvojiti osnovna znanja neophodna za sudjelovanje u javnom zagovaranju knjižnica i knjižničnih usluga te za pronalaženja financijskih sredstava. Po odslušanoj radionici polaznici će biti u mogućnosti izraditi plan zagovaranja i komunikacije s internom i vanjskom javnošću.

Sadržaj: Javno zagovaranje nezaobilazna je aktivnost većine knjižnica i knjižničarskih društava širom svijeta, a uglavnom se vezuje uz nastojanja knjižničara da javnim djelovanjem promiču interese knjižničarstva na lokalnoj, državnoj i međunarodnoj razini. Posljednjih nekoliko godina upravo IFLA, većinom svojih aktivnosti, promovira javno zagovaranje kao vještinu neophodnu za ostvarivanje ciljeva zacrtanih strategijom razvoja i poziva sve svoje članove na pojačanu aktivnost i dodatnu edukaciju. Predavanja uz power point prezentacije:

- osnove javnog zagovaranja: osmišljavanje prostora i poprišta javnih rasprava; što sve javni zagovarači moraju znati; strateško planiranje; osobni razvoj; donošenje odluka
- kako komunicirati u javnom zagovaranju: odnosi s javnošću; odnosi s medijima; vrednovanje
- izgradnja političke podrške i pribavljanje sredstava: uloga knjižničarskih društava; praćenje i sudjelovanje u izradi knjižnične legislative, zagovaranje pojedinih vrsta knjižnica; strateško pribavljanje sredstava; proračun.

Trajanje: 5 sati

Metode poučavanja: Radionica – predavanje i vježbe.

Mjerenje postignuća: Polaznici će izraditi model zagovaračke politike.

Kompetencijska matrica: E.1.2; E.3.1; F.3; F.5; G.1; G.5; G.6.

Odabrana literatura:

1. Strategija javnog zagovaranja Hrvatskog knjižničarskog društva 2015. – 2020. Dostupno na: <http://www.hkdrustvo.hr/hr/dokumenti/kategorija/ostalo/> (29.11.2016.)
2. Okrugli stol o javnom zagovaranju – zagovaranje za knjižnice i knjižničarstvo. // Glasnik društva bibliotekara Split, 12-13 (2014.2015), str. 11-64..
3. Grassroots library advocacy / Lauren Comito, Aliqae Geraci, Christian Zabriskie. Chicago : American Library Association, 2012.
4. Library advocates handbook (2008.): Dostupno na: <http://www.ala.org/offices/sites/ala.org.offices/files/content/ola/2008lah.pdf> (30.11.2016.)
5. Ailes, Roger: Poruka to ste vi : kako dobiti što želite, a biti što jeste. Zagreb : Libera editio, 2004.

Kotizacija: 250 kn (200 kn + PDV)

I.4. Javno zagovaranje II

Vrijednost tečaja: 0.5 CEU

Predavač/i:

Edita Bačić, dipl. iur., knjižničarska savjetnica

Mr. sc. Davorika Pšenica, knjižničarska savjetnica

Namjena: Svim knjižničarima, posebno članovima upravnih i stručnih tijela knjižničarskih društava i knjižnica. Bilo bi dobro da su polaznici pohađali radionicu Javno zagovaranje I, a

korisno je kombinirati i sa pohađanjem radionica o vrijednostima knjižničarske profesije, zakonodavstvu i knjižničnoj statistici.

Ishodi učenja: Polaznici će na radionici usvojiti znanja neophodna za pripremu strateških planova za zagovaranja knjižnice i predstavljanje knjižnica i knjižničarskih društava u užoj i široj društvenoj zajednici.

Po odslušanoj radionici polaznici će biti u mogućnosti prepoznati važnost stvaranja baza podataka, izgradnje strateških odnosa i partnerstva u zajednici, te važnost zajedništva i partnerstva u nacionalnom, regionalnom i međunarodnom knjižničarskom okruženju. Sadržaj: Kako knjižničari i zagovaratelji knjižnica imaju ključnu ulogu u educiranju svojih zajednica o tome zašto su knjižnice i knjižničari suštinski važni u informacijskom društvu, nužno je naučiti kako govoriti jasno, razumljivo i složno. Radionica Javno zagovaranje II detaljnije prikazuje način izrade i provedbe strategije javnog zagovaranja te se analizira dobra praksa javno zagovaračkog rada i izrada pojedinih akcijskih planova na nacionalnoj, regionalnoj i međunarodnoj razini.

Pored osnovnih radionica mogu se izvoditi i posebno kreirane radionice prema specifičnim potrebama korisnika. Ovisi to o vrsti knjižnice, razvijenosti lokalne zajednice, veličini knjižničarskog udruženja i sl.

Predavanja uz PowerPoint prezentacije.

- Vještine javnog zagovaranja na nacionalnoj razini.
  - Nacrt strategije zagovaranja (ciljane skupine, komunikacijski ciljevi, odabir taktike, izvori podataka, strateški plan).
  - Umrežavanje dionika (suradnja, prepoznavanje partnera, sporazumi i koalicije).
  - Timski rad i partnerski odnosi (liderstvo, motivacija članova).
  - Odnosi s javnošću.
  - Komunikacijska strategija.
- Vještine javnog zagovaranja na regionalnoj i međunarodnoj razini.
  - IFLA - Ciljevi održivog razvoja (UN 2030 Agenda).
  - Kako knjižnice svih vrsta podržavaju sve ciljeve održivog razvoja.
  - Zašto je to važno i za naše knjižnice.
  - Rad u knjižničarskim udrugama.
  - Primjeri dobre prakse.
    - Strukturirana interaktivna komunikacija.
    - Analiza slučaja.

Trajanje: 5 sati

Metode poučavanja: Radionica – predavanje i vježbe.

Mjerenje postignuća: Polaznici će izraditi model zagovaračke politike.

Kompetencijska matrica: E.1.2; E.3.1; F.3; F.5; G.1; G.5; G.6.

Odabrana literatura:

1. IFLA. Access and opportunity for all : how libraries contribute to the United Nations 2030 Agenda. Dostupno na: <http://www.ifla.org/publications/node/10546> (29.11.2016.)
2. Strateško planiranje : put ka održivosti neprofitnih organizacija / Zvijezdana Schulz Vugrin i Gordana Forčić. Rijeka : Udruga za razvoj civilnoga društva SMART, 2010.
3. Potter, Lester R. Komunikacijski plan : srž strateških komunikacije. [Zagreb] : Hrvatska

udruga za odnose s javnošću, [2008?].

4. West, Michael. Tajne uspješnog upravljanja timom. Zagreb : Školska knjiga, 2005.

5. Kako komunicirati s javnim medijima : vodič za udruge i inicijative građana. / [napisala Aleksandra Kuratko]. Zagreb: AED [i.e.] Academy for Educational Development, 2004.

Dostupno na:

http://zaklada.civilnodrustvo.hr/upload/File/hr/izdavastvo/digitalna_zbirka/aed/kako_komunicirati_s_lokalnim_medijima_hr.pdf

Kotizacija: 250 kn (200 kn + PDV)

I.5. Mentoriranje i mentorska praksa: koliko nam je mentoriranje važno?

Vrijednost tečaja: 0.4 CEU

Predavač/i:

Dorja Mučnjak, knjižničarska savjetnica

Namjena: za sve vrste knjižnica - mentore u knjižnicama, voditelje knjižnica, sve koji rade sa studentima i novim djelatnicima. Nije potrebno prethodno predznanje.

Ishodi učenja: Na kraju programa očekuje se da će polaznici moći:

1. raspraviti važnost mentoriranja u knjižničarskoj profesiji
2. opisati kompetencije mentora u mentorskom odnosu
3. prosuditi koju od dimenzija mentorske uloge primijeniti u cilju postizanja utvrđenih ishoda
4. koristiti određene metode u razvoju vlastitih mentorskih kvalifikacija.

Sadržaj: Tema mentoriranja u knjižničarstvu je zadnja dva desetljeća bila mnogo puta obrađena, ali u hrvatskom kontekstu nije bila često spominjana. S obzirom na paradigmatičke promjene knjižničarskog okruženja i smjene generacija djelatnika, ističe se potreba za formalnim ili ne/informalnim programima mentoriranja. Smjenom generacija i velikim brojem mladih diplomiranih stručnjaka koji ulaze na tržište rada, a potpuno drugačijeg seta profesionalnih vrijednosti, proces profesionalne socijalizacije postaje izazovom.

Proces profesionalne socijalizacije mladih djelatnika potiče u dva smjera: kroz proces socijalizacije u profesiju te kroz organizacijsku socijalizaciju, tj. u radnu sredinu (vidi: IDIZ-ov priručnik, 2014.). Za proces organizacijske socijalizacije neophodno je imati podršku iskusnijih kolega iz ustanove, ali za proces socijalizacije u profesiju nije nužno da mentor bude iz iste organizacije. Glavnu ulogu ovdje igraju stručna društva ([HKD](#), [HID](#)...), neformalna udruženja, poznanstva i sl. Jedan od modela koji se zadnjih desetljeća u svijetu egzistira je i suradničko mentoriranje (*peer-mentoring*) gdje ne postoji utvrđeni hijerarhijski obrazac mentor-mentorirani, već kolege ravnopravno dijele iskustva i međusobno se potiču na profesionalni rast. Od formalnih programa mentoriranja, u hrvatskom knjižničarstvu se ističu studentska praksa te mentoriranje djelatnika na „stručnom osposobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa“. Uviđamo da su, bez obzira na dokazanu korist koju institucija dobiva, oba formalna programa uvjetovana izvan same struke, tj. iz akademskog kurikulumu odnosno kroz zahtjev države pri ostvarivanju mjere za poticanje zapošljavanja.

Kako bi se struka uz suvremene zahtjeve nastavila uspješno razvijati, potrebno je mlade djelatnike što prije osamostaliti, ali i usaditi institucionalne i profesionalne vrijednosti, uzuse i

procedure. To znači da je vrijednost mentora, formalnog ili ne/informalnog, od neizmjerne važnosti, kao i korist koju mentor ima od mentoriranja. Ukratko, „mentoriranje se odvija u kontekstu kontinuiranog i podržavajućeg odnosa mentora i mentoriranog“ (prema Žižak, 2014.). Cilj i svrha ovog tečaja su podići svijest o važnosti mentoriranja u knjižničarskoj profesiji, educirati potencijalne mentore o svim dimenzijama mentorskog odnosa te pomoći im razviti mentorske kompetencije. Tečaj će se odvijati u dva dijela:

1. teorijski dio tijekom kojega će se polaznicima
  - a. približiti trenutne teorijske postavke i znanstvena istraživanja o mentorskom odnosu i procesu
  - b. predstaviti potrebne mentorske kompetencije
  - c. praktični dio u kojem će se kroz vježbu
2. osvijestiti očekivanja u mentorskom odnosu i procesu
  - a. razviti mentorske kompetencije.

Ukratko, ovaj će tečaj polaznicima pomoći da, kao mentori tijekom mentorskog procesa, prepoznaju vlastite snage i ograničenja te da identificiraju potrebe i mogućnosti mentoriranog s ciljem postizanja utvrđenih ishoda

Trajanje: 4 sata

Metode poučavanja: predavanje, radionica

Mjerenje postignuća: Polaznici će opisati mentorske kompetencije te odrediti kojim se metodama koristiti u mentorskom odnosu kako bi se ostvarili određeni ciljevi.

Kompetencijska matrica: F.1, G.1, G.4.

Odabrana literatura:

1. Lamb, C.; Hendricks, B.; Galbraith, Q. D. Growing the Profession : Mentoring Undergraduates for Librarianship // College and Undergraduate Libraries. 22, 2(2015). Str. 123-148.
2. IDIZ-ov priručnik za mentoriranje mladih istraživača / Vlasta Vizek Vidović, Marija Brajdić Vuković, Jelena Matić. Zagreb, Institut za društvena istraživanja u Zagrebu, 2014.
3. Žižak, Antonija. Izazovi mentoriranja kvalitativnih istraživanja. // Ljetopis socijalnog rada. 21, 3(2014). Str. 367-392.
4. Robbeloth, H.; Eng, A.; Weiss, S.. Disconnect between literature and libraries : the availability of mentoring programs for academic librarians. // Endnotes : the Journal of the New Members Round Table. 4, 1(March 2013). Str. 1-19.
5. Mentoring in the library : building for the future / Martha K. Lee. Chicago, American Library Association, 2011.

Kotizacija: 187,50 kn (150 kn + PDV)

Dodatne napomene vezane uz realizaciju programa: potrebno računalo za predavača, projektor

I.6. Mentoriranje i praksa – izazovi i rješenja (webinar)

Vrijednost tečaja: 0.15 CEU

Predavač/i:

Dorja Mučnjak, knjižničarska savjetnica

Namjena: Ovaj webinar namijenjen je mentorima, voditeljima knjižnica, svim knjižničarima koji rade sa studentima i novim djelatnicima kako bi osmislili praksu u svojoj knjižnici na najjednostavniji način.

Ishodi učenja: Nakon webinara polaznici će biti u mogućnosti kroz osnovne koncepte mentoriranja osmisliti praksu za studente i nove djelatnike u svojoj knjižnici te odgovoriti na izazove koji se pred njih postavljaju.

Sadržaj: Webinar će se održati u dva dijela: prvi dio bit će posvećen osnovnim teorijskim konceptima mentoriranja (vrste, oblici i modeli mentoriranja, vrste profesionalne socijalizacije, uloge mentora, mentorski odnos i proces te ishodi mentoriranja), a u drugom dijelu će se govoriti o iskustvima iz prakse te rezultatima hrvatskih istraživanja na temu mentoriranja i prakse u knjižnicama. Upoznavanje s osnovnim konceptima pomoći će knjižničarima mentorima da svoje mentorsko djelovanje usporede i usustave prema pozitivnim smjernicama, a drugi dio će omogućiti raspravu i oblikovanje rješenja za neke od izazova s kojima se knjižničari mentori susreću, poput uspostavljanja što uspješnijeg odnosa s mentoriranim osobama ili (samo)evaluacije mentora i prakse, uz praktične primjere.

Trajanje: 90 minuta

Metode poučavanja: Predavanje i rasprava

Mjerenje postignuća: Polaznici će opisati mentorske kompetencije te odrediti kojim se metodama koristiti u mentorskom odnosu kako bi se ostvarili određeni ciljevi.

Kompetencijska matrica: F.1; G.1; G.4.

Odabrana literatura:

1. Lamb, C.; Hendricks, B.; Galbraith, Q. D. Growing the Profession : Mentoring Undergraduates for Librarianship // College and Undergraduate Libraries. 22, 2(2015). Str. 123-148.
2. IDIZ-ov priručnik za mentoriranje mladih istraživača / Vlasta Vizek Vidović, Marija Brajdić Vuković, Jelena Matić. Zagreb, Institut za društvena istraživanja u Zagrebu, 2014.
3. Mučnjak, Dorja. A Mentor – from an Inspirer to a Friend: Librarian Mentoring Programs in Croatia // IFLA Satellite Meeting 2019 - Librarians and information professionals as (pro)motors of change: immersing, including and initiating digital transformation for smart societies. Zagreb, Hrvatska, 2019.
4. Mučnjak, Dorja; Lisek, Jadranka. Mentori – okosnica praktične poduke studenata bibliotekarstva Filozofskog fakulteta u Zagrebu // Vjesnik bibliotekara Hrvatske, 61 (2018), 2; 155-177 doi:10.30754/vbh.61.2.661

Kotizacija: Besplatno.

I.7. Autorskoppravna pitanja u kontekstu izgradnje otvoreno dostupnih digitalnih repozitorija

Vrijednost tečaja: 0.5 CEU

Predavač/i:

Dr. sc. Bojan Macan, knjižničarski savjetnik

Namjena: Knjižničarima i ostalim informacijskim stručnjacima u ustanovama koje imaju

vlastiti institucijski digitalni repozitorij te imaju potrebu pružiti podršku svojim korisnicima vezano uz autorskoppravna pitanja u kontekstu otvorenog pristupa.

Ishodi učenja: Po završetku ove radionice polaznici će biti upoznati s procesom znanstvene komunikacije, problematikom autorskopravnih pitanja u znanstvenoj komunikaciji, a osobito u kontekstu otvorenog pristupa i pohranjivanja radova u digitalne prepozitorije. Naučit će koje su osnovne karakteristike pojedinih Creative Commons licencija te kako iste pravilno primjenjivati prilikom licenciranja autorskih djela. Polaznici će također znati razlikovati različite verzije rada te će steći vještine i znanja pronalaska relevantnih informacija o uvjetima pohranjivanja određenih verzija radova u digitalne repozitorije.

Sadržaj: Otvoreni pristup znanstvenim publikacijama polako, ali sigurno prerasta u dominantan model znanstvene komunikacije. Postoji više načina ostvarivanja otvorenog pristupa. Izdavači znanstvene literature preferiraju model u kojem autori i/ili njihove institucije plaćaju visoke troškove objavljivanja znanstvenih radova kako bi isti bili dostupni u otvorenom pristupu. No, postoji i alternativan način koji svakom autoru omogućava diseminaciju vlastitih radova u otvorenom pristupu bez ikakvih troškova, a koji podrazumijeva samoarhiviranje određene verzije rada u digitalne repozitorije. Polaznici ove radionice upoznat će se s autorskim pravom i Creative Commons licencijama te njihovom važnošću za proces ostvarivanja otvorenog pristupa. Naučit će više o procesu objavljivanja znanstvenih radova, praksi prijenosa autorskih prava s autora na izdavača, ali i načinima kako autori mogu osigurati zadržavanje određenih prava koja će im kasnije omogućiti ostvarivanje otvorenog pristupa vlastitom radu putem njegova pohranjivanja u digitalne repozitorije. Polaznici će saznati više o različitim verzijama radova koje se mogu pohraniti u digitalne repozitorije i kako ih razlikovati. Također će se upoznati i s načinima, metodama i alatima koji će im pomoći pri detekciji politika časopisa/izdavača vezanih uz samoarhiviranje radova u otvorenom pristupu, a u praktičnom dijelu radionice samostalno će raditi na rješavanju pojedinih zadataka – detektranja uvjeta pod kojima određene verzije nekog rada mogu biti pohranjene u digitalne repozitorije.

Trajanje: 5 sati

Metode poučavanja: izravno poučavanje i poučavanje vođenim otkrivanjem i učenjem.

Mjerenje postignuća: Polaznici će tražiti informacije o uvjetima pohranjivanja određenih verzija radova u digitalne repozitorije.

Kompetencijska matrica: C.1., D.1., E.3.1., E.3.2., G.2.

Odabrana literatura:

1. Hoorn, E.; Graaf, M. van der. Copyright issues in open access research journals : the authors' perspective. // D-Lib magazine. 12(2006), 2. URL: <http://www.dlib.org/dlib/february06/vandergraaf/02vandergraaf.html> (30.11.2016.)
2. Horvat, A.; Živković, D. Knjižnice i autorsko pravo. Zagreb, Hrvatska sveučilišna naklada, 2009.
3. Gliha, I. Autorskopravni aspekt izdavanja časopisa / Hebrang Grgić, Ivana (ur.). Zagreb : Školska knjiga, 2015. Str. 115-128.
4. Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima. // Narodne novine (2003), 167. (zajedno s izmjenama i dopunama: (2007), 79; (2011), 80; (2011), 125; (2013), 141; (2014), 127). URL: <http://www.zakon.hr/z/106/Zakon-o-autorskom-pravu-i-srodnim-pravima> (30.11.2016.)
5. Creative Commons. URL: <https://creativecommons.org/> (30.11.2016.)
6. Sherpa/RoMEO : publisher copyright policies & self-archiving.

URL: <http://www.sherpa.ac.uk/romeo/index.php> (30.11.2016.)

7. Publishers, copyright and Open Access. Open access scholarly information sourcebook : practical steps for implementing open access. 22.8.2010. URL:

http://www.openoasis.org/index.php?option=com_content&view=article&id%3D550&Itemid%3D372 (30.11.2016.).

Kotizacija: 250 kn (200 kn + PDV)

I.8. Autorskopравни aspekti digitalizacije i objave digitalizirane građe

Vrijednost tečaja: 0.5 CEU

Predavač/i:

Renata Petrušić, prof., viša knjižničarka

Jelena Sekulić, dipl. pravica

Annemari Štimac, prof., viša knjižničarka

Namjena: Knjižničarima iz svih vrsta knjižnica koji se bave digitalizacijom.

Ishodi učenja: Po završetku tečaja polaznici će steći znanja o temeljnim pojmovima autorskog prava i odredbama zaštite autorskih djela u digitalnom okruženju, moći će prepoznati djela zaštićena autorskim pravom te provesti postupke koji prethode javnoj objavi digitaliziranih djela.

Sadržaj: Tečaj će dati pregled autorskopravnog zakonskog okvira te odredbi koje se odnose na pravne aspekte digitalizacije i javne objave svih vrsta digitalizirane građe. Predstaviti će se odredbe koje se odnose na autorska djela i predmete zaštite srodnih prava u digitalnom okruženju, s naglaskom na jezična i fotografska djela, djela siročad (Baza podataka djela siročadi), djela koja više nisu dostupna na tržištu, djela u javnoj domeni te druge odredbe koje utječu na mogućnosti javne objave i korištenja digitaliziranih djela. Predstaviti će se EU regulativa i soft-law te nove inicijative na europskoj razini. Usporedit će se europske i hrvatske prakse u području digitalizacije građe, opisat će se postojeći modeli licenciranja digitalne/digitalizirane građe te kolektivnog ostvarivanja prava. U praktičnom dijelu radionice proučit će se primjeri iz prakse te će se predstaviti rješenja povezana s pitanjima odabira, objave i korištenja digitalizirane građe.

Trajanje: 5 sati

Metode poučavanja: predavanje i vježbe.

Mjerenje postignuća: Polaznici će na primjerima dobre prakse opisati i obrazložiti postupke odabira, objave i korištenja digitalizirane građe.

Kompetencijska matrica: B.2.1, D.1.3., E.3.1., E.3.2., G.2.

Odabrana literatura:

1. A Digital Single Market Strategy for Europe, Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. European Commission, Brussels, 6.5.2015, COM(2015) 192 final.

Dostupno na: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52015SC0100>

2. Directive 2001/29/EC of the European Parliament and of the Council of 22 May 2001 on the harmonisation of certain aspects of copyright and related rights in the information society. //

Official Journal of the European Communities L 167, 44(2001), 10-19. Dostupno na: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32001L0029>

3. Memorandum of Understanding on Key Principles on the Digitisation and Making Available of Out-of-Commerce Works. Brussels, 20 September 2011. Dostupno na:

http://ec.europa.eu/internal_market/copyright/docs/copyright-infso/20110920-mou_en.pdf

4. Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima. // Narodne novine 167(2003); Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima. // Narodne novine 80(2011); 141(2013); 127(2014).

Kotizacija: 250 kn (200 kn + PDV)

I.9. Autorsko pravo i uporaba autorskih djela u digitalnom okruženju (*webinar*)

Vrijednost tečaja: 0.15 CEU

Predavač/i:

Renata Petrušić, viša knjižničarka

Namjena: Webinar je namijenjen svima koji objavljuju sadržaje na digitalnim platformama i u digitalnim sustavima.

Ishodi učenja: Polaznici će steći znanja o pravilnom postupanju s djelima zaštićenima autorskim pravom prilikom njihova korištenja u digitalnom okruženju te će biti u mogućnosti provesti i vrednovati postupke koji prethode javnoj objavi digitalnih sadržaja. Polaznici će moći razlikovati djela kojima se mogu slobodno koristiti od djela koja su zaštićena autorskopравnim odredbama te će moći donijeti odluke o načinima objave i uporabe digitalnih sadržaja.

Sadržaj: Webinar će dati sažet pregled autorskopравnog zakonskog okvira te odredbi koje se odnose na pravne aspekte uporabe autorskih djela u digitalnom okruženju u baštinskim ustanovama. Izdvojit će se iznimke i ograničenja Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima koja se odnose na baštinske ustanove. Predstavit će se sadržaji koji se mogu upotrebljavati bez ograničenja (javno dobro) te će se opisati postupanje sa sadržajima koji su zaštićeni odredbama autorskog prava i srodnih prava prije njihove objave u digitalnim sustavima i na društvenim mrežama, s posebnim fokusom na aktualne primjere korištenja građom u baštinskim ustanovama u vrijeme posebnih okolnosti poput pandemije i potresa.

Trajanje: 90 minuta

Metode poučavanja: Predavanje i rasprava

Mjerenje postignuća: Polaznici će na primjerima prepoznavati djela zaštićena autorskim pravom te predlagati načine uporabe u baštinskim ustanovama.

Kompetencijska matrica: D.1.3.; E.3.1.; E.3.2.; G.2.

Odabrana literatura:

1. Copyright and Cultural Heritage: Preservation and Access to Works in a Digital World.

Edited by Estelle Derclaye. Cheltenham : Edward Elgar, 2010.

2. Direktiva (EU) 2019/790 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o autorskom pravu i srodnim pravima na jedinstvenom digitalnom tržištu. // Službeni list Europske unije L 130, 62(2019), 92-125. Dostupno na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019L0790&from=EN>

3. Limitations and Exceptions in EU Copyright Law for Libraries, Educational and Research Establishments: A Basic Guide. LIBER, 2016. Dostupno na: <https://libereurope.eu/wp-content/uploads/2016/10/A-Basic-Guide-to-Limitations-and-Exceptions-in-EU-Copyright-Law-for-Libraries-Educational-and-Research-FINAL-ONLINE.pdf>

4. Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima. // Narodne novine 167(2003); Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima. // Narodne novine 80(2011); 141(2013); 127(2014); 62(2017); 96(2018).

Kotizacija: Besplatno

I.10. Autorsko pravo i društveni mediji u knjižnicama (*webinar*)

Vrijednost tečaja: 0.15 CEU

Predavač/i:

Renata Petrušić, viša knjižničarka

Annemari Štimac, dipl. knjižničarka

Namjena: Knjižničarima svih vrsta knjižnica koji objavljuju i koriste se sadržajima na društvenim medijima.

Ishodi učenja: Polaznici će steći znanja o vrstama i karakteristikama sadržaja zaštićenima autorskim pravom koji se rabe na društvenim medijima te će moći donositi informirane odluke o objavljivanju i daljnjoj uporabi takvih sadržaja na društvenim medijima u knjižnicama.

Sadržaj: Brojne knjižnice rabe i objavljuju sadržaje (fotografije, ilustracije, glazbu, filmove, knjige i dr.) na društvenim medijima. Na način i mogućnost uporabe tih sadržaja velik utjecaj imaju odredbe Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima. U webinaru će se opisati autorskopравни aspekti uporabe sadržaja na društvenim medijima u knjižnicama, predstaviti će se pravila o autorskom pravu i pravila uporabe pojedinih društvenih medija te će se prikazati primjeri dobre prakse iz Hrvatske i svijeta.

Trajanje: 90 minuta

Metode poučavanja: Predavanje i rasprava

Mjerenje postignuća: Polaznici će navoditi primjere uporabe različitih vrsta sadržaja na društvenim medijima u knjižnicama.

Kompetencijska matrica: D.3.; E.3.; F.2.; G.2.

Odabrana literatura:

1. The Cost of Copyright Confusion for Media Literacy. Center for Social Media, 2007.

Dostupno na: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED499465.pdf>

2. A European library agenda for the post Covid-19 age. EBLIDA, 2020. Dostupno na:

<http://www.eblida.org/Documents/EBLIDA-Preparing-a-European-library-agenda-for-the-post-Covid-19-age.pdf>

3. Intellectual property and social media. European IP Helpdesk Blog, 2020. Dostupno na:

<http://www.iprhelpdesk.eu/blog/intellectual-property-and-social-media>

4. Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima (NN 167/03, 79/07, 80/11, 125/11, 141/13, 127/14, 62/17, 96/18). Pročišćeni tekst dostupan na:

https://www.dziv.hr/files/file/zastita/zakon_autorsko_procisceni_HR.pdf

Kotizacija: Besplatno.

I.11. Zaštita osobnih podataka u knjižnicama (*Dostupno i u obliku webinara, v. I.12.*)

Vrijednost tečaja: 0.5 CEU

Predavač/i:

Anita Katulić, viša knjižničarka

Namjena: Knjižničarima narodnih knjižnica, ali i iz svih vrsta knjižnica koje u svom radu prikupljaju i obrađuju osobne podatke knjižničnih korisnika i autora.

Ishodi učenja: Po završetku tečaja polaznici će steći znanja o temeljnim pojmovima zaštite osobnih podataka i pravilima primjenjivim na knjižnično poslovanje u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka u knjižnicama.

Sadržaj: Uporaba knjižničnog softvera, digitalizacija građe te porast korištenja internetom kao izvorom za istraživanje u akademskoj zajednici otvaraju nove mogućnosti za zluporabu osobnih podataka i povredu privatnosti knjižničnih korisnika, autora i drugih osoba čiji se podatci prikupljaju u knjižničnom okružju. Povećane mogućnosti da se osobni podatci prikupljaju, obrađuju i prenose u različite svrhe u digitalnom okružju otvara niz pitanja o granici između privatnog i javnog prostora. Digitalno okružje i novi zakonski propisi o zaštiti podataka stavljaju naglasak na mogućnosti uporabe prikupljenih podataka više nego na dosadašnju kontrolu i pravo pristupa podacima.

Cilj tečaja upoznati je knjižničare s pravilima postupanja s osobnim podacima knjižničnih korisnika i autora. Polaznici će se upoznati s temeljnim načelima, pravnim temeljima i svrhama za obradu osobnih podataka u knjižničnom poslovanju, dobit će pregled zakonskih okvira zaštite osobnih podataka u Hrvatskoj i Europi s posebnim naglaskom na Opću uredbu o zaštiti podataka (GDPR). Polaznici će se upoznati s dužnostima knjižnica u ulozi voditelja obrade osobnih podataka prema Općoj uredbi, dobit će uvid u izradu evidencije obrade osobnih podataka, poziciju službenika za zaštitu osobnih podataka te pregled tehničkih i organizacijskih mjera zaštite osobnih podataka u knjižničnom poslovanju.

U praktičnom dijelu tečaja komentirat će se primjeri iz prakse europskih knjižnica s organizacijskim rješenjima vezanim uz poboljšanje zaštite osobnih podataka i privatnosti korisnika knjižnica u skladu s Općom uredbom o zaštiti osobnih podataka.

Trajanje: 5 sati

Metode poučavanja: predavanje i diskusija

Mjerenje postignuća: U okviru diskusije polaznici će primjere iz prakse povezivati s relevantnim zakonskim propisima o zaštiti osobnih podataka u knjižničnom poslovanju.

Kompetencijska matrica: E.3.1., E.3.2., G.2., G.3.

Odabrana literatura:

1. Jerker Rydén. Memo / case study - data protection reform. EGIL 2016-11/006. Dostupno na: http://www.eblida.org/Experts%20Groups%20papers/EGIL-papers/EGIL_Data_Protection_Regulation_Memo_CaseStudy_2016.pdf
2. Horvat, A.; Živković, D. Između javnosti i privatnosti : knjižnice u vremenu e-knjige. Zagreb : Hrvatska sveučilišna naklada, 2012.
3. Katulić A. Obveze knjižnica prema Općoj uredbi o zaštiti podataka: izazovi, pristupi i moguća rješenja // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 61 (2), 343-365. Dostupno na: <https://doi.org/10.30754/vbh.61.2.690>
4. Katulić, A. Normativna baza imena u kontekstu Opće Uredbe o zaštiti podataka. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 61, 1(2018) , 573-592. Dostupno na:

<https://doi.org/10.30754/vbh.61.1.599>

5. Danielisová, T.; Denár M.; Kovářová P. Ochrana osobních údajů - Příručka pro knihovny. Praha : Knihovnický institut, 2018.

6. UREDBA (EU) 2016/679 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka)

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:32016R0679&from=HR>

7. White, B. Briefing: Impact of the General Data Protection Regulation 2018. Dostupno na:

https://www.ifla.org/files/assets/clm/publications/briefing_general_data_protection_regulation_2018.pdf

8. Zakon o provedbi Opće uredbе o zaštiti podataka. // Narodne novine 42, 805(2018). Dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2018_05_42_805.html

Kotizacija: 250 kn (200 kn + PDV)

I.12. Načela i praksa zaštite osobnih podataka u knjižnicama (*webinar*) – novo

Vrijednost tečaja: 0.15 CEU

Predavač/i:

Anita Katulić, viša knjižničarka

Namjena: Knjižničarima iz narodnih knjižnica

Ishodi učenja: Nakon tečaja polaznici će biti u mogućnosti primijeniti načela zaštite osobnih podataka u svakodnevnom radu u knjižnicama prema sadašnjem zakonskom okviru.

Sadržaj: Uporaba knjižničkog softvera, porast korištenja internetom i društvenim mrežama te razvoj i primjena informacijsko-komunikacijskih tehnologija u knjižnicama otvaraju mnogo mogućnosti za zlouporabu osobnih podataka i povredu privatnosti knjižničnih korisnika. Povećana mogućnost da se osobni podatci prikupljaju, obrađuju i prenose u različite svrhe u digitalnom okruženju otvara niz pitanja i etičkih dilema o granici između privatnog i javnog prostora. Cilj webinara upoznati je knjižničare s pravilima postupanja s osobnim podacima knjižničnih korisnika. Polaznici će se upoznati s temeljnim načelima, pravnim temeljima i svrhama za obradu osobnih podataka u knjižničnom poslovanju, u skladu sa zakonskim okvirom zaštite osobnih podataka u Hrvatskoj i Europi, s posebnim osvrtom na Opću uredbu o zaštiti podataka (OUZP). Naglasak će biti na praktičnom dijelu, u kojemu će polaznici dobiti odgovore na najčešća pitanja koja se tiču postupanja s osobnim podacima korisnika u svakodnevnim situacijama u knjižnicama: u koje je svrhe dopušteno obrađivati osobne podatke, kako odrediti pravne temelje za obradu, koje tehničke i organizacijske mjere za zaštitu podataka su primjenjive u knjižnicama prema zakonskom okviru.

Trajanje: 90 minuta

Metode poučavanja: predavanje i rasprava

Mjerenje postignuća: Polaznici će na primjerima iz prakse utvrđivati postupke i mjere zaštite osobnih podataka u knjižnicama.

Kompetencijska matrica: E.3.1., E.3.2., G.2., G.3.

Odabrana literatura:

1. Charillon, A., Peachey, J., Heydecker, R. Leading the Way – a guide to privacy for public library staff. Dostupno na: <https://www.carnegieuktrust.org.uk/publications/leading-the-way-a->

[guide-to-privacy-for-public-library-staff/](#)

2. Danielisová, T.; Denár M.; Kovářová P. Ochrana osobních údajů - Příručka pro knihovny. Praha : Knihovnický institut, 2018.
  3. Horvat, A.; Živković, D. Između javnosti i privatnosti : knjižnice u vremenu e-knjige. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada, 2012.
  4. Katulić, A. Obveze knjižnica prema Općoj uredbi o zaštiti podataka. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 61, 2(2018) , 343-365. Dostupno na: <https://doi.org/10.30754/vbh.61.2.690>
  5. Pedley, P. A practical guide to privacy in libraries. London: Facet Publishing, 2020.
  6. UREDBA (EU) 2016/679 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka)
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:32016R0679&from=HR>
  7. Zakon o provedbi Opće uredbi o zaštiti podataka. // Narodne novine 42, 805(2018). Dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2018_05_42_805.html
- Kotizacija:** Besplatno.

MODUL II: KNJIŽNIČNE SLUŽBE I USLUGE

II.1. Krizno komuniciranje u knjižnicama (*webinar*)

Vrijednost tečaja: 0.15 CEU

Predavač/i:

Mr. sc. Ivančica Đukec Kero, knjižničarska savjetnica

Janja Maras, dipl. knjižničarka

Namjena: Knjižničarima svih vrsta knjižnica koji žele ojačati kompetencije kriznog komuniciranja.

Ishodi učenja: Nakon webinara polaznici će savladati osnovne pojmove kriznog komuniciranja te će kroz primjere dobiti smjernice kako komunicirati s različitim javnostima u kriznim situacijama.

Sadržaj: Epidemija bolesti COVID-19, potresi, ali i druge krizne situacije stavile su knjižnice u novije vrijeme pred izazove s kojima se dosad nisu susretale. *Krizno upravljanje* pojam je koji se rabi prigodom planiranja reakcije ustanove, u ovom slučaju knjižnice, tijekom krizne situacije, a upravo je komunikacija jedna od ključnih funkcija kriznog upravljanja te određuje uspjeh ili neuspjeh cjelokupnog pokušaja obrane ustanove od negativnih posljedica krize.

Rješavanje krize iziskuje brzo djelovanje, otvorenu komunikaciju, korištenje tehnikama upravljanja projektima i čvrsto vodstvo. Glavna načela u rješavanju krize su: razvijanje pozitivnog stajališta prema krizi i nastaloj situaciji, postavljanje poslovnih aktivnosti organizacije u skladu s očekivanjima okruženja i traženje prilika u krizi. Ustanova mora imati sastavljen plan za krizno komuniciranje, koje može biti reaktivno i proaktivno. Webinar će sudionicima omogućiti uvid u osnovne pojmove kriznog komuniciranja te im putem konkretnih primjera dati smjernice kako komunicirati s različitim javnostima u kriznim situacijama. Na kraju je dio vremena planiran za pitanja polaznika.

Trajanje: 90 minuta

Metode poučavanja: Predavanje i rasprava

Mjerenje postignuća: Polaznici će iz vlastitog iskustva navesti primjere komunikacije u kriznim situacijama te izdvojiti prijedloge za unaprjeđenje.

Kompetencijska matrica: F.1.; G.1.; G.3.

Odabrana literatura:

1. MacIlwaine, J. IFLA-in kratki priručnik za pripravnost i planiranje mjera zaštite u slučaju katastrofa : središnji program za zaštitu i konzervaciju, Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2012.
2. Jugo, D. Menadžment kriznog komuniciranja. Zagreb: Školska knjiga : Edward Bernays Visoka škola za komunikacijski menadžment, 2017.
3. Radalj, M. Odnosi s javnošću u neprofitnim organizacijama. Zagreb : Hrvatska sveučilišna naklada : Hrvatska udruga za odnose s javnošću, 2018.
4. Komunikacija od A do Uprava : priručnik za komuniciranje u javnom i neprofitnom sektoru / Mateja Jalušić. Zagreb : TIM4PIN, 2019.

Kotizacija: Besplatno.

II.2. Odnosi s javnošću u knjižnicama

Vrijednost tečaja: 0.5 CEU

Predavač/i:

Mr. sc. Ivančica Đukec Kero, knjižničarska savjetnica
Janja Maras, viša knjižničarka

Namjena: Knjižničarima svih vrsta knjižnica koji žele povećati vidljivost svojih programa i usluga, osobito u medijima.

Ishodi učenja: Polaznici će usvojiti temeljna znanja o metodama i načinima komuniciranja, s posebnim naglaskom na komunikaciju s medijima. Također će usvojiti vještine prezentacije u svrhu povećanja prisutnosti programa i usluga u medijima te vidljivosti u javnosti.

Sadržaj: Odnosi s javnošću postali su neizostavan dio suvremenog knjižničnog poslovanja, omogućuju knjižnici stvaranje pozitivnog imidža te doprinose uspješnosti poslovanja. Kroz uvodno predavanje polaznici će biti upoznati s osnovnim pojmovima odnosa s javnošću i procesima komunikacijskih strategija. Knjižnice se obraćaju različitim vrstama javnosti (korisnicima, financijerima, stručnoj javnosti itd.) pa se razlikuju i načini oblikovanja poruke. Za veću uspješnost odnosa s javnošću važna je komunikacijska strategija prema svim ciljanim skupinama. Drugi dio predavanja bit će usmjeren na komunikaciju s medijima kao najznačajnijem segmentu komunikacijskih strategija. Naglasak će biti stavljen na sustavnu komunikaciju s medijima, vrste medija i prilagodbu sadržaja ovisno o vrsti medija (tisak, radio, televizija, novi mediji), načine komunikacije s medijima (konferencija za medije, *briefing*, objava za medije i sl.), važnosti *press clippinga* za evaluaciju poslovanja i drugo.

Kroz radionički dio polaznici će se koristiti nekima od alata za komunikaciju s medijima na konkretnim primjerima. Predavanje i radionica zamišljeni su kao svojevrsni priručnik za bolje razumijevanje procesa komunikacije, kao i kvalitetniju komunikaciju s medijima.

Trajanje: 5 sati

Metode poučavanja: predavanje i vježbe

Mjerenje postignuća: Polaznici će na konkretnim primjerima primjenjivati odgovarajuće alate za komunikaciju s različitim vrstama javnosti.

Kompetencijska matrica: F.2., F.5., G.1., G.5.

Odabrana literatura:

1. Holy, M. Agencije za odnose s javnošću. Zagreb : Školska knjiga, 2019.
2. Aleksić, Lj. Javnost i imidž knjižnice: marketinško istraživanje. // Glasnik Društva bibliotekara Split 14 -15/2016. - 2017., str. 11 - 26. Dostupno na: <http://dkst.hr/wp-content/uploads/2018/11/Aleksi%C4%87-Javnost-i-imid%C5%BE-knji%C5%BEnice.pdf>
3. Radalj, M. Odnosi s javnošću u neprofitnim organizacijama. Zagreb : Hrvatska sveučilišna naklada : Hrvatska udruga za odnose s javnošću, 2018.
4. Marketing with Social Media. / Edited by Beth C. Thomsett – Scott, Atlanta : USA American Library Association, 2018.
5. Goodman, A. L. Marketing Plans in Action: A Step-by-Step Guide for Libraries, Archives, and Cultural Organizations. Chicago : ALA Editions, 2019.
6. Duraj, E. Odnosi s medijima u lokalnoj i regionalnoj samoupravi u Hrvatskoj. Zagreb : Hrvatska udruga za odnose s javnošću, 2017.
7. Pavelin, G. Odnosi s javnošću u funkciji potpore arhivskom menadžmentu i menadžmentu događanja. Zagreb : Alinea, 2017.
8. Đukec, I. Komuniciranje knjižnica s javnošću putem mrežnog mjesta: magistarski rad. Zadar, 2009.

Kotizacija: 250 kn (200 kn + PDV)

II.3. Kako pokrenuti TEDx programe u vlastitoj knjižnici

Vrijednost tečaja: 0.4 CEU

Predavač/i:

Petar Lukačić, prof., viši knjižničar

Ida Gašpar, viša knjižničarka

Ana Škvarić, prof., viša knjižničarka

Maja Krulić Gačan, prof., viša knjižničarka

Namjena: knjižničarima iz svih vrsta knjižnica koji žele organizirati TEDx programe u vlastitoj ustanovi te na taj način sudjelovati u svjetskom pokretu širenja vrijednih ideja. Za sudjelovanje u radionici nisu potrebna određena predznanja jer će sudionici tijekom radionice proći kroz sve elemente potrebne za implementiranje TEDx programa u programe vlastite ustanove.

Ishodi učenja: Polaznici će na tečaju usvojiti osnovne organizacijske vještine i znanja potrebna za pokretanje TEDx programa u vlastitoj knjižnici. Nakon predavanja/radionice bit će u mogućnosti samostalno organizirati TEDx programe, usvojiti osnovna TEDx pravila potrebna za organizaciju te samostalno pronaći odgovore na sve probleme koji se pojavljuju u organizaciji programa. Predavači će podijeliti svoje šestogodišnje iskustvo u organizaciji konferencija, uključujući pogreške i primjere dobre prakse, te općenita znanja utemeljena na pozitivnim reakcijama koprivničke publike koja prati konferencije.

Sadržaj: TED, neprofitna organizacija posvećena idejama vrijednim širenja, započela je s radom kao četverodnevna konferencija u Kaliforniji prije 35 godina te s vremenom narasla u globalnu organizaciju. Na TED-u vodeći svjetski mislioci i stručnjaci održavaju govor svog života u 18 minuta. Govori su poslije dostupni besplatno na www.ted.com. Među poznatijim TED govornicima bili su papa Franjo, Al Gore, Bill Gates, Jane Goodall, Elizabeth Gilbert, sir Richard Branson, Benoit Mandelbrot, Philippe Starck, Ngozi Okonjo-Iweala, Isabel Allende i bivši britanski premijer Gordon Brown. Dva glavna TED događanja održavaju se svake godine: TED konferencija održava se svakog proljeća u Long Beachu, u Kaliforniji (uz paralelnu konferenciju TEDActive u Palm Springsu), a TEDGlobal svakog ljeta u Edinburghu, u Škotskoj. S ciljem da potakne građanski aktivizam, odnosno zalaganje i sudjelovanje građana u oblikovanju javnog života lokalne zajednice i društvu općenito, Knjižnica i čitaonica "Fran Galović" u Koprivnici počela je u svibnju 2013. s organizacijom TEDxKoprivnicaLibrary. Prvi TEDxKoprivnicaLibrary održan je u kolovozu 2013., a Knjižnica i čitaonica "Fran Galović" prva je knjižnica u Europskoj uniji koja je dobila dopuštenje za održavanje TEDx konferencija. Želja je organizatora da ovaj inovativni program koji potiče obnavljanje lokalnih zajednica u Hrvatskoj s vremenom postane brojniji među knjižnicama. Knjižnice su prepoznate kao zahvalna, javna i svima u zajednici otvorena mjesta za održavanje ovakvih događanja te je namjera predavača potaknuti i ostale knjižničare na organizaciju sličnih događanja.

Predavanje/radionica je koncipirana tako da sudionici prođu sve korake organizacije TEDx programa utemeljene na iskustvu organizatora konferencija TEDxKoprivnicaLibrary. Predavači će kroz praktične primjere i konkretne savjete i rješenja voditi polaznike do krajnjeg cilja – pokretanja TEDx programa.

Predavanje/radionica je podijeljena na sljedeće cjeline:

1. Povijest TED-a i TEDx-a
2. Vrste licencija za TEDx program
3. TEDx pravila a. Osnove organizacije

- a) Razlika između predavanja i TED govora
  - b) TEDxLibrary licencija
  - c) Brendiranje i naziv TEDx programa
  - d) Sponzori i financiranje
  - e) Suradnja s medijima
  - f) Internetska stranica i društvene mreže
  - g) Fotografiranje i snimanje
  - h) Potpisivanje ugovora
1. Organizacija prostora
  2. Komunikacija s govornicima
  3. Koordinacija programa
  4. Pogreške i propusti
  5. Primjeri dobre prakse – TEDxKoprivnicaLibrary, TEDxNKPPBjelovarLibrary i TEDxKarlovacLibrary
  6. Što nakon održanog programa.

Trajanje: 4 sata

Metode poučavanja: predavanje i radionica

Mjerenje postignuća: Polaznici će uz pomoć predavača osmisliti “probni” TEDxKnjižnica program s osnovnom pripremom uz aktivnu pomoć predavača.

Kompetencijska matrica: C.1.3., F.1., F.2., F.5., G.1., G.5.

Odabrana literatura:

1. Chung, B. As libraries become cultural hubs, TEDx events bring the community in. (7.1.2015.) Dostupno na: <http://blog.ted.com/as-libraries-become-cultural-hubs-tedx-events-bring-the-community-in/> (23.11.2019.)
2. Lukačić, P. *TEDxKoprivnicaLibrary – velike ideje u malom gradu.* // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 58, 1-2(2015), str. 297-303. <http://hrcak.srce.hr/143639> (23.11.2019.)
3. Krulić Gačan, M. Lukačić, P. Library as a TEDx platform. Dostupno na: <https://npsig.wordpress.com/tag/koprivnica-library/> (23.11.2019.)
4. About TEDx & Libraries. American Library Association. Dostupno na: <http://www.ala.org/tools/librariestransform/tedx-libraries> (23.11.2019.)
5. Lukačić, P. TEDxKoprivnicaLibrary - library filled with ideas worth spreading. Wednesday Afternoon Ignite Talks / Next Library 2017. Od 6 minute. Dostupno na: <http://www.nextlibrary.net/video/wednesday-afternoon-ignite-talks-next-library-2017> (23.11.2019.)

Kotizacija: 187,50 kn (150 kn + PDV)

II.4. Čitateljski klubovi: povijest, osnivanje, organizacija, provođenje

Vrijednost tečaja: 0.5 CEU

Predavač/i:

Jasenska Alić-Tadić, prof., dipl. knjižničarka

Vesna Kurilić, mag. bibl., mag. hist. art.

Namjena: Narodnim i školskim knjižničarima, svima koji rade s korisnicima ili organiziraju programske aktivnosti za sve životne dobi – od djece školske dobi do korisnika treće životne dobi. Svima koji žele razvijati kulturu čitanja i razgovora o pročitanom kroz duže vremensko razdoblje s istom skupinom korisnika.

Ishodi učenja: Po završetku tečaja polaznici će simulirati proces osnivanja, organizacije i vođenja čitateljskih klubova i rasprava.

Sadržaj: Čitateljske grupe/klubovi. Povijesni razvoj. Pregled/vrste čitateljskih klubova (prema dobi, spolu, posebnim interesima, žanru...). Pokretanje/osnivanje kluba. Marketing. Koordinacija, knjižnična logistika. Voditelj/moderator, članovi. Popratni materijali/proizvodi, dokumentacija, arhiva: osvrti, prikazi, letci, fotografije susreta, baza citata, dnevnici čitanja... Dinamika rasprave, važnost pripreme, uloga moderatora. Komunikacija između sastanaka. Popratne aktivnosti: ocjene pročitanoga, pregled aktivnosti/igara za mlađe. Dodatne aktivnosti/dodane vrijednosti, grananje klupskih aktivnosti: izleti, glasna čitanja, filmska/poetska sekcija, rad s mlađima/ starijima... Evaluacija, povratna informacija, nadgradnja. Prilagodba klubova kroz vrijeme.

Trajanje: 5 sati

Metoda poučavanja: predavanje + radionica (vježbe)

Mjerenje postignuća: Polaznici će opisati kako osnovati, organizirati i voditi čitateljski klub.

Kompetencijska matrica: C.2.1, G.1, G.3, G.6

Odabrana literatura:

1. Collins, Jim: Bring on the books for everybody : how literary culture became popular culture.
2. Durham ; London : Duke University Press, 2010.
3. Elkin, J., Train, B., Denham, D.: Reading and reader development : the pleasure of reading. London : Facet Publishing, 2004.
4. Zimmermann Susan: Sedam ključeva čitanja s razumijevanjem : kako pomoći djeci da čitaju i razumiju pročitano. Buševac : Ostvarenje, 2009.
5. Bašić, Ivana: Biblioterapija i poetska terapija : priručnik za početnike. Zagreb : Balans centar, 2011.
6. Healy, Anna. Giving Readers a Voice : Book Discussion Groups. February/March 2002.
<http://www.ala.org/offices/publishing/booklist/booklinks/resources/bookdiscussion>
(9. 1. 2014.)

Kotizacija: 250 kn (200 kn + PDV)

II.5. Sedam ključeva za čitanje s razumijevanjem

Vrijednost tečaja: 0.4 CEU

Predavač/i:

Suzana Jurić, prof. savjetnica za hrvatski jezik

Mirjana Milinović, prof., dipl. knjižničarka

Namjena: Tečaj je namijenjen školskim knjižničarima, knjižničarima na dječjim odjelima narodnih knjižnica i odjelima za mlade te učiteljima i profesorima hrvatskoga jezika.

Ishodi učenja: Polaznici će nakon tečaja biti u mogućnosti osmisлити slične zadatke i prenijeti ih ciljnoj skupini s kojom rade na poticanju čitanja i razvijanju kritičkog mišljenja, a to su:

- razvijati sposobnosti stvaranja senzornih slika

- razvijati vještinu korištenja prethodnih osobnih znanja
- razvijati vještine postavljanja pitanja, predviđanja i usmjeravanja pozornosti
- razvijati sposobnosti zaključivanja
- određivati bitno, najvažnije ideje i teme; ekscerpirati ključne pojmove
- razvijati sposobnosti za sintetiziranje pročitanoga
- naučiti koristiti se strategijama za „izvlačenje iz škripca“
- učiti dijete čitati sa samopouzdanjem i ljubavlju.

Sadržaj:

Uvod: upoznavanje sudionika i motivacija za sudjelovanje u radionici Sedam ključeva za čitanje s razumijevanjem, čija je namjena promicati kvalitetno čitanje i stvarati istinskog čitatelja.

1. KLJUČ: Vježbanje stvaranja vizualnih, zvučnih, taktilnih, okusnih i mirisnih senzornih slika uz pomoć dijaloške metode, čitanja u sebi, interpretativnog čitanja naglas, aktivnog slušanja, crtanja i prezentiranja stvorenoga.

2. KLJUČ: Upoznavanje s mogućnostima upotrebe vlastitog predznanja kako bi se kvalitetnije čitalo. Vježbanje vještina povezivanja i stvaranja dodirnih točaka teksta s osobnim životnim iskustvom, s drugim tekstom ili drukčijom vrstom umjetničkog djela, te teksta sa svijetom koji nas okružuje.

3. KLJUČ: Uvježbavanje vještina postavljanja pitanja prije, za vrijeme čitanja i nakon čitanja teksta.

4. KLJUČ: Osvješćivanje važnosti moći predviđanja, otkrivanja važnih ideja na temelju dokaza, povezivanja, prisjećanja, obraćanja pažnje detaljima, ponovnog promišljanja o značenjima, obavljanja unutarnjeg dijaloga i zauzimanja stajališta, zaključivanja i nagađanja.

5. i 6. KLJUČ: Vježbanje uočavanja ključnih pojmova u tekstu, odvajanja bitnog od nebitnog, stvaranja natuknica; vježbanje sintetiziranja i stvaranja sažetka.

7. KLJUČ: Osvješćivanje važnosti njegovanja budne svijesti kod čitatelja i upoznavanje „trikova za izvlačenje iz škripca“.

Trajanje: 4 sata

Metode poučavanja: radionica

Mjerenje postignuća: Polaznici će osmisliti zadatke vezane uz poticanje čitanja demonstrirajući tehnike i metode s kojima su se upoznali tijekom radionice.

Kompetencijska matrica: C.1.3., C.2., G.1., G.3.

Odabrana literatura:

1. Zimmermann, Susan; Hutchins, Chryse. 7 ključeva čitanja s razumijevanjem: Kako pomoći djeci da čitaju i razumiju pročitano. Buševac : Ostvarenje, 2009.

2. Čitanje i pisanje za kritičko mišljenje (RWCT) : vodič kroz projekt. Zagreb : Forum za slobodu odgoja, 2001.

Kotizacija: 187,50 kn (150 kn + PDV)

II.6. Knjižnice i turizam

Dostupno i u obliku webinara.

Vrijednost tečaja: 0.5 CEU

Predavač/i:

Dr. sc. Ksenija Tokić, znanstvena suradnica

Namjena: Radionica je namijenjena knjižničarima iz svih vrsta knjižnica. Nije potrebno posebno predznanje o promociji i marketingu u turizmu i knjižničarstvu.

Ishodi učenja: Po završetku tečaja od polaznika se očekuje opće razumijevanje odnosa knjižnica i turizma, kao i osposobljenost za prepoznavanje knjižničnih resursa koji imaju turistički potencijal. Na temelju toga knjižničari mogu razvijati i ponuditi narativ koji će za knjižnicu i lokalnu zajednicu biti iskoristiv u kulturnom i gospodarskom smislu putem turizma. To je osnova za proširenje usluga i aktivnosti knjižnica, koje mogu povećati vidljivost te osnažiti položaj i ulogu u razvoju lokalnih zajednica. Time se, između ostaloga, kod polaznika ujedno povećavaju izgledi i za uspješnu pripremu raznih vrsta projekata, uključujući i projekte za korištenje fondovima EU.

Sadržaj: U uvodnom dijelu polaznici se upoznaju s teorijskim osnovama povezanosti knjižnica i turizma. Tečaj nudi metodološki okvir za uključivanje knjižnica s njihovom ponudom i uslugama u turističke tijekove. Zbog trendova u turističkoj industriji koji se šire posljednjih desetljeća, turizam je načelno vrlo pogodan za prezentiranje lokalne kulturne baštine. Knjižnice pohranjuju značajan dio te baštine, ali zasad ne sudjeluju sustavno u njezinoj većoj prezentaciji kroz turističke programe. Stoga će tečaj pokazati, s jedne strane, na koje sve načine knjižnice već sudjeluju u razvoju turizma, a s druge strane - i što je još potrebno učiniti da baština, kao i ostali resursi u knjižnicama, postanu turistički proizvod na obostranu korist. Također, radionica će kritički upozoriti i na neke negativne aspekte turističkog razvoja na lokalnu kulturnu baštinu te uputiti na moguća rješenja koja će omogućiti optimalan odnos turizma i baštine, kao i ulogu knjižnica u tome odnosu.

U praktičnom dijelu cilj je da polaznici kroz vježbe na konkretnim primjerima nauče kako otkriti resurse knjižnica s turističkim potencijalom, kako izgraditi narativ oko knjižničnih resursa i oko čitave knjižnice koji je pogodan za pretvaranje tih resursa u turističke atrakcije te način prezentiranja tih sadržaja korisnicima i ostalim posjetiteljima (turistima). Polaznici radionice imat će priliku za iznošenje vlastitih iskustava i uočenih problema te će imati mogućnost zajedničkog pronalaženja rješenja za te izazove. Stoga je praktični dio radionice podijeljen u sljedeće cjeline:

1) Identificiranje knjižničnih resursa s turističkim potencijalom

Polaznici će pod vodstvom predavača uočavati, prepoznavati i identificirati takve resurse u knjižnicama u kojima rade.

2) Izgradnja narativa za knjižnične resurse

Upoznati polaznike s tehnikama izgradnje narativa te na konkretnim primjerima izraditi po jedan narativ po izboru polaznika.

3) Prezentiranje sadržaja

Upoznati polaznike općenito s načinom prezentiranja sadržaja u turističke svrhe u knjižnicama. Zajedno s polaznicima osmisliti optimalne načine prezentiranja na primjeru njihovih knjižnica.

Trajanje: 5 sati

Metode poučavanja: predavanje i vježbe

Mjerenje postignuća: Polaznici će procijeniti turistički potencijal određenog knjižničnog resursa, obrazložiti izbor narativa te načina njegove prezentacije.

Kompetencijska matrica: C.1.3., F.2., F.5., G.1., G.3., G.5.

Odabrana literatura:

1. Bovero, E. (2009). Cultural tourism and libraries. New learning needs for information professionals // World library and information congress: 75th IFLA general conference and council, Milano, <http://conference.ifla.org/past-wlic/2009/192-bovero-en.pdf>
2. Miedzinska, M., Tanaś, S. (2009). The tourism attractiveness of Polish libraries // Tourism, 19 (1/2): 69-75.
3. Spentza, E., Kyriakaki, A. (2013). The Role of Libraries in the Tourism Development: the case of Koraes Library on Chios Island, Greece // 5th International Scientific Conference "Tourism Trends and Advances in the 21st Century" : conference proceedings, University of the Aegean, Rhodes.
4. Weaver, D. (2006). *Sustainable tourism: theory and practice*. Amsterdam ... [et al.] : Elsevier : Butterworth Heinemann. ISBN 978-0-7506-6438-7.
5. Whitman, J. R. (2008). Libraries and Tourism // UNESCO Network of Associated Libraries [UNAL], http://portal.unesco.org/ci/en/ev.php-URL_ID=13678&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html

Kotizacija: 250 kn (200 kn + PDV)

II.7. Knjižnične usluge za slijepo i slabovidne korisnike (*webinar*)

Vrijednost tečaja: 0.15 CEU

Predavač/i:

Karolina Zlatar Radigović, knjižničarka

Jelena Lešaja, knjižničarka

Ivana Vinko, knjižničarka

Namjena: Knjižničarima koji se u svom radu susreću sa slijepim i slabovidnim korisnicima ili se nastoje otvoriti prema čitateljskoj populaciji osoba koje ne mogu čitati standardni tisak.

Ishodi učenja: Polaznici webinara dobit će informacije o građi u pristupačnim formatima i uslugama namijenjenim osobama koje ne čitaju standardni tisak, o zakonskim okvirima vezanim uz proizvodnju i distribuciju pristupačnih formata te o vidovima suradnje koje druge knjižnice i ustanove mogu ostvariti s Hrvatskom knjižnicom za slijepo. Polaznici će biti upoznati s uslugom preuzimanja zvučnih i EPUB knjiga s internetske stranice te načinima reprodukcije digitalnih formata, kao i načinom obrade pojedinih formata. Također, polaznici će na primjeru iz prakse naučiti kako slijepa osoba može biti ne samo korisnik, nego i pružatelj usluge, bez obzira na to o kojem tipu knjižnice i fonda je riječ.

Sadržaj:

1. O Hrvatskoj knjižnici za slijepo i knjižničnim uslugama za osobe koje ne mogu čitati standardni tisak
2. Zakonski okviri pružanja usluga osobama kojima standardni tisak nije čitljiv (Ugovor iz Marakeša i Zakon o autorskim i srodnim pravima)
3. Knjižničar u digitalnom okruženju i obrada pristupačnih formata
4. Korisnik u digitalnom okruženju (učlanjenje, pretraživanje kataloga, preuzimanje sadržaja,

reprodukcija)

5. Suradnja Hrvatske knjižnice za slijepi i drugih knjižnica, posebice narodnih i školskih

Trajanje: 1,5 sati

Metode poučavanja: predavanje

Mjerenje postignuća: Polaznici će pristupiti prilagođenim formatima te planirati uslugu namijenjenu slijepim i slabovidnim osobama.

Kompetencijska matrica: B.1.1-2., C.1.1-2, C.2.1-2, F.1, G.1, G.6

Odabrana literatura:

1. Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti . Narodne novine (NN 17/2019).

https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_02_17_356.html

2. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o autorskim i srodnim pravima. Narodne novine (NN 96/2018). https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2018_10_96_1855.html

3. Mrežna stranica Hrvatske knjižnice za slijepi <https://hkzasl.hr>

4. Počnimo: provedba Ugovora iz Marakeša za osobe s teškoćama pri čitanju standardnog tiska: praktični vodič za knjižničare na stranicama IFLA-ine LPD sekcije.

<https://www.ifla.org/files/assets/hq/topics/exceptions-limitations/documents/getting-started-adaptation-hr.pdf>

Kotizacija: Besplatno

II.8. Digitalna pristupačnost u knjižnicama (webinar)

Vrijednost tečaja: 0.15 CEU

Predavač/i:

dr. sc. Tamara Horvat Klemen, viša savjetnica specijalistica u Središnjem državnom uredu za razvoj digitalnog društva

Namjena: Službenicima u knjižnicama zaduženima za administraciju (izradu, vođenje i održavanje sadržaja) mrežnih stranica i programskih rješenja za pokretne uređaje (aplikacija).

Ishodi učenja: Nakon webinara polaznici će usvojiti osnovna znanja o konceptu digitalne pristupačnosti, njenoj važnosti i svrsi, njenim koristima za korisnike i vlasnike mrežnih stranica i aplikacija. Polaznici će poznavati dostupne alate za osiguranje digitalne pristupačnosti, a moći će lakše primijeniti zahtjeve pristupačnosti na mrežne stranice i aplikacije kojima raspolažu u svojim knjižnicama.

Sadržaj: Primjenom novih tehnologija, mnoge knjižnične usluge dostupne su putem interneta, a digitalne informacije i usluge su na pravi način pristupačne onda kada ih svi ljudi mogu lako opažati i razumjeti. Osobe s vidnim, slušnim, motoričkim ili kognitivnim poteškoćama svakodnevno se susreću s preprekama, ne samo u fizičkom već i u digitalnom svijetu. Neprikladni digitalni sadržaji mogu predstavljati prepreku za osobe s invaliditetom, ali i za starije stanovništvo, kao i za svaku osobu koja se nađe u situaciji kao što je loše osvjetljenje, spora internetska veza, privremena ozljeda i slično.

Digitalna pristupačnost predstavlja uključivu praksu u kojoj ne postoje prepreke u interakciji ili pristupu digitalnom sadržaju. S ciljem osiguranja za sve građane jednakog, i pod istim uvjetima, pristupa sadržajima i uslugama javnog sektora, Europska unija donijela je [Direktivu \(EU\) 2016/2102 o pristupačnosti internetskih stranica i mobilnih aplikacija tijela javnog sektora](#), a u Republici Hrvatskoj načela digitalne pristupačnosti ugrađena su u [Zakon o pristupačnosti](#)

mrežnih stranica i programskih rješenja za pokretne uređaje tijela javnog sektora.

Webinar „Digitalna pristupačnost u knjižnicama“ upoznat će polaznike s konceptom digitalne pristupačnosti (ideja i svrha), njenom važnosti za različite kategorije osoba s invaliditetom i praktičnim rješenjima za njeno ostvarivanje. Prikazat će se zakonski okvir, objasniti kriteriji pristupačnosti, standardi i praktična rješenja za prilagodbu mrežnih stranica i aplikacija.

Trajanje: 90 minuta

Metode poučavanja: Predavanje i rasprava

Mjerenje postignuća: Polaznici će planirati primjenu dostupnih alata za osiguranje digitalne pristupačnosti u svojim knjižnicama.

Kompetencijska matrica: C.1.; D.3.; E.3.; F.1.; G.2.; G.6.

Odabrana literatura:

1. Direktiva (EU) 2016/2102 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2016. o pristupačnosti internetskih stranica i mobilnih aplikacija tijela javnog sektora. // Službeni list Europske unije L 327/1

URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:32016L2102>

2. Zakon o pristupačnosti mrežnih stranica i programskih rješenja za pokretne uređaje tijela javnog sektora. // Narodne novine, 36(2001), 135(2006).

URL: http://digarhiv.gov.hr/arhiva/263/192306/narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/full/2019_02_17_358.html

3. Europska norma EN 301 549 V2.1.2

URL:

<https://rdd.gov.hr/UserDocsImages//dokumenti//Europska%20norma%20ETSI%20EN%20301%20549%20-%20V2.1.2.pdf>

4. Smjernice za osiguravanje digitalne pristupačnosti. Zagreb : Carnet, 2019.

URL: <https://rdd.gov.hr/UserDocsImages//SDURDD-dokumenti//Smjernice-digitalne-pristupac%CC%8Cnosti-ver.-1.1.pdf>

5. Metodologija za razvoj pristupačnog web sjedišta. Zagreb : HAKOM, 2019.

URL: https://rdd.gov.hr/UserDocsImages//SDURDD-dokumenti//HAKOM%20A5%20Metodologija_FINAL_WEB.pdf

Kotizacija: Besplatno.

II.9. IFLA-in alat za neutralnost interneta za knjižničare i knjižničarske udruge (webinar)

Vrijednost tečaja: 0.15 CEU

Predavač/i:

Mr. sc. Davorka Pšenica, knjižničarska savjetnica

Namjena: Webinar je namijenjen svim knjižničarima narodnih, znanstvenih, sveučilišnih i školskih knjižnica te knjižničarskim udruženjima.

Ishodi učenja: Polaznici webinara steći će znanja i alat za bolje razumijevanje neutralnosti interneta koji je za knjižničare diljem svijeta priredila IFLA, a cilj je podizanje svijesti među knjižničarima o važnosti zadržavanja neutralnog i slobodnog interneta za daljnji rad i opstojnost knjižnica u digitalnom društvu. IFLA-in alat za neutralnost interneta ujedno je i putokaz knjižničarima kako aktivno zagovarati neutralan i slobodan internet.

Sadržaj: Neutralnost interneta osnovno je načelo na kojemu se temelji pravo i sloboda govora

na internetu. Odnos između pretplatnika i pružatelja internetskih usluga polazi od neutralnosti pa pristup internetu i svim njegovim izvorima treba biti u skladu s UN-ovom Općom deklaracijom o ljudskim pravima. U članku 19. UN-ove deklaracije stoji: „Svatko ima pravo na slobodu mišljenja i izražavanja; to pravo obuhvaća slobodu zadržavanja vlastitog mišljenja, bez upletanja drugih, te traženja, primanja i širenja informacija i ideja putem bilo kojeg sredstva javnog priopćivanja i bez obzira na granice“.

Ubrzan razvoj i rast novih internetskih usluga, očekivanja u pogledu rasta performansi i unapređenja kvalitete usluga predstavljaju izazov za sve davatelje internetskih usluga. Dok korisnici očekuju sve kvalitetniji, jeftiniji i brži pristup internetu, kao i slobodu da sami odaberu usluge i sadržaje kojima se žele koristiti, vlasnici i investitori traže višu dobit i povrat investicija u infrastrukturu. Osnovna načela neutralnosti interneta sve se češće krše diljem svijeta, a o tome svjedoči i sve jači konflikt između pružatelja internetskih usluga, ISP-a (Internet Service Provide) i njihovih korisnika, poglavito u Sjedinjenim Američkim Državama. Telekomunikacijske kompanije širom Europe pokušavaju nadoknaditi pad prihoda uzrokovan padom cijena mobilne komunikacije, pristupa internetu, *roaminga* i drugih usluga na kojima su temeljili svoje prihode u prošlom razdoblju, povezivanjem s kompanijama koje proizvode i pružaju sadržaje (*content providers*) kako bi preuzele mogućnost upravljanja podatkovnim prometom. Međutim, takvo upravljanje prometom koje bi blokiralo ili ometalo pristup servisima kojima korisnici žele pristupiti, ugrožava čitav niz pravno zaštićenih vrijednosti, od tržišnog natjecanja, preko neovisnosti elektroničkih medija do slobode izražavanja i drugih temeljnih ljudskih prava. Mrežna neutralnost je relativno nov pojam u području prava elektroničkih komunikacija, no jedina moguća definicija može se odnositi na zabranu i/ili diskriminaciju podataka i sadržaja koji se nalaze na internetu, to jest mrežna neutralnost znači jednako tretiranje sveg prometa, bez diskriminacije, ograničenja ili smetnje, neovisno o pošiljatelju, primatelju, tipu, sadržaju, usluzi ili aplikaciji. Suprotno tome postoje pokušaji davatelja usluga pristupa internetu da favoriziraju određenu vrstu prometa ili mrežne lokacije.

Radi boljeg razumijevanja prirode neutralnosti interneta i važnosti koju ona ima za knjižnice i daljnji razvoj knjižničnih usluga u informacijsko doba, digitalne i ICT revolucije, IFLA–Međunarodni savez knjižničarskih društava i ustanova priredila je i na svojim mrežnim stranicama 27. 6. 2018. objavila alat za neutralnost interneta *IFLA Toolkit on Net Neutrality: For Libraries and Library Associations*.

Trajanje: 90 minuta

Metode poučavanja: Predavanje i rasprava

Mjerenje postignuća: Polaznici će u praktičnom dijelu raspravljati o načinima podizanja svijesti o neutralnosti interneta.

Kompetencijska matrica: D.3.; E.1.3.; E.3.; F.3.; G.2.; G.6.

Odabrana literatura:

1. Bruegel - European think tank. Dostupno na: <https://www.bruegel.org/>
2. HAKOM – Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti. Godišnje izvješće o provedbi uredbe EU 2015/2020 (za razdoblje od 1. svibnja 2018. do 30. travnja 2019.). Dostupno na: https://www.hakom.hr/UserDocsImages/2019/komunikacijske_mreze_i_usluge/3.%20Izve%C5%A1%C4%87e%20o%20provedbi%20Uredbe%20EU%202015-2120.pdf
3. IFLA Statement on Net Neutrality and Zero-Rating (2016). Dostupno na: <https://www.ifla.org/publications/node/10700>

4. IFLA Toolkit on Net Neutrality: For Libraries and Library Associations, 27 June 2018. Dostupno na: https://www.ifla.org/files/assets/faife/publications/policy-documents/net_neutrality_toolkit.pdf

5. Varagić, Dragan. Zašto je važno da znate šta je (inter)net neutralnost? Dostupno na: <http://www.draganvaragic.com/blog/zasto-je-vazno-da-znate-sta-je-internet-neutralnost-pogledajte-ovu-sliku/>

Kotizacija: Besplatno.

II.10. Uvođenje i razvijanje usluga za bebe, djecu rane dobi i njihove roditelje u narodnim knjižnicama (*Dostupno i u obliku webinara, v. II.11.*)

Vrijednost tečaja: 0.4 CEU

Predavač/i:

Kristina Čunović, prof., knjižničarska savjetnica

Danijela Petrić, knjižničarka

Namjena: Knjižničarima narodnih knjižnica koji rade u dječjim odjelima, ravnateljima.

Ishodi učenja: Po završetku tečaja od polaznika se očekuje da će usvojiti temeljna znanja o ranoj pismenosti i knjižničnim uslugama za bebe i djecu rane dobi i njihove roditelje potrebna za razumijevanje i učinkovitu primjenu u narodne knjižnice.

Po završetku tečaja od polaznika se očekuje da će uspjeti:

- osmisliti ili nadopuniti postojeće knjižnične usluge za bebe, djecu rane dobi i njihove roditelje
- odabrati aktivnosti i programe koji će omogućiti zajedničko druženje beba i roditelja te intelektualni, govorni, emocionalni i estetski razvoj djeteta
- izgraditi knjižnične zbirke za roditelje, zbirke slikovnica, zbirke didaktičkih igračaka
- prepoznati kvalitetu ilustracije, jezika i opreme, te primjerenost i zanimljivost sadržaja slikovnice za bebe i djecu rane dobi.

Sadržaj: Posebnosti populacije beba i djece rane dobi i njihovih roditelja, razvoj rane pismenosti, obitelj kao korisnik dječje knjižnice i knjižnica koja pruža podršku u razvoju rane pismenosti. Knjižnične usluge za bebe i djecu rane dobi – istraživanja, iskustva, smjernice. Potrebe djece rane dobi i obitelji u cjelini te njihov utjecaj na knjižnične usluge, građu, organizaciju rada, posebne programe i promotivne aktivnosti. Programi i usluge za bebe i njihove roditelje u hrvatskim knjižnicama i primjeri dobre prakse. Knjižnično osoblje, prostor, zbirke za roditelje, zbirke slikovnica, zbirke didaktičkih igračaka. Mogući oblici suradnje i partnerstva u organizacijama u lokalnoj zajednici (rodilište, patronažna služba i dr.). Pedijatri, više sestre, odgajatelji i drugi stručnjaci koji rade s djecom kao volonteri u programu za bebe i njihove roditelje. Polaznicima će biti ponuđen niz primjera i ideja primjenjivih u različitim uvjetima. Osnovni je cilj radionice stjecanje spoznaja i vještina u radu s djecom rane dobi i njihovim roditeljima u knjižnici, od razvijanja knjižničnih zbirki do ostvarivanja programa i usluga za njih.

Trajanje: 4 sata

Metoda poučavanja: Predavanja, vježbe.

Mjerenje postignuća: Nakon uvodnog predavanja i primjera dobre prakse polaznici će kroz vježbe osmišljavati knjižnične usluge i aktivnosti za bebe, djecu rane dobi i njihove roditelje.

Kompetencijska matrica: B.1.2, C.1.2-3, F.1., F.5, G.1, G.3, G.6

Odabrana literatura:

1. Smjernice za knjižnične usluge za bebe i djecu rane dobi / [s engleskoga prevela Irena

Kranjec]. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2008.

2. Petrić, Danijela; Bonta, Gordana; Sesvečan, Marija. Igrajmo se! Čitaj mi! : priče, igre i pjesmice za bebe i malu djecu : preporuke roditeljima za poticanje rane pismenosti. Koprivnica : Knjižnica i čitaonica "Fran Galović", 2012.

3. Vaskevich, Elvira. Velika knjiga razvojnih aktivnosti : od rođenja do 3 godine. Zagreb : Planet Zoe, 2011.

4. Stričević, Ivanka. 2006. Projekt "Čitajmo im od najranije dobi", 2006. <http://www.hkdrustvo.hr/datoteke/130> (2011-04-13).

5. Martinović, Ivana; Stričević, Ivanka. Slikovnica: prvi strukturirani čitateljski materijal namijenjen djetetu [citirano: 2012-12-05]. // Libellarium, IV, 1 (2011): 39 – 63. Dostupno na: <http://hrcak.srce.hr/file/136168>

Kotizacija: 187,50 kn (150 kn + PDV)

II.11. Razvijanje knjižničnih usluga za poticanje rane i obiteljske pismenosti (*webinar*)

Predavač/i:

Vrijednost tečaja: 0.15 CEU

Kristina Čunović, knjižničarska savjetnica

Danijela Petrić, knjižničarka

Namjena: Knjižničarima narodnih knjižnica koji rade u dječjim odjelima i bibliobusima, ravnateljima i voditeljima županijskih matičnih razvojnih službi, školskim knjižničarima.

Ishodi učenja: Polaznici će usvojiti temeljna znanja o ranoj i obiteljskoj pismenosti potrebna za razumijevanje i učinkovitu primjenu u knjižnicama, osmisliti ili nadopuniti postojeće knjižnične usluge koje uključuju djecu rane dobi i njihove roditelje, odgajatelje i druge stručnjake, moći će uspostaviti suradnju s partnerima u lokalnoj zajednici s ciljem osvještavanja važnosti stvaranja poticajnog okruženja u obitelji prema knjizi i čitanju, preporučiti roditeljima i odgajateljima kvalitetne izvore informacija koji uključuju i digitalne sadržaje (mrežne stranice, aplikacije za djecu), biti u mogućnosti izgraditi knjižnične zbirke za roditelje, zbirke slikovnica, zbirke didaktičkih igračaka, prepoznati kvalitetu ilustracije, primjerenost i zanimljivost sadržaja slikovnice za djecu rane dobi.

Sadržaj: Obiteljska pismenost izuzetno je važna za razvijanje pismenosti kod djece rane dobi. Temelji za cjeloživotno učenje stvaraju se upravo u ranoj dobi i stoga je važno da knjižničari dopru do sve većeg broja roditelja kako bi im skrenuli pozornost na važnost stvaranja poticajnog okruženja kod kuće za kasniji razvoj vještina čitanja i pisanja. Poticanje rane pismenosti treba započeti djetetovim rođenjem, a u taj proces trebaju se uključiti svi mjerodavni partneri: roditelji, zdravstveni djelatnici, odgojno-obrazovne ustanove, stručnjaci različitih profila, volonteri. Donositelji odluka i financijeri moraju shvatiti da je rana pismenost ključna za obrazovanje i društvo te da će ulaganje u podučavanje rane pismenosti donijeti dugoročnu dobit cjelokupnom društvu. Knjižnice trebaju organizirati programe pismenosti koji uključuju roditelje, djecu, odgajatelje i druge stručnjake kako bi se razvili elementi obiteljske pismenosti poput broja knjiga u kućnoj biblioteci ili aktivnosti koje se prakticiraju u obitelji, a vezane su uz poticanje pismenosti djece (čitanje, pjevanje pjesmica, pričanje priča, slaganje kućnih knjižnica...). Novija studija koja analizira niz prethodnih istraživanja o čitanju objavljena 2012. godine pokazala je da pristup knjigama ima veći utjecaj na kasnija čitateljska postignuća i odnos

prema čitanju nego socio-ekonomski status djeteta/obitelji koji se prethodno smatrao presudnim. Osiguran pristup knjigama može ublažiti negativan utjecaj siromaštva na čitateljska postignuća, a kako je poznato da siromašna djeca imaju manje doticaja s knjigom, knjižnice i knjižničari trebaju i mogu djelovati upravo u tom smjeru - osigurati dostupnost čitateljskoj građi svima. Za djecu rane dobi to ponajprije znači da roditelji zajedno s njima trebaju biti korisnici čitateljskih programa, jer oni su ti koji će osigurati da iskustvo čitanja ne bude samo izolirani slučaj nego stalna aktivnost u obitelji. Stoga osposobljavanje knjižničara mora ići ukorak s rastućim potrebama u poticanju rane i obiteljske pismenosti. Webinarom ćemo predstaviti primjere dobre prakse u poticanju obiteljske pismenosti i rijetka istraživanja o tome što i koliko hrvatske knjižnice čine za obitelji s djecom rane dobi; predstaviti deklaracije/dokumente te kvalitetne digitalne sadržaje (mrežne stranice, aplikacije za djecu).

Trajanje: 90 minuta

Metode poučavanja: predavanje i rasprava

Mjerenje postignuća: Polaznici će planirati uslugu za poticanje rane i obiteljske pismenosti.

Kompetencijska matrica: B.1.; C.1; C.2.; F.5.; G.1.; G.2.; G.6.

Odabrana literatura:

1. Petr, K. Obiteljska pismenost. // Dijete i društvo : časopis za promicanje prava djeteta / Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti. 6 (2005), 2 ; str. 364-378.
2. Smjernice za knjižnične usluge za bebe i djecu rane dobi. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2008.
3. Stričević, Ivanka; Čunović, Kristina. Knjižnične usluge za djecu rane dobi i roditelje u Hrvatskoj // Vjesnik bibliotekara Hrvatske, 56 (2013), 3; 47-66.
4. Petrić, Danijela; Bonta, Gordana; Sesvečan, Marija. Igrajmo se! Čitaj mi! : priče, igre i pjesmice za bebe i malu djecu : preporuke roditeljima za poticanje rane pismenosti. Koprivnica : Knjižnica i čitaonica "Fran Galović", 2012.
5. Ferenčić Martinčić, Ivanka; Lesinger, Maja. Bilješke dječjeg knjižničara. Virje : Narodna knjižnica Virje, 2019.

Kotizacija: Besplatno.

II.12. Flippity – učenje kao igra: mrežni alat za oblikovanje igara (webinar)

Vrijednost tečaja: 0.15 CEU

Predavač/i:

Ana Sudarević, knjižničarka

Namjena: Webinar je namijenjen školskim knjižničarima i knjižničarima na dječjim odjelima narodnih knjižnica.

Ishodi učenja: Polaznici će prepoznati važnost i pozitivne strane uporabe mrežnih igara u odgojno-obrazovnom radu te upoznati mogućnosti alata *Flippity*, koji omogućava izradu različitih igara pomoću Google obrazaca. Nakon webinara polaznici će usvojiti osnovne vještine za izradu vlastitih mrežnih materijala.

Sadržaj: Sadržaj webinara bit će podijeljen u dva dijela. U prvom dijelu bit će predstavljen mrežni alat Flippity: analizirat će se ponuda postojećih vrsta mrežnih materijala i načini njihove uporabe. Bit će ponuđeni prijedlozi i savjeti za njihovu uporabu u radu s korisnicima. Poseban naglasak bit će na odgojno-obrazovnom radu knjižničara, povezivanju nastavnog gradiva s

knjižničnim odgojem, poticanju čitanja putem online igre i slično. Drugi dio bit će pokazno-praktični – na nekoliko primjera (lov na blago, križaljke, vješala, kolo sreće, lenta vremena i slično) pokazat će se kako prilagoditi ponuđene obrasce vlastitim potrebama i tako izraditi vlastite digitalne materijale.

Trajanje: 90 minuta

Metode poučavanja: Predavanje

Mjerenje postignuća: Polaznici će planirati izradu igara u mrežnom alatu Flippity.

Kompetencijska matrica: C.1.; D.3.; G.2.

Odabrana literatura:

1. Mrežni alat Flippity. Dostupno na <https://www.flippity.net/>
2. Curts, Eric. 2019. Educational Activities and Games with Flippity. Teach & Learning. <https://www.techlearning.com/news/educational-activities-and-games-with-flippity> (pristupljeno 7. listopada 2020.)
3. Zirawaga, Victor Samuel; Idowu Olusanya, Adeleye; Maduku, Tinovimbanashe. 2017. Gaming in Education: Using Games as a Support Tool to Teach History. *Journal of Education and Practice* 8/15. 55-64. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1143830.pdf> (pristupljeno 7. listopada 2020.)
4. Mackay, R. F. 2013. Playing to learn: Panelists at Stanford discussion say using games as an educational tool provides opportunities for deeper learning : Interaction and opportunities to make choices are among the virtues of the new generation of educational games, experts say. Stanford News. <https://news.stanford.edu/2013/03/01/games-education-tool-030113/> (pristupljeno 7. listopada 2020.)

Kotizacija: Besplatno.

II.13. Rad s djecom i mladima u školskim i narodnim knjižnicama

Vrijednost tečaja: 0.4 CEU

Predavač/i:

Dajana Brunac, prof., dipl. knjižničarka

Mr. sc. Alka Stropnik, knjižničarska savjetnica

Namjena: Knjižničarima narodnih knjižnica koji rade u dječjim odjelima ili mješovitim odjelima. Knjižničarima osnovnoškolskih i srednjoškolskih knjižnica.

Ishodi učenja: Po završetku tečaja od polaznika se očekuje da će prepoznavati primjere dobre organizacije usluga i službi za djecu i mlade, te razvijati planove za organizaciju usluga za djecu i mlade.

Sadržaj: Specifičnosti populacije djece i mladeži, njihove informacijske potrebe i čitateljski interesi (u narodnoj i školskoj knjižnici). Knjižnične usluge za djecu i mladež u svijetu – istraživanja, iskustva, smjernice, djelovanje IFLA-e. Programi i usluge za djecu i mladež u hrvatskim knjižnicama i primjerima dobre prakse. Potrebe djece i mladih i njihov utjecaj na knjižnične usluge, građu, organizaciju rada, posebne programe i promotivne aktivnosti. Mogući oblici suradnje i partnerstva u organizacijama u lokalnoj zajednici. Djeca i mladi kao volonteri u radu knjižnice. Timski rad. Knjižnično osoblje, prostor, zbirke. Polaznicima će biti ponuđen niz primjera i ideja primjenjivih u različitim uvjetima. Osnovni je cilj radionice stjecanje spoznaja i vještina u radu s djecom i tinejdžerima u knjižnici, od razvijanja knjižničnih zbirki do

ostvarivanja programa i usluga za njih i s njima. Primjer projekta „Čitamo mi, u obitelji svi“.

Trajanje: 4 sata

Metode poučavanja: predavanje, vježbe

Mjerenje postignuća: Polaznici će opisati i obrazložiti primjer dobre organizacije usluge za djecu i mlade, te izraditi plan nove usluge za djecu i mlade.

Kompetencijska matrica: B.1.2, C.1.2-3, F.1, G.1, G.3, G.6

Odabrana literatura:

1. Smjernice za knjižnične usluge za djecu. Zagreb : HKD, 2004.
2. Smjernice za knjižnične usluge za mladež. Zagreb : HKD, 2001.
3. IFLA-ine i UNESCO-ove smjernice za školske knjižnice. Zagreb : HKD, 2004.
4. Stričević, I. Školske knjižnice i partnerstvo u zajednici. // XVII. proljetna škola školskih knjižničara Republike Hrvatske, Poreč 2005. : Zbornik radova. Zavod za školstvo Republike Hrvatske; Prva sušačka hrvatska gimnazija u Rijeci : Rijeka, 2006. Str. 129-133.
5. Young Adults and Public Libraries : A Handbook of Materials and Services. / Ed. by Mary Anne Nichols and C. Allen Nichols. London : Greenwood Press, 1998.

Kotizacija: 187,50 kn (150 kn + PDV)

II.14. Uloga školske knjižnice u programskoj diferenciranosti koja se odnosi na darovite učenike

Vrijednost tečaja: 0.5 CEU

Predavač/i:

Mira Zovko, prof., viša stručna savjetnica

Željka Butorac, prof., logopedinja

Frida Biščan, prof., knjižničarska savjetnica

Namjena: Knjižničarima, stručnim suradnicima u školama i učiteljima.

Ishodi učenja: Budući da su razredni odjeli sastavljeni od učenika različitih sposobnosti, rad s darovitom djecom mogao bi se odvijati u knjižnici i grupno i individualno. Za uspješan rad s darovitim učenicima potrebna je suradnja roditelja, škole i stručnog tima. Na kraju radionice polaznici bi trebali dobiti upute kako organizirati rad s darovitim učenicima te kako kreirati knjižničnu zbirku za darovitu djecu unutar fonda knjižnice u kojoj radi.

Sadržaj: Radionica „Uloga školske knjižnice u programskoj diferenciranosti koja se odnosi na darovite učenike“ namijenjena je osobama koje sudjeluju i kreiraju rad s darovitim učenicima. U radionici će sudionici trenirati s alatima za uočavanje darovitosti te poticanje produktivnosti za postizanje natprosječnih rezultata. Pri tome će se upoznati s zakonskim i podzakonskim aktima te ostalom literaturom koja govori o darovitim učenicima, kao i ulogom školskog knjižničara u cjelokupnom procesu.

Trajanje: 5 sati

Metoda poučavanja: Predavanje, radionica.

Mjerenje postignuća: Polaznici će opisati načine uočavanja darovitosti te metode poticanja darovitih učenika.

Kompetencijska matrica: C.2.1, G.1, G.3, G.6

Odabrana literatura:

1. Agencija za odgoj i obrazovanje. Stručni skup Strategije u identifikaciji darovitih učenika.

2010-03-05. Dostupno na <http://www.skole.hr>

2. Čudina-Obradović, Mira. Nadarenost razumijevanje, prepoznavanje, razvijanje. Zagreb: Školska knjiga, 1991. Str. 71.

3. Državni pedagoški standard osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja (Narodne novine, broj 63/08 i 90/10)

4. Nacionalni okvirni kurikulum, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Zagreb, 2010.

5. Nastavni plan i program za osnovnu školu (Narodne novine, broj 102/06)

6. SLAVIČEK, M. Radionica za kreativno mišljenje - prikaz rada s darovitim učenicima. U: Jelčić, J., Lopižić, J., Lugović, G., Sušan, Z. (ur.) Ljudski potencijali kroz životni vijek. Knjiga sažetaka 14.god.konf.hrvatskih psihologa, Hrvatsko psihološko društvo i Društvo psihologa Šibenik, str. 64, Šibenik/Vodice.

7. Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, broj 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 16/12 i 86/12)

Kotizacija: 250 kn (200 kn + PDV)

II.15. Nove tehnologije u radu s djecom i mladima

Vrijednost tečaja: 0.4 CEU

Predavač/i:

Ana Sudarević, prof., knjižničarka

Mr. sc. Alka Stropnik, knjižničarska savjetnica

Namjena: Školskim i narodnim knjižničarima.

Ishodi učenja: Polaznici će predavanjem i vježbama usvojiti znanja o načinima poučavanja informacijskoj i informatičkoj pismenosti kojima se knjižničari mogu koristiti za sudjelovanje u obrazovnom procesu.

Sadržaj: Poučavanje informacijskoj i informatičkoj pismenosti, kreativno izražavanje, promicanje i poticanje čitanja te korelacija aktivnosti s nastavnim sadržajem. Polaznicima će biti ponuđen niz primjera i ideja aktivnosti u nastavi kao i mogućnostima suradnje s učiteljima i predmetnim nastavnicima. Osnovni je cilj radionice stjecanje spoznaja i vještina u radu s djecom i mladima, te suradnje s učiteljima i nastavnicima. Upotreba računala PowerPointa i raznih usluga weba 2.0 (primjerice Storybird, Glogster, Animoto, Kubbu i dr.) pri planiranju i realizaciji radionica i satova knjižničara. Odabir i organizacija sadržaja mrežnih stranica za djecu i mlade (kvalitetnih mrežnih izvora i e-materijala).

Trajanje: 4 sata

Metoda poučavanja: Predavanje, vježbe

Mjerenje postignuća: Polaznici će opisati različite načine poučavanja informacijskoj i informatičkoj pismenosti, kao i mogućnosti sudjelovanja u obrazovnom procesu na temelju primjera i vježbi na računalima.

Kompetencijska matrica: C.2., D.3.2., G.1.-3.

Odabrana literatura:

1. Doyle, M. 101+ Great Ideas for Teen Library Web Sites. New York ; London : Neal-Schuman Publishers, Inc., 2007.

2. Faletar, S.; Golub, K.; Sudarević, A. Smjernice za izradu mrežnih stranica školskih knjižnica : usporedba hrvatskih i stranih primjera. // Zbornik radova 14. proljetne škole školskih

knjižničara, Crikvenica 2002./ ur. Biserka Šušnjić, Đudita Franko, Theodor de Canziani Jakšić. Rijeka : Ministarstvo prosvjete i sporta RH : Zavod za unapređenje školstva : Prva sušačka hrvatska gimnazija u Rijeci, 2003. Str. 75-88.

3. IFLA-ine i UNESCO-ove smjernice za školske knjižnice. Zagreb : HKD, 2004.

4. Kovačević, D. ; Lovrinčević, J. Školski knjižničar. Zagreb : Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta, 2012.

5. Stropnik, A. Knjižnica za nove generacije : virtualni sadržaji i usluge za mlade. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2013.

Kotizacija: 187,50 kn (150 kn + PDV)

Dodatne napomene vezane uz realizaciju programa: potrebno računalo sa spojem na Internet.

II.16. Razvijanje kritičkog mišljenja kod djece pomoću biblioterapijskog pristupa (temeljenog na tradicionalnim pričama) – novo

Vrijednost tečaja: 0.4 CEU

Predavač/i:

Frida Bišćan, knjižničarska savjetnica

Keti Krpan, dipl. pedagoginja, viša knjižničarka

Namjena: Knjižničarima dječjih odjela narodnih knjižnica i stručnim suradnicima knjižničarima u osnovnim školama.

Ishodi učenja: Polaznici će biti upoznati s metodama kojima se mogu koristiti u razvijanju kritičkog mišljenja kod djece na primjeru čitanja tradicionalnih priča. Bit će u mogućnosti služiti se biblioterapijskim metodama, tehnikama i alatima u vlastitom radu s djecom u knjižnici.

Sadržaj: U uvodnom dijelu predavanja polaznici će biti upoznati s metodama koje se upotrebljavaju za poticanje i razvijanje kritičkog mišljenja kod djece. Teorijski dio sastoji se od upoznavanja s različitim metodama koje mogu poslužiti kao temelj za rad s djecom te za kreiranje radionica kojima se, čitanjem tradicionalnih priča, potiče razvijanje kritičkog mišljenja, razvoj komunikacijskih vještina na materinskom jeziku te potiče socijalizacija i društveno uključivanje. Vježbe se sastoje od primjera biblioterapijske radionice koja će pokazati sudionicima jedan od načina poticanja kritičkog mišljenja i socio-emocionalnih kompetencija uz pomoć hrvatske narodne priče.

Tečajem će se potaknuti praktično i razvojno poticanje čitanja dajući ideje kako čitanje tradicionalnih dječjih priča približiti djeci i pritom razvijati kritičko promišljanje kod njih. Metode s kojima se polaznici upoznaju omogućavaju provođenje radionica na način da je svako dijete uključeno, da se zadržava djetetova pozornost, povećava motivacija i razvija kritičko promišljanje. Ponuđene metode potiču samorefleksiju, stvaralaštvo, rješavanje problema, komunikativnost, prilagodljivost i rad u grupi stvarajući ugodno knjižnično ozračje koje je poticaj i za ponovno dolaženje u knjižnicu i čitanje. Primjenom interaktivnih metoda rad je usmjeren na djecu, što knjižničara stavlja u odgovornu ulogu usmjerivača i voditelja radionice.

Tijekom praktičnog dijela tečaja uloga polaznika bit će dvostruka. S jedne strane, oni će „biti djeca“ aktivno sudjelujući u radionici, izvršavajući zadatke koje zadaje voditeljica radionice. S druge strane, usvojiti će biblioterapijske metode suradničkog poučavanja, metode koje potiču djecu na kritičko mišljenje, biblioterapijske alate koje će moći primjenjivati u daljnjem radu s djecom.

Trajanje: 4 sata

Metoda poučavanja: Predavanje, vježbe

Mjerenje postignuća: Polaznici će u praktičnom dijelu tečaja izvršavati zadatke, na temelju kojih će izdvajati metode koje potiču djecu na kritičko mišljenje.

Kompetencijska matrica: C.1., C.2., G.1., G.3., G.5.

Odabrana literatura:

1. Bušljeta, R. i Piskač, D. (2018). Literarna biblioterapija u nastavi književnosti: sveučilišni priručnik za nastavnike. Zagreb: Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu
2. Ćurko, Bruno. Kritičko mišljenje u nastavi filozofije, logike i etike. Zagreb: Hrvatsko filozofsko društvo; Filozofski fakultet, 2017.
3. Peti-Stantić, Anita. Čitanjem do (spo)razumijevanja: od čitalačke pismenosti do čitateljske sposobnosti. Zagreb: Naklada Ljevak, 2019.
4. Piskač, D. (2018). O književnosti i životu: primjena načela literarne biblioterapije u čitateljskoj praksi. Zagreb: Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu.
5. Sabljak, Lj. Biblioterapija u posebnim knjižničnim programima poticanja čitanja. // Biblioterapija u pop kulturi. / Frida Bišćan et al. Karlovac ; Novo Mesto : Gradska knjižnica Ivan Goran Kovačić, 2014. Str. 47-54
6. Škrbina, D. (2013). Art terapija i kreativnost. Zagreb: Veble commerce.

Kotizacija: 187,50 kn (150 kn + PDV)

II.17. Razvijanje kritičkog mišljenja kod djece pomoću biblioterapijskog pristupa (temeljenog na tradicionalnim pričama) (webinar) – novo

Vrijednost tečaja: 0.2 CEU

Predavač/i:

Frida Bišćan, knjižničarska savjetnica

Keti Krpan, dipl. pedagoginja, viša knjižničarka

Namjena: Knjižničarima dječjih odjela narodnih knjižnica i stručnim suradnicima knjižničarima u osnovnim školama.

Ishodi učenja: Polaznici će na kraju tečaja biti upoznati s različitim metodama kojima se mogu koristiti u razvijanju kritičkog mišljenja kod djece, pri razvoju komunikacijskih vještina na materinskom jeziku te poticanju razvoja njihovih socijalnih i emocionalnih kompetencija. Kroz praktičan prikaz načina provođenja biblioterapijske radionice usvojit će znanja i vještine kojima će se moći služiti u vlastitom radu.

Sadržaj: U uvodnom dijelu polaznici će biti upoznati s metodama koje se upotrebljavaju za poticanje i razvijanje kritičkog mišljenja kod djece. Webinar će na konkretnom primjeru biblioterapijske radionice pokazati sudionicima jedan od načina poticanja kritičkog mišljenja.

Trajanje: 2 sata

Metoda poučavanja: Predavanje

Mjerenje postignuća: Polaznici će u praktičnom dijelu na temelju primjera biblioterapijske radionice izdvajati metode koje potiču djecu na kritičko mišljenje.

Kompetencijska matrica: C.1., C.2., G.1., G.3., G.5.

Odabrana literatura:

1. Bušljeta, R. i Piskač, D. (2018). Literarna biblioterapija u nastavi književnosti:

- sveučilišni priručnik za nastavnike. Zagreb: Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu
2. Ćurko, Bruno. Kritičko mišljenje u nastavi filozofije, logike i etike. Zagreb: Hrvatsko filozofsko društvo; Filozofski fakultet, 2017.
  3. Peti-Stantić, Anita. Čitanjem do (spo)razumijevanja: od čitalačke pismenosti do čitateljske sposobnosti. Zagreb: Naklada Ljevak, 2019.
  4. Piskač, D. (2018). O književnosti i životu: primjena načela literarne biblioterapije u čitateljskoj praksi. Zagreb: Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu.
  5. Sabljak, Lj. Biblioterapija u posebnim knjižničnim programima poticanja čitanja. // Biblioterapija u pop kulturi. / Frida Biščan et al. Karlovac ; Novo Mesto : Gradska knjižnica Ivan Goran Kovačić, 2014. Str. 47-54.

Kotizacija: Besplatno.

II.18. Posebni programi poticanja čitanja: biblioterapijskim i logo-biblioterapijskim pristupom za osobe s problemima čitanja i osobe treće životne dobi – novo

Vrijednost tečaja: 0.4 CEU

Predavač/i:

Dr. sc. Ljiljana Sabljak, knjižničarska savjetnica

Dunja Marija Gabriel, knjižničarska savjetnica

Namjena: Studentima knjižničarstva i svim knjižničarima koji rade s korisnicima svih dobi, posebice starijim osobama. Nisu potrebna predznanja, već sklonost radu s osobama s poteškoćama u čitanju.

Ishodi učenja: Polaznici će na tečaju usvojiti metodologiju izvođenja radionica s biblioterapijskim i logo-biblioterapijskim pristupom čitanju, kojim će moći obogatiti rad u čitateljskim klubovima i sl. te dobiti upute za provođenje posebnih programa poticanja čitanja u neposrednom radu s korisnicima.

Sadržaj: Pojam biblioterapije, tj. vođenog čitanja, u središtu je zanimanja knjižničara, nastavnika, defektologa i sl. U biblioterapijskom i logo-biblioterapijskom pristupu čitanja literarni tekst služi kao prilagođeni predložak za strukturirani razgovor. Kako čitateljska aktivnost objedinjuje brojne složene vještine – vještinu slušanja, vještinu izražavanja govorom i pisanjem, kao i čitalačku vještinu – osim obvezatnog razgovora o pročitanoj, vođeno čitanje dopušta intervenciju u sam tekst, odnosno pretpostavlja ulaženje u nj (pisanje pisama, poruka liku, crtanja, dramatizacije, mijenjanja dijela ili kraja teksta i sl.). Cilj vođenog čitanja podizanje je razine čitanja kod knjižničnih korisnika u komunikaciji autor – djelo – knjižničar – čitatelj. Osobito je učinkovito za starije osobe koje imaju problema pri čitanju (problemi s vidom, socijalno uključivanje putem čitateljskih klubova, poticanje kreativnih sposobnosti i očuvanja mentalnog zdravlja starijih osoba).

Trajanje: 4 sata

Metode poučavanja: predavanje i radionica

Mjerenje postignuća: Polaznici će osmisliti elemente radionice s biblioterapijskim i logo-biblioterapijskim pristupom čitanju.

Kompetencijska matrica: C.1-2., G.1., G.3., G.5.

Odabrana literatura:

1. Ayalon, O. (1995). Spasimo djecu. Zagreb: Školska knjiga.

2. Bašić, I. (2011). Biblioterapija i poetska terapija: priručnik za početnike. Zagreb: Balans centar.
  3. Biblioterapija: knjigom do zdravlja. Zavod za javno zdravstvo Dr. Andrija Štampar. Dostupno na: <http://www.stampar.hr/hr/biblioterapija-knjigom-do-zdravlja> (21. 11. 2021.)
  4. Iser, W. (1978). The act of reading: A Theory of Aesthetic Response. Baltimore: Johns Hopkins University Press.
  5. Morrison, M. R. (1987). Poetry as therapy. New York: Human science press.
- Kotizacija:** 187,50 kn (150 kn + PDV)

II.19. Služba pokretne knjižnice kao dio županijske mreže narodnih knjižnica (Dostupno i u obliku webinara, v. II.20.)

Vrijednost tečaja: 0.5 CEU

Predavač/i:

Ljiljana Črnjar, prof., knjižničarska savjetnica

Ljiljana Vugrinec, prof., knjižničarska savjetnica

Namjena: Radionica je namijenjena knjižničarima iz matičnih i drugih narodnih knjižnica koje u svom sastavu žele ili planiraju osnovati novu službu pokretne knjižnice, ali jednako tako i knjižničarima iz knjižnica koje već imaju službe pokretnih knjižnica i žele unaprijediti njihov rad. Također je namijenjena svim knjižničarima i drugim djelatnicima (vozačima) koji će se zapošljavati u službama pokretnih knjižnica, ili već rade u takvoj službi, odnosno imaju afiniteta za rad u pokretnim knjižnicama pa o tome žele steći dodatna znanja i nove / veće kompetencije.

Ishodi učenja:

Opći ishodi:

- polaznici će steći nova znanja i kompetencije iz rada pokretnih knjižnica
  - biti u mogućnosti primijeniti u praksi pozitivna iskustva iz drugih knjižnica radi unapređenja vlastitog rada
  - biti u mogućnosti uvesti nove usluge i sadržaje rada u pokretnim knjižnicama i narodnim knjižnicama općenito
  - upoznati trendove i suvremena kretanja u domaćem i europskom pokretnom knjižničarstvu.
- Specifični ishodi – vezano za osmišljavanje projekta uvođenja pokretne knjižnice kao nove usluge:
- identifikacija potreba za uslugama pokretnih knjižnica na području županije, grada ili općina
  - izrada nacrt mreže potencijalnih stajališta pokretne knjižnice
  - odabir vrste i tipa vozila za obavljanje pokretnih knjižničnih usluga ovisno o vrsti geografskog područja i njegovoj veličini
  - aktivnosti kod uvođenja pokretne knjižnične usluge: financijska konstrukcija i logistika nove službe, nabava i opremanje specijalnog vozila, zapošljavanje i edukacija odgovarajućeg osoblja, formiranje fonda pokretne knjižnice, kontakti, informiranje i edukacija korisnika o novoj usluzi, njenom sadržaju, ciljevima, namjeni itd.; ugovori o pružanju usluge, promidžba usluge, programi za korisnike, evaluacija i dr.)
  - upravljanje novom uslugom, uključujući održivost i višegodišnje planiranje razvoja djelatnosti.

Sadržaj: Kroz izlaganje i praktične primjere te vježbama uz korištenje konkretnih podataka iz vlastitih primjera, knjižnicama i knjižničarima koje žele ili planiraju osnovati službu pokretne

knjižnice izložit će se osnovne informacije potrebne za osmišljavanje projekta uvođenja pokretne knjižnične usluge, na temelju važećih hrvatskih i međunarodnih propisa i standarda. Kroz primjere dobre prakse iz djelovanja pokretnih knjižnica u zemlji i inozemstvu, polaznicima će se prezentirati moguća organizacijska rješenja i načini rada pokretnih knjižnica koji su se pokazali uspješnima, predstaviti trendovi te mogući oblici djelovanja suvremenih pokretnih knjižnica. Vezano za uspostavu nove pokretne službe, ali i za unaprijeđenje rada postojećih, bit će riječi o vrstama i opremi bibliobusnih vozila i njihovoj nabavi, o osoblju bibliobusa i potrebnim kompetencijama, o modelima financiranja pokretne službe, o organizaciji mreže stajališta i sl.

Trajanje: 5 sati

Metoda poučavanja: predavanje, vježbe.

Mjerenje postignuća: Koristeći se primjerima dobre prakse, polaznici će opisati proces osnivanja službe pokretnih knjižnica, odnosno izložiti vlastita iskustva u radu.

Kompetencijska matrica: C.1., F.1., F.2., F.5., G.1.

Odabrana literatura:

Odabrana literatura:

1. Črnjar, Ljiljana; Ljiljana Vugrinec. Pokretne knjižnice u Hrvatskoj : pogled iz prošlosti u budućnost = Mobile libraries in Croatia : from past to the future. // POKRETNE knjižnice u Hrvatskoj : zbornik radova / uredile Ljiljana Vugrinec, Ljiljana Črnjar, Frida Bišćan ; [prijevod na engleski Edota Gojka, Tea Fluksi]. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo ; Karlovac : Gradska knjižnica "Ivan Goran Kovačić", 2012. Str. 9-29.
2. Črnjar, Ljiljana; Ljiljana Vugrinec. Uloga i značaj pokretnih knjižnica u životu lokalne zajednice. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 53, 3-4(2010), 125-139. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/80584>
3. Črnjar, Lj. Četrdeset godina rada bibliobusne službe Gradske knjižnice Rijeka. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 54, 1-2(2011), 193-206. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/80479>
4. Črnjar, Ljiljana; Alić-Tadić, Jasenka; Čermelj, Ivan. Primjena modela županijske bibliobusne službe na primjeru Primorsko-goranske županije. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 50, 3(2007), 54-63. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/22609>
5. Črnjar, Lj. Put dug 46 godina : Bibliobusna služba Gradske knjižnice Rijeka. // Kragujevačko čitalište : list Narodne biblioteke „Vuk Karadžić“ u Kragujevcu, 40(2015.), (6-7). Dostupno na: https://issuu.com/nbkg/docs/kragujevacko_citaliste_decembar_201
6. Novljan, Silva. Načrtovanje bibliobusa v splošnoizobraževalnih knjižnicah. // Knjižnica, Ljubljana, 42, 4(1998), 165-180. Dostupno na: <http://revija-knjiznica.zbds-zveza.si/Izvodi/K9804/Novljan.pdf>
7. Pezer, I., Vugrinec, Lj. Stanje in vizija razvoja bibliobusnih služb Republike Hrvaške. // Knjižnica (LIBRARY, ISSN 0023-2424) : revija za področje bibliotekarstva in informacijske znanosti, ZBDS (Zveza bibliotekarskih društev Slovenije) 58, 4(2014),119-136. Dostupno na: <https://knjiznica.zbds-zveza.si/knjiznica/article/view/6080>
8. Pezer, I., Vugrinec, Lj. Pokretne knjižnice kao dio knjižnične mreže narodnih knjižnica u Hrvatskoj: stanje i razvojni planovi. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 58, 1-2(2015), 221-240. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/143630>
9. POKRETNE knjižnice u Hrvatskoj : zbornik radova / 10. okrugli stol o pokretnim knjižnica i 4. festival hrvatskih bibliobusa "Od kočije do suvremenog bibliobusa", Karlovac

15. travnja 2011. ; [organizatori Komisija za pokretne knjižnice HKD-a [i] Gradska knjižnica "Ivan Goran Kovačić" Karlovac] ; uredile Ljiljana Vugrinec, Ljiljana Črnjar, Frida Bišćan ; [prijevod na engleski Edita Gojka, Tea Fluksi]. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo ; Karlovac : Gradska knjižnica "Ivan Goran Kovačić", 2012. 264 str. : ilustr. ; 24 cm.
10. SMJERNICE za pokretne knjižnice / prerađeno izdanje priredila radna skupina IFLA-ine Sekcije za narodne knjižnice na čelu s Ianom Stringerom ; [s engleskog prevela Sanja Kovačević]. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2011. 59 str., [24] str. s tablama : ilustr. u bojama ; 24 cm. (Povremena izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva, ISSN 1334-7667. Novi niz ; knj. 26)
11. STANDARD za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj. // Narodne novine, 103/2021. Dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2021_09_103_1834.html
12. Škvarić, A. ; Vugrinec, Lj. Uloga pokretnih knjižnica – bibliobusa u mreži narodnih knjižnica: primjer grada Koprivnice i Koprivničko-križevačke županije u Republici Hrvatskoj. // Kragujevačko čitalište : list Narodne biblioteke „Vuk Karadžić“ u Kragujevcu, 40(2015.), (1-5) Dostupno na: https://issuu.com/nbkg/docs/kragujevacko_citaliste_decembar_201
13. Vugrinec, Lj. Festivali bibliobusa kao alat u zagovaranju knjižnica i čitanja // Svezak : časopis Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja. 22, 22(2020), 63-65. Dostupno na: <https://library.foi.hr/dbook/cas.php?B=1&item=S02110&godina=2020&broj=00022&page=63>
14. Vugrinec, Lj. Narodne knjižnice u Koprivničko-križevačkoj županiji – primjer organizacije županijske knjižnične mreže // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 62, 1(2019) Dostupno na: <https://www.hkdrustvo.hr/vjesnik-bibliotekara-hrvatske/index.php/vbh/article/view/743>
15. Vugrinec, Lj. Zahvaljujući bibliobusima, Koprivničko-križevačka županija od početka 2015. u cijelosti je pokrivena knjižničnim uslugama. // HKD novosti, 65(2015.). Dostupno na: <http://www.hkdrustvo.hr/hkdnovosti/clanak/1069>
16. ZAKON o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti. // Narodne novine 17, 2019. Dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_02_17_356.html

II.20. Služba pokretne knjižnice kao dio županijske mreže narodnih knjižnica (webinar)

Vrijednost tečaja: 0.2 CEU

Webinar će biti organiziran u dva dijela.

Predavač/i:

Ljiljana Črnjar, knjižničarska savjetnica

Ljiljana Vugrinec, knjižničarska savjetnica

Namjena: voditeljima županijskih matičnih službi, ravnateljima knjižnica te polaznicima koji u okviru svojih knjižnica imaju ili žele uvesti usluge pokretnih knjižnica – bibliobusa, kao i svim knjižničarima i drugim djelatnicima (npr. vozačima) koji će se zapošljavati u službama pokretnih knjižnica, ili već rade u takvoj službi, odnosno imaju afiniteta za rad u pokretnim knjižnicama pa o tome žele steći dodatna znanja i kompetencije.

Polaznici, ovisno o njihovim potrebama, mogu prisustvovati na oba webinarima ili na samo jednom od njih.

Ishodi učenja: Polaznici će sudjelovanjem u webinarima steći znanja i kompetencije vezana za organizaciju rada i specifičnosti pokretnih knjižnica i specijalnih vozila – bibliobusa, znati uvesti nove usluge i sadržaje rada u pokretnim knjižnicama, moći primijeniti u praksi pozitivna iskustva iz drugih knjižnica radi unapređenja vlastitog rada, upoznati trendove i suvremena

kretanja u domaćem i europskom pokretnom knjižničarstvu.

Sadržaj: Kroz izlaganje i primjere dobre prakse te uz uporabu konkretnih podataka iz vlastitog iskustva, knjižničarima koji planiraju osnovati službu pokretne knjižnice izložit će se osnovne informacije potrebne za osmišljavanje projekta uvođenja pokretne knjižnične usluge te nabave vozila za pokretnu knjižnicu – bibliobusa. Također će se predstaviti trendovi te mogući načini djelovanja i pružanja knjižničnih usluga putem suvremenih pokretnih knjižnica.

1. dio: Osnivanje nove službe pokretne knjižnice

Polaznici će usvojiti znanja potrebna za osmišljavanje i izradu projekta uvođenja usluge pokretne knjižnici, koji će uključivati:

- identifikaciju potreba za uslugama pokretnih knjižnica na području županije, grada ili pojedinih općina
- izradu nacrt mreže potencijalnih stajališta pokretne knjižnice
- odabir vrste i tipa vozila za obavljanje pokretnih knjižničnih usluga, ovisno o vrsti terena i veličini mreže stajališta
- financiranje – vrste troškova „hladnog pogona“ pokretne knjižnice - financijska konstrukcija, ugovori s korisnicima, sporazumi o financiranju
- aktivnosti u uvođenju pokretne knjižnične usluge: o kontakti, informiranje i edukacija budućih korisnika o novoj usluzi, njenom sadržaju, ciljevima, namjeni o zapošljavanje i edukacija odgovarajućeg osoblja
- promidžba usluge – među korisnicima i u javnosti - PR itd.
- upravljanje novom uslugom, održivost i višegodišnje planiranje razvoja djelatnosti.

2. dio: Izgradnja i nabava vozila – bibliobusa i usluge

Polaznici će usvojiti znanja potrebna za osmišljavanje i provođenje nabave vozila za pokretnu knjižnicu – bibliobusa, u skladu s knjižničnim uslugama koje se putem konkretne pokretne knjižnice žele pružati korisnicima. Sadržaj uključuje:

- izradu nacrt programa rada buduće pokretne knjižnice – popis i opis knjižničnih usluga koje će pružati pokretna knjižnica, kao i građe i opreme potrebne za tu svrhu (potrebno predvidjeti i uvažiti vrste, skupine i broj korisnika, broj stajališta, trajanje stajanja na stajalištima i sl.)
- izradu skice/nacrta opreme bibliobusa i unutrašnjeg izgleda vozila u skladu sa zacrtanim programom rada putujuće knjižnice (police, sjedeća mjesta, oprema itd.)
- popis/ nacrt tehničkih performansi potrebnih za vozilo pokretne knjižnice (instalacije, grijanje, hlađenje, osvjetljenje, električna energija, pogonsko gorivo) – u skladu s propisima za vozila i smjericama za pokretne knjižnice
- izradu specifikacije za nabavu vozila i prikupljanje informacija o dobavljačima
- izgradnju i opremanje vozila, dizajn vanjskog izgleda
- rad i održavanje vozila, rok trajanja.

Trajanje: Svaki webinar trajat će 120 minuta.

Metode poučavanja: Predavanje i rasprava

Mjerenje postignuća: U praktičnom dijelu polaznici će razmjenjivati iskustva i primjere dobre prakse.

Kompetencijska matrica: C.1., F.1., F.2., F.5., G.1.

Kotizacija: Besplatno.

II.21. Procjena rizika od katastrofa za knjižničnu gradu – novo

Vrijednost tečaja: 0.5 CEU

Predavač/i:

Saša Tkalec, struč. spec. ing. sec. / logist.

Namjena:

Tečaj je namijenjen:

- knjižničarima, rukovoditeljima, tehničkom i potpornom osoblju knjižnica
- vanjskim suradnicima knjižnica (službenicima, članovima postrojbi civilne zaštite u mjestu knjižnice, vatrogascima te djelatnicima policije i drugih hitnih službi u čijoj je knjižnica teritorijalnoj nadležnosti)
- studentima povezanih društveno-humanističkih i tehničkih disciplina.

Za sudjelovanje na tečaju nije potrebno predznanje iz ovog područja.

Ishodi učenja: Nakon uspješno završenog tečaja polaznici će se biti u mogućnosti utvrditi ugrozu i procijeniti rizik za građu i ustanovu u njezinu geografskom i institucionalnom kontekstu.

Sadržaj: Polaznici će naučiti kako identificirati prijetnje te kako ih sustavno i dosljedno tumačiti i prikazati u terminima rizika za konkretnu knjižničnu građu i ustanovu. U okviru tečaja polaznici će naučiti kako sagledati unutarne i vanjske, odnosno tehničke, strukturalne i prirodne rizike za konkretnu građu i ustanovu, kako uvažiti dinamiku razvoja rizika (rijetki događaji i kaskadni događaji) u redovnom i izvanrednom poslovanju te razmotriti prijetnje u nastajanju. S obzirom na kontekst i razvoj prijetnji i rizika, polaznici će upoznati sustav za djelovanje u kriznim uvjetima, njegove dionike te ulogu i obvezu pojedine knjižnice za očuvanje svoje građe u redovnim i kriznim uvjetima. Kako bi učinkovito upravljali stečenim znanjima i uvidima, polaznici će upoznati glavne pristupe i metode koje mogu upotrebljavati u svrhu sagledavanja prijetnji i procjene rizika te će se naučiti koristiti relativno jednostavnom i prilagodljivom numeričkom metodom. Polaznici će tijekom vježbi raspraviti konkretne primjere i otvorena pitanja te će moći – ako se prethodno pripreme na odgovarajući način – u okviru grupnih i zajedničkih diskusija analizirati ranije ili moguće postupanje u konkretnim primjerima vezanim za njihovu ustanovu.

Trajanje: 5 sati

Metoda poučavanja: Predavanja, vježbe.

Mjerenje postignuća: Polaznici će u praktičnom dijelu analizirati potencijalne ugroze i rizike za građu te predložiti načine postupanja, s obzirom na karakteristike ustanove u njezinu geografskom i institucionalnom kontekstu.

Kompetencijska matrica: D.2., F.1., F.5., G.1., G.3, G.6.

Odabrana literatura:

1. Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (NN 17/19, 98/19)
2. Pravilnik o zaštiti knjižnične građe (NN 52/05)
3. IFLA, Disaster Risk Response - Libraries and the Sendai Framework, A Briefing: URL: https://www.ifla.org/files/assets/hq/documents/cultural_heritage_brief_on_drr.pdf
4. Zakon o sustavu civilne zaštite pročišćeni tekst zakona (NN 82/15, 118/18, 31/20, 20/21)
5. Procjena rizika od katastrofa za Republiku Hrvatsku iz 2019. (<https://civilna-zastita.gov.hr/>)

Kotizacija: 250 kn (200 kn + PDV)

II.22. Izazovi posudbe i izlaganja baštinske građe s gledišta zaštite (Dostupno i u obliku webinar) – novo

Vrijednost tečaja: 0.4 CEU

Predavač/i:

Dr. sc. Dragica Krstić, konzervatorica savjetnica

Iva Sudec Andreis, viša kustosica

Đuro Singer, dipl. knjižničar

Namjena: Tečaj je namijenjen knjižničarima, kustosima, vlasnicima baštinskih/umjetničkih zbirki, konzervatorima i restauratorima.

Ishodi učenja: Nakon tečaja polaznici će biti u mogućnosti primijeniti stečena znanja pri planiranju i poduzimanju mjera zaštite tradicionalne baštinske građe u slučaju posudbe i izlaganja građe.

Sadržaj: Sadržaj seminara bit će podijeljen u dva dijela. U prvom dijelu bit će govora o pripremi građe za posudbe i izložbe te važnosti vođenja dokumentacije o građi/izložbi. Razmatrat će se izvori potencijalnih rizika od oštećenja građe i preporučiti sigurni postupci pri rukovanju, prijevozu i izlaganju, s obzirom na vrstu i stupanj očuvanosti baštinske građe te tipologiju izložbe, uz poseban osvrt na knjižnu građu kao jednu od najizazovnijih predmeta za izlaganje. Drugi dio bit će pokazno-praktični – na nekoliko primjera pokazat će se metode izrade okvira i stalaka za izlaganje. Tijekom radionice raspravljat će se o izložbenoj opremi i materijalima za pakiranje i pohranu dostupnim na tržištu.

Trajanje: 4 sata

Metode poučavanja: Predavanje i radionica

Mjerenje postignuća: Polaznici će u praktičnom dijelu uz pomoć predavača planirati izradu i nabavu opreme za zaštitu građe pri posudbi i izlaganju.

Kompetencijska matrica: D.2., F.1.

Odabrana literatura:

1. John McIntyre; Toby Kirtley; Anne Barrett; Iwan Jones. Guidance for exhibiting archive and library materials. Dostupno na:

<https://collectionstrust.org.uk/wp-content/uploads/2017/01/National-Preservation-Office-Guidance-for-exhibiting-archive-and-library-materials-Feb-2000.pdf>

2. D.Thickett, L.R.Lee. Selection of Materials for the Storage or Display of Museum Objects. Occasional Paper No.111, first published 1996, new and completely revised edition 2004.

Dostupno na: <https://www.scribd.com/document/330647447/OP-111-Selection-of-Materials-for-the-Storage-or-Display-of-Museum-Objects>

3. Elyse Canosa, Sara Norrehed. Strategies for Pollutant Monitoring in Museum Environments.

Riksantikvarieämbetet 2019. Dostupno na: <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1324224/FULLTEXT01.pdf>

4. Exhibition display techniques. He Rauemi Resource Guide Issue No. 27. Wellington: Te Papa National Services, 2017. Dostupno na:

https://www.tepapa.govt.nz/sites/default/files/27_exhibition_display_techniques_2.pdf

5. Toby J. Raphael. Preventive Conservation and the Exhibition Process: Development of Exhibit Guidelines and Standards for Conservation./Journal of the American Institute for Conservation, Vol. 44, No. 3 (Fall-Winter, 2005), pp. 245-257. Dostupno na:

<https://www.jstor.org/stable/pdf/40025154.pdf?refreqid=excelsior%3Aff32b6c2e1171efd5d39ea7eadb76b49>

Kotizacija: 187,50 kn (150 kn + PDV)

II.23. Osnove preventivne zaštite (e-tečaj) – novo

E- tečaj će biti objavljen i dostupan tijekom 2022. godine.

Vrijednost tečaja: 0.3 CEU

Predavač/i:

Gabriela Aleksić, dipl. ing, konzervatorica-restauratorica

Namjena: E-tečaj je namijenjen knjižničarima, vlasnicima baštinskih knjižnica/zbirki i restauratorima.

Ishodi učenja: Po završetku tečaja polaznici će moći:

- definirati osnovne pojmove vezane uz zaštitu knjižnične građe
- opisati i analizirati svojstva materijala od kojih se sastoji knjižnična građa
- prepoznati i opisati uzroke propadanja građe
- predvidjeti moguće posljedice izlaganja građe pojedinim ugrozama
- razlikovati osnovne tehnike i metode zaštite
- procijeniti važnost provođenja metoda preventivne zaštite
- prepoznati i opisati osnovne koncepte upravljanja zaštitom.

Sadržaj: Zaštita knjižnične građe jedan je od osnovnih zadataka knjižnice, a predstavlja skup mjera kojima se pokušava usporiti propadanje pojedinačnih objekata, ali i cijelih zbirki. Svaki djelatnik odgovoran za očuvanje pisane baštine treba biti upoznat s različitim uzrocima propadanja knjižnične građe, kao i metodama kojima se ono pokušava zaustaviti. Neodgovarajući okolišni uvjeti, neprikladni uvjeti pohrane i izlaganja, kao i nemarno rukovanje građom, mogu nanijeti trajnu i značajnu štetu, zbog čega oštećeni, oslabljeni ili polomljeni objekti postaju još podložniji novim oštećenjima. Ako mjere preventivne zaštite nisu adekvatno implementirane, kurativni (konzervatorsko-restauratorski) tretman nemoguće je izbjeći. Najčešće skup i dugotrajan, kurativni tretman ne može u potpunosti ukloniti nastalu štetu. Iz ovog razloga preventivna zaštita predstavlja cjelovito, ali i značajno povoljnije rješenje, s obzirom na to da obuhvaća cjelokupnu zbirku, a ne samo pojedinačne objekte. E-tečaj će se baviti načelima i metodologijom preventivne zaštite građe te njenom ulogom u kontekstu očuvanja kulturne baštine.

Trajanje: 3 sata

Metode poučavanja: Čitanje i rad na tekstu, poticanje interakcije sa sadržajima e-tečaja (istraživanje na temelju pripremljenog materijala i poveznica na vanjske sadržaje), samostalno učenje.

Mjerenje postignuća: Nakon što prođu sve cjeline, polaznici će pristupiti rješavanju online testa.

Kompetencijska matrica: D.2., G.6.

Odabrana literatura:

1. IFLA Principles for the Care and Handling of Library Material, Paris: IFLA PAC, Washington DR: CLIR, 1998. <https://www.ifla.org/files/assets/pac/ipi/ipi1-en.pdf>
2. Havermans, J. B. G. A. (2002) 'The Impact of European Research Related to Paper Ageing on Preventive Conservation Strategies', *Restaurator*, 23, pp. 68–76.
3. McGinley, R. J. (1993) 'Where's the management in collections management: planning for the improved care, greater use, and growth of collections', in Rose, C. L., Williams, S. L., and Gisbert, J. (eds) *Current issues, initiatives, and future directions for the preservation and conservation of natural history collections*. Madrid, Spain: Consejería de Educación y Cultura,

Comunidad de Madrid, Dirección General de Bellas Artes y Archivos, Ministerio de Cultura, pp. 309–338.

4. Pasquariello, G. et al. (2014) 'Microbial environmental monitoring in museums: preventive conservation of graphic collections', *Conservation Science in Cultural Heritage*, 14(1), pp. 275–289.

5. Preservation and conservation of library and archival documents: a UNESCO/IFLA/ICA enquiry into the current state of the world's patrimony, General Information Programme and UNISIST UNESCO PGI-87/WS/15 REV Paris, 1987.

<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000075641>

Kotizacija: Besplatno.

II.24. Zaštita knjižnične građe u izvanrednim okolnostima (*Dostupno i u obliku webinara*)

Vrijednost tečaja: 0.5 CEU

Predavač/i:

dr.sc. Dragica Krstić, konzervatorica savjetnica

Gabriela Aleksić, konzervatorica-restauratorica

Namjena: Tečaj je namijenjen knjižničarima, vlasnicima baštinskih knjižnica/zbirki i restauratorima.

Ishodi učenja: Polaznici će na konkretnim primjerima utvrditi izvor opasnosti kojoj je građa bila izložena te predložiti primjenu pojedinih metoda zaštite. Po završetku seminara polaznici će biti u mogućnosti primijeniti stečena znanja pri planiranju i poduzimanju mjera zaštite knjižnične građe u izvanrednim situacijama.

Sadržaj: Knjižnice, kao i druge baštinske ustanove, nalaze se u promjenjivom i nestabilnom okruženju sa sve izraženijim i učestalijim katastrofama zbog raznih čimbenika, uključujući prirodne opasnosti, klimatske promjene i tehnološke incidente, koji izravno ili neizravno ugrožavaju knjižničnu građu. Katastrofe i krize predstavljaju dodatan izazov i problem onim knjižnicama koje dugoročno čuvaju mnogobrojnu građu baštinske vrijednosti. Polaznici će se upoznati s osnovnim konceptima zaštite knjižnica od katastrofa. Protumačit će im se opasnosti za knjižnične zbirke te uvjeti i okolnosti u kojima opasnosti ugrožavaju građu u zbirkama. Objasnit će im se utjecaj okolišnih uvjeta na stanje knjižnične građe. Detaljnije će se upoznati s mjerama prevencije i pripravnosti te metodama oporavka knjižnične građe od katastrofa. Sadržaj tečaja bit će podijeljen u tri dijela. U prvom dijelu seminara polaznici radionice naučit će što su velika nesreća, katastrofa, poplava, potres, požar, epidemija, pandemija, tehničko-tehnološke nesreće s opasnim tvarima i ekstremne vremenske pojave, kao i razlikovanje pojmova krize, katastrofe i izvanredne (hitne) situacije. U drugom dijelu upoznat će se s opasnostima koje prijete knjižničnoj građi u određenoj izvanrednoj situaciji te eventualnim posljedicama njihova učinka. Temeljem nekoliko primjera (scenarija) za različite rizike raspravljat će se o poduzetim aktivnostima na sprječavanju i smanjenju rizika od oštećenja ili uništenja (nestanka) građe te važnosti izrade scenarija u planiranju zaštite u izvanrednim okolnostima. U trećem dijelu kroz nekoliko primjera iz prakse prikazat će se postupci i mjere sigurnosti i zaštite knjižnične građe tijekom i neposredno nakon katastrofe uz osvrt na novije preporuke i smjernice međunarodnih i nacionalnih stručnih tijela i organizacija.

Trajanje: 5 sati

Metode poučavanja: Predavanje i radionica

Mjerenje postignuća: Polaznici će iznositi primjere iz prakse te predlagati postupke zaštite

knjižnične građe.

Kompetencijska matrica: D.2.; G.6.

Odabrana literatura:

1. Caring for Heritage Collections during the COVID-19 Pandemic. Dostupno na: <https://www.canada.ca/en/conservation-institute/services/conservation-preservation-publications/canadian-conservation-institute-notes/caring-heritage-collections-covid19.html>
  2. Walsh, Betty. Salvage operations for water damaged archival collections [electronic resource] : a second glance./ Canadian Council of Archives 2003. Dostupno na: http://cdncouncilarchives.ca/salvage_en.pdf
  3. A Guide to Risk Management of Cultural Heritage. ICCROM, 2016. Dostupno na: https://www.iccrom.org/wp-content/uploads/Guide-to-Risk-Management_English.pdf
  4. Security in Museums, Archives and Libraries: a practical guide. Re:source, 2003. Dostupno na: <https://326gtd123dbk1xdkdm489u1q-wpengine.netdna-ssl.com/wp-content/uploads/2016/11/Security-in-Museums-Archives-and-Libraries-A-Practical-Guide.pdf>
  5. MacIlwaine, John. IFLA-in kratki priručnik za pripravnost i planiranje mjera zaštite u slučaju katastrofa : središnji program za zaštitu i konzervaciju. [s engleskog prevela Maja Krtalić]. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2012.
  6. Miriam (Miriam B.) Kahn. Disaster response and planning for libraries, Chicago : American Library Association, 2012.
- Kotizacija:** 250 kn (200 kn + PDV)

II.25. Kibernetička sigurnost u poslovanju baštinskih ustanova (*gostujuće online predavanje*) – novo

Vrijednost tečaja: 0.15 CEU

Predavač/i:

Dr. sc. Marin Vuković, izv. prof.

Dr. sc. Tamara Štefanac, viša arhivistica i kustosica

Namjena: Webinar je namijenjen knjižničarima, arhivistima, kustostima, dokumentaristima i drugim baštinskim stručnjacima zaposlenim u arhivima, knjižnicama, muzejima i drugim baštinskim ustanovama i organizacijama.

Ishodi učenja: Polaznici će na webinaru biti upoznati s načelima zaštite digitalne kulturne baštine i elektroničkim zapisima iz aspekta kibernetičke sigurnosti te usvojiti znanja o sigurnom ponašanju na internetu. Samostalno će moći procijeniti potrebne razine zaštite za pojedine digitalne zapise te planirati nužne postupke u zaštiti od kibernetičkih napada.

Sadržaj: Webinar se bavi problemima zaštite digitalne kulturne baštine, digitalnih zapisa i sustava od kibernetičkih napada. U prvom dijelu webinaru razmatrat će se različiti informacijsko-pravni aspekti pojma digitalne kulturne baštine kako bi se identificirala područja njene zaštite od kibernetičkih napada te razvila svijest o potrebi posebne zaštite pojedinih vrsta građe i gradiva. Potom će se polaznike podučiti o motivima napadača na internetu, pokazat će se kako prepoznati pokušaj napada te kako se moguće zaštititi.

Trajanje: 90 minuta.

Metode poučavanja: Predavanje i rasprava

Mjerenje postignuća: Polaznici će na primjerima iz prakse procjenjivati potrebnu razinu zaštite

za digitalnu kulturnu baštinu.

Kompetencijska matrica: D.2., D.3., G.2, G.3.

Odabrana literatura:

1. UNESCO (2003 October 17). Charter on the preservation of the digital heritage, adopted at the 32nd session of the General Conference of UNESCO. Retrieved from:

<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000179529.page=2>

2. UNESCO (2015 July 30). Recommendation concerning the preservation of, and access to, documentary heritage, including in digital form (38 C/24) UNESCO General Conference, 38th. Retrieved from:

<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000233916>

3. Vuković, Marin: Osobna sigurnosti i zloćudni programi na Internetu // Priručnik za informacijsku sigurnost i zaštitu privatnosti / Velki, Tena ; Šolić, Krešimir (ur.). Osijek: Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, 2018. str. 71-90. Retrieved from:

https://www.bib.irb.hr/1028244/download/1028244.prirucnik-velki-solic-pdf-1545897306_3.pdf

Kotizacija: Besplatno.

II.26. Vizualni identitet knjižnice ili kako učiniti knjižnicu prepoznatljivom (*gostujuće online predavanje*) - novo

Vrijednost tečaja: 0.15 CEU

Predavač/i:

Aleksandra Šutalo, dipl. novinarka i dipl. bibliotekarka

Namjena: Webinar je namijenjen rukovodećem i stručnom kadru svih tipova knjižnica.

Ishodi učenja: Polaznici će na tečaju usvojiti znanja o procesu brendiranja ustanove. Po odslušanom webinaru bit će u mogućnosti planirati izradu vizualnog identiteta knjižnice.

Sadržaj: Teme koje se obrađuju na tečaju su:

Definicija procesa brendiranja i rebrendiranja

Što čini identitet knjižnice i kakav bi identitet trebao biti?

Što je dobar logo?

Tipografija kao dio vizualnog identiteta ustanove

Primjena tipografije, boja i drugih elemenata vizualnog identiteta

Copywriting u knjižnici

Komunikacija u ustanovi – standardizacija

Online komunikacija (web-stranica, društvene mreže, *mailing*)

Slogani kao dio identiteta

Djelatnik kao nositelj identiteta ustanove

Trajanje: 90 min

Metode poučavanja: Predavanje

Mjerenje postignuća: Polaznici će u praktičnom dijelu razmjenjivati iskustva i primjere iz prakse vezano uz proces brendiranja vlastite knjižnice te mogućnost unaprjeđenja.

Kompetencijska matrica: F.2., F.3., G.1., G.2., G.5.

Odabrana literatura:

1. Pavičić, Jurica; Alfirević, Nikša; Aleksić, Ljiljana. Marketing i menadžment u kulturi i

umjetnosti. Zagreb: Masmmedia, 2006.

2. Lidwell, William; Holden, Kristina; Butler, Jill. Univerzalna načela dizajna. Zagreb: Mate, 2006.

3. Belak, Boris. Ma tko samo smišlja te reklame?!?: prvi hrvatski priručnik o pisanju reklamnih poruka. Zagreb: Rebel, 2008.

Kotizacija: Besplatno.

MODUL III: IZGRADNJA ZBIRKI

III.1. Revizija i otpis u školskim knjižnicama (*webinar*)

Vrijednost tečaja: 0.15 CEU

Predavač/i:

Mr. sc. Alka Stropnik, knjižničarska savjetnica

Namjena: Školskim knjižničarima.

Ishodi učenja: Polaznici će nakon predavanja i razgovora razjasniti eventualne nedoumice te dobiti odgovore na pitanja vezana uz provođenje revizije i/ili otpisa. Polaznici će umjeti provesti reviziju i/ili otpis u skladu s propisanim podzakonskim aktima tj. pravilnicima i standardu.

Sadržaj: U prvom dijelu webinara definirat će se pojmovi vezani uz postupak revizije i otpisa, navesti i pojasniti podzakonski akti te svrha revizije i otpisa. Također će se govoriti o pripremnim poslovima i potrebnim/propisanim dokumentima koji se pripremaju prije provođenja revizije/otpisa, kao i dokumentima koje je nužno napisati i prikupiti poslije revizije/otpisa. Opisat će se tijekom i koraci revizije/otpisa te što slijedi poslije. Polaznici će dobiti primjere potrebne dokumentacije.

Trajanje: 90 minuta.

Metode poučavanja: Predavanje

Mjerenje postignuća: Polaznici će u praktičnom dijelu razmjenjivati iskustva iz prakse te predlagati rješenja vezana uz reviziju i otpis u školskim knjižnicama.

Kompetencijska matrica: B.1.-3.; C.1.; F.4; G.3.

Odabrana literatura:

1. Pravilnik o reviziji i otpisu knjižnične građe (NN 21/02)
2. Pravilnik o zaštiti knjižnične građe (NN/ 52/05)
3. Pravilnik o matičnoj djelatnosti knjižnica u RH (NN 43/01)
4. Standard za školske knjižnice (NN 34/00)

Kotizacija: Besplatno.

III.2. Revizija i otpis u knjižnicama koje se koriste knjižničnim programom Zaki (*webinar*)

Vrijednost tečaja: 0.15 CEU

Predavač/i:

Maja Bodiš, viša knjižničarka

Namjena: svim knjižničarima koji rade u knjižničnom programu ZaKi.

Ishodi učenja: Polaznici će nakon predavanja i razgovora razjasniti eventualne nedoumice te dobiti odgovore na pitanja vezana uz provođenje revizije i/ili otpisa. Polaznici će moći provesti reviziju i/ili otpis u skladu s propisanim podzakonskim aktima, tj. pravilnicima i standardu.

Sadržaj: U prvom dijelu webinara definirat će se pojmovi vezani uz postupak revizije i otpisa, navesti i pojasniti podzakonski akti te svrha revizije i otpisa. U drugom dijelu opisat će se tijekom i koraci provođenja revizije/otpisa u knjižničnom programu ZaKi.

Trajanje: 90 minuta

Metode poučavanja: Predavanje

Mjerenje postignuća: Polaznici će u praktičnom dijelu razmjenjivati iskustva iz prakse te

predlagati rješenja vezana uz reviziju i otpis u knjižničnom programu Zaki.

Kompetencijska matrica: B.1.-3.; C.1.; F.4; G.3.

Odabrana literatura:

1. Pravilnik o reviziji i otpisu knjižnične građe (NN 21/02)
2. Pravilnik o zaštiti knjižnične građe (NN/ 52/05)
3. Pravilnik o matičnoj djelatnosti knjižnica u RH (NN 43/01)

Kotizacija: Besplatno.

III.3. Revizija i otpis knjižnične građe u knjižnicama

Dostupno i u obliku webinara.

Vrijednost tečaja: 0.5 CEU

Predavač/i:

Senka Tomljanović, prof., viša knjižničarka

Dr. sc. Svjetlana Mokriš, knjižničarska savjetnica

Sanja Kosić, viša knjižničarka

Namjena: Knjižničarima iz svih vrsta knjižnica.

Ishodi učenja: Razumijevanje procesa revizije i izlučivanja knjižnične građe te primjena mjerila i postupaka za otpis knjižnične građe na temelju zastarjelosti građe. Izrada potrebite dokumentacije prije, za vrijeme i poslije provedenog otpisa i/ili revizije i otpisa.

Sadržaj:

- primjena Zakona o knjižnicama i Pravilnika o reviziji i otpisu knjižnične građe
- obveza provođenja revizije knjižnične građe prema Pravilniku
- postupak revizije i otpisa knjižnične građe, zapisnik o reviziji
- izrada dokumentacije za reviziju i otpis
- kriteriji za otpis knjižnične građe, zapisnik o otpisu i popis prijedloga za otpis
- postupanje s otpisanom knjižničnom građom
- utvrđivanje knjigovodstvene vrijednosti otpisane knjižnične građe
- osvrt na inventuru knjiga sukladno Pravilniku o proračunskom računovodstvu i računskom planu.

Radionica: Izrada plana provođenja revizije i otpisa knjižnične građe na primjeru svoje knjižnice.

Trajanje: 5 sati

Metode poučavanja: predavanja i vježbe.

Mjerenje postignuća: Polaznici će izraditi plan postupka otpisa i revizije fonda knjižnice.

Kompetencijska matrica: A.3.; B.1.-3.; C.1.; F.4; G.3.

Odabrana literatura:

1. Upute za provedbu revizije i otpisa u visokoškolskim i specijalnim knjižnicama (u izradi)
2. Pravilnik o matičnoj djelatnosti knjižnica u Republici Hrvatskoj (NN 43/01)
3. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu (NN 124/14, 115/15, 87/16 i 3/18)
4. Pravilnik o reviziji i otpisu knjižnične građe (NN 21/02)
5. Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (NN 17/19)

Kotizacija: 250 kn (200 kn + PDV)

III.4. Digitalne zbirke: temelj izgradnje digitalne knjižnice

Vrijednost tečaja: 0.5 CEU

Predavač/i:

Dr. sc. Jadranka Stojanovski, izv. profesorica

Dr. sc. Radovan Vrana, red. profesor

Namjena: Knjižničarima koji namjeravaju pristupiti izradi digitalne zbirke ili su uključeni u održavanje već postojeće.

Ishodi učenja: Sudionici će usvojiti temeljna znanja vezana uz ključne segmente oblikovanja, izrade i održavanja digitalnih zbirki.

Sadržaj: Polaznici će se upoznati s teorijskim postavkama digitalnih zbirki te s načelima i pristupima pri oblikovanju digitalnih zbirki u znanosti, obrazovanju i kulturi. Protumačit će im se osnovni kriteriji pri odabiru građe za uključivanje u digitalne knjižnice i detaljno će se upoznati s postupcima izgradnje digitalnih zbirki i njihovim životnim ciklusom. Opisat će se mogući postupci digitalizacije. Detaljniji pregled načina opisivanja sadržaja i organizacije digitalnih zbirki omogućit će uvid u najnovije trendove u primjeni standarda. Kraći osvrt pojasnit će pitanja vezana uz autorska prava, kao i važnost planiranja, praćenja, prosudbe i promocije. Na kraju će se opisati moguće usluge koje prate razvoj digitalnih knjižnica i elementi prosudbe korisničkih sučelja.

Trajanje: 5 sati

Metode poučavanja: predavanje i vježbe

Mjerenje postignuća: Polaznici će opisati organizaciju jedne digitalne zbirke, metode njenog korištenja i razvoja.

Kompetencijska matrica: B2.2-3, D.3.1-2, G.2

Odabrana literatura:

1. Banerjee, Kyle; Reese, Terry Jr. Building Digital Libraries. Neal-Schuman Publishers, 2018.
2. Lesk, Michael. Understanding digital libraries. San Francisco : Morgan Kaufman, 2005.
3. Holbrook, Gloria J. Academic and Digital Libraries: Emerging Directions and Trends. New York : Nova Science Publishers, 2018.
4. Xie, Iris; Matusiak, Krystyna K. Discover digital libraries : theory and practice. Amsterdam: Elsevier, 2016.

Kotizacija: 250 kn (200 kn + PDV)

III.5. Uspostava digitalne zbirke na temelju softverskog rješenja otvorenog koda (*webinar*)

Vrijednost tečaja: 0.15 CEU

Predavač/i:

Dr. sc. Radovan Vrana, red. profesor

Namjena: Webinar je namijenjen svim knjižničarima koji već sudjeluju u oblikovanju digitalnih zbirki u svojim knjižnicama ili to tek planiraju učiniti u neposrednoj budućnosti. Osim teorijskog znanja važno je steći i praktično iskustvo u oblikovanju ili izgradnji digitalnih zbirki, pa webinar svojim sadržajem može pozitivno utjecati na odlučivanje knjižničara da pokrenu takvu aktivnost u svojoj knjižnici.

Ishodi učenja: Polaznici će nakon webinara steći znanja o tome kako praktično oblikovati digitalnu zbirku uz pomoć softvera otvorenog koda.

Sadržaj: Nakon stjecanja teorijskih temelja o oblikovanju digitalnih zbirki u knjižnicama, knjižničari se susreću s problemom praktičnog postupanja prilikom izgradnje digitalnih zbirki. Problemi uključuju: odabir softvera kojim će digitalne zbirke biti oblikovane, ali uz kojega će se njima i upravljati te uz čiju pomoć će korisnici digitalnih zbirki moći putem interneta pristupiti njihovim sadržajima; odabir građe za uvrštavanje u digitalnu zbirku; opis građe uz pomoć softvera za oblikovanje digitalne zbirke te razne mogućnosti rada s digitalnom građom; razvrstavanje građe unutar digitalne zbirke; redanje građe u pojedinim dijelovima zbirke itd. Pojedini primjerci softvera za upravljanje digitalnom zbirkom omogućavaju i stvaranje virtualnih izložbi, što je mnogim knjižničarima vrlo praktično rješenje u situacijama u kojima široj javnosti moraju predstaviti pojedine dijelove svojih digitalnih fondova okupljenih oko specifičnih tema. Sve navedeno važno je za razvoj suvremenih knjižnica u Hrvatskoj i knjižničari bi trebali posjedovati i teorijska i praktična znanja o tome kako samostalno oblikovati ili izgraditi digitalnu zbirku, u ovom slučaju uz pomoć softvera otvorenog koda.

Trajanje: 90 minuta

Metode poučavanja: Predavanje

Mjerenje postignuća: Polaznici će razmjenjivati praktična iskustva te prijedloge kako samostalno izgraditi digitalnu zbirku uz pomoć softvera otvorenog koda.

Kompetencijska matrica: B.2; D.3.; G.2.; G.3.

Odabrana literatura:

1. Chowdhury, G.G.; Chowdhury, Sudatta. Introduction to digital libraries. London : Facet publishing, 2003.
2. Lesk, Michael. Understanding digital libraries. San Francisco : Morgan Kaufman, 2005.
3. Developing sustainable digital libraries: socio-technical perspectives. New York : Information science reference, 2010.
5. E-publishing and digital libraries : legal and organizational issues. Hershey, PA : Information Science Reference, 2011.

Kotizacija: Besplatno.

III.6. Digitalna glazbena građa u knjižnici – kako do nje i kako s njom (webinar) – novo

Vrijednost tečaja: 0.15 CEU

Predavač/i:

dr. sc. Tatjana Mihalić, knjižničarska je savjetnica

Renata Petrušić, prof., viša knjižničarka

Karolina Holub, prof., knjižničarska savjetnica

Namjena: Knjižničarima koji se u poslovanju susreću s digitalnom glazbenom građom.

Ishodi učenja: Polaznici će steći uvid u sve karakteristike glazbene digitalne građe te usvojiti znanja o načinima njezina prihvata, obrade i korištenja.

Sadržaj:

Knjižnice posjeduju glazbenu građu u različitim oblicima te se danas u kontekstu digitalnih glazbenih sadržaja susrećemo s raznim načinima objave i distribucije glazbe, uključujući nove medije i formate glazbenih sadržaja. To se odnosi na digitalnu građu - kako digitaliziranu, tako i izvorno digitalnu glazbenu građu, poput digitalnih zvučnih albuma te glazbenih online publikacija. Webinar će dati pregled te primjere načina postupanja s takvom građom, osobito u

aspektima njezina prikupljanja, obrade, zaštite te zakonske legislative povezane s prikupljanjem, pristupom i korištenjem.

Trajanje: 90 minuta

Metode poučavanja: predavanje

Mjerenje postignuća: Polaznici će razmjenjivati stručna iskustva i predlagati načine postupanja s izvorno digitalnom i digitaliziranom glazbenom građom na temelju odslušanog sadržaja.

Kompetencijska matrica: B.2., C.1., E.3.1., E.3.2., G.2.

Odabrana literatura:

1. Brylawski, Samuel. Preservation of digitally recorded sound : building a national strategy for preservation: issues in digital media archiving. // DC : Council on Library and information resources and Library of Congress, 2002., [citirano: 2021-11-23]. Dostupno na: <http://www.clir.org/pubs/reports/pub106/sound.html>.

2. Mihalić, Tatjana. Knjižnice i glazba u digitalnom svijetu : vidovi zaštite i korištenja u odnosu na autorska i srodna prava. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske. 57, 4 (2014), 135-158.

3. Roper, Amelie. From print to digital : First steps in collecting digital music publications in UK legal deposit libraries. // Alexandria : The Journal of National and International Library and Information Issues. 30, 1(2020), 32-53.

4. Standard za digitalne knjižnice (NN 103/2021). Dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2021_09_103_1836.html

5. Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima (NN 111/2021). Dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2021_10_111_1941.html

Kotizacija: Besplatno.

III.7. Službene publikacije Republike Hrvatske i njihovo pretraživanje (*e-tečaj*) – novo *E- tečaj će biti objavljen i dostupan tijekom 2022. godine.*

Vrijednost tečaja: 0.4 CEU

Predavač/i:

Dr. sc. Tamara Horvat Klemen, viša savjetnica specijalistica

Dolores Mumelaš, knjižničarka

Namjena: Tečaj je namijenjen knjižničarima iz narodnih, sveučilišnih, visokoškolskih, znanstvenih i specijalnih knjižnica. Nije potrebno predznanje.

Ishodi učenja: Po završetku ovog tečaja polaznici će moći definirati pojam i vrste službenih publikacija te navesti primjere poznatijih hrvatskih digitalnih zbirki službenih publikacija i dokumenata. Polaznici će moći razlikovati vrste tiskanih i mrežnih izdanja službenih publikacija te samostalno primijeniti odgovarajuće postupke pretraživanja u objedinjenim digitalnim zbirkama takvih publikacija.

Sadržaj: Službene publikacije izdaju tijela državne vlasti, odnosno tijela lokalne samouprave i uprave te međunarodne organizacije kao svoja službena izdanja. Sadržajno obuhvaćaju širok raspon tema, a zahvaljujući svojoj raznolikosti i relevantnosti, mogu biti važna pomagala u radu svakog pojedinca, osobito knjižničara. Zbog svojeg značaja, važnosti ažuriranih informacija i vrijednosti za cjelokupnu zajednicu, kao i zbog učestalosti izlaženja, službene su publikacije svoj prostor pronašle na mreži, gdje su najčešće okupljene unutar digitalnih zbirki. Knjižničari

bi, kao informacijski stručnjaci, trebali biti upoznati s važnošću i sveobuhvatnošću službenih publikacija i snalaziti se u takvim digitalnim zbirkama kako bi korisnicima mogli ustupiti valjane podatke. Definiranje službenih publikacija, kao i njihovo pretraživanje u mrežnim digitalnim zbirkama, bit će predstavljeno ovim tečajem, koji je podijeljen u dvije osnovne cjeline: Opći podaci o službenih publikacijama i Zbirke hrvatskih službenih publikacija. Poblježe će se obrazložiti pojam službenih publikacija kroz povijesni kontekst, a predstaviti će se i vrste službenih publikacija te njihovo pravno utemeljenje u hrvatskom i međunarodnom pravu. Druga cjelina obuhvatit će hrvatske službene publikacije i njihove digitalne zbirke, s naglaskom na pretraživanje.

Trajanje: 4 sata

Metode poučavanja: Čitanje i rad na tekstu, poticanje interakcije sa sadržajima e-tečaja (istraživanje na temelju pripremljenog materijala i poveznica na vanjske sadržaje), samostalno učenje.

Mjerenje postignuća: Polaznici će nakon što prođu sve cjeline pristupiti rješavanju online testa.

Kompetencijska matrica: A.3.2.; B.1.1-2.; B.2.2; C.1.; G.2.

Odabrana literatura:

1. Državni zavod za statistiku. URL: <https://www.dzs.hr/>
2. Horvat, T., Pekorari, R. Središnji katalog službenih dokumenata RH i pravo na pristup informacijama. // 47. savjetovanje hrvatskih arhivista : Dostupnost arhivskog gradiva. Zagreb : Hrvatsko arhivističko društvo, 2014. 465-479.
3. Horvat Klemen, T. Pravac razvoja i dostupnost službenih informacija u Hrvatskoj. // Vizija i stvarnost : Zbornik u povodu 40 godina godina Aleksandre Horvat i knjižničarstvu. Zagreb : Hrvatska sveučilišna naknada, 2016.
4. Središnji katalog službenih dokumenata Republike Hrvatske. URL: <https://sredisnjikatalogrh.gov.hr/>
5. Peradenić-Kotur, B. Službene publikacije između zakonskih mogućnosti i prakse. // Međunarodni stručni skup Službene publikacije i državne informacije u knjižnicama Hrvatske. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 2014. 82-100
6. Pilaš, I. Državne informacije i službene publikacije. // Zbornik radova i priloga s 1. i 2. dana specijalnog knjižničarstva Hrvatske. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2001.
7. Pilaš, I. Službene publikacije i digitalne knjižnice : magistarski rad. Zagreb : Filozofski fakultet, 2005.
8. Portal otvorenih podataka. URL: <https://data.gov.hr/>
9. Portal sudske prakse. URL: <https://sudskapraksa.csp.vsrh.hr/home>
10. Zakon o knjižnicama. // Narodne novine, 105/97, 5/98, 104/00, 87/08 i 69/09
11. Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti. // Narodne novine, 17/2019
12. Zakon o pravu na pristup informacijama. // Narodne novine, 25/2013, 85/2015.

Kotizacija: Besplatno.

III.8. Kako? Za koga? Što? i Zašto? sačuvati knjižničnu baštinu (webinar) – novo

Vrijednost tečaja: 0.15 CEU

Predavač/i:

Dr. sc. Marina Krpan Smiljanec, knjižničarska savjetnica

Namjena: Tečaj je namijenjen knjižničarima svih vrsta knjižnica.

Ishodi učenja: Polaznici će moći definirati osnovne pojmove vezane uz staru građu pohranjenu u baštinskim ustanovama, njezin značaj za društvo u cjelini i potrebu očuvanja za buduće generacije, bit će upoznati s osnovnim rizicima uništenja i propadanja stare građe, steći osnovna znanja o elementima provenijencije građe, steći znanja o pravima i obvezama imatelja stare građe te će biti upoznati s postupkom preventivne zaštite, uvjetima i postupcima potrebnima za stjecanje svojstva kulturnoga dobra i upisa u Registar kulturnih dobara RH.

Sadržaj: Pod baštinom obično se drži „naslijeđe koje preci ostavljaju potomcima“ ili „vrijednost prošlosti koju prepoznamo u sadašnjosti da bismo je očuvali za budućnost“. Osim elementa protoka vremena, koji ostavlja tragove na svim materijalnim sastavnicama kulturne baštine jer protok kronološkoga vremena s utjecajem okoliša uzrokuje starenje materijala, za kulturnu baštinu važni su prostor, kao fizički kontekst pojavnosti kulturne baštine, te društvo, kao značenjski kontekst razumijevanja i doživljavanja kulturne baštine. Knjižnice su čuvarice baštine iskazane kao kolektivna memorija, ali i katalizatori kulturalnih promjena. Unutar knjižnica često su pohranjene zbirke stare građe kao djela kulturne baštine koje je potrebno očuvati, i to ne samo kao informacije sadržane u rukopisima i tiskanoj građi, već i kao fizičke objekte od povijesnoga i kulturološkog značaja. Upravo u tim zbirkama sadržana je srž specijalnoga knjižničarstva. Zaštita stare građe jedan je od osnovnih zadataka svake knjižnice pa odgovor na pitanje što zaštititi glasi: Štiti se građa za koju se predmnijeva svojstvo kulturnoga dobra i koja ima svojstvo kulturnoga dobra, sukladno zakonima i podzakonskim (provedbenim) aktima. Zaštita podrazumijeva pravnu i fizičku zaštitu, koja je zakonska obveza svih imatelja jer je riječ o kulturnoj baštini, a predstavlja skup mjera kojima se pokušava usporiti propadanje pojedinačnih objekata, ali i cijelih zbirki. Svaki građanin dužan je voditi brigu o građi za koju se predmnijeva svojstvo kulturnoga dobra, a knjižnični djelatnici odgovorni su za očuvanje pisane baštine te trebaju biti upoznati s različitim uzrocima propadanja knjižnične građe, kao i metodama kojima se ono pokušava zaustaviti. U okviru webinara, na primjerima javnih i privatnih knjižnica (knjižnica/zbirki vjerskih zajednica) prezentirat će se osnovni elementi obuhvata knjižnične građe kao kulturnoga dobra (opis dobra, pretpostavljena svojstva kulturnoga dobra, kulturološki značaj, uloga elemenata provenijencije građe itd.).

Trajanje: 1,5 sati

Metode poučavanja: Predavanje i rasprava

Mjerenje postignuća: Polaznici će u okviru predavanja i rasprave na primjerima prepoznati elemente knjižnične građe kao kulturnog dobra.

Kompetencijska matrica: B.1., D.2., E.3.1., G.6.

Odabrana literatura:

1. Pearson, David. Books As History: The Importance of Books Beyond Their Texts. London: The British Library; Oak Knoll Press, 2011.
2. Preserving cultural heritage: an IFLA guide. Dostupno na: <https://repository.ifla.org/bitstream/123456789/1226/1/preserving-cultural-heritage.pdf>
3. Katić, Tinka. Stara knjiga: bibliografska organizacija informacija. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2007.
4. IFLA principles for the care and handling of library material. Paris: IFLA; Washington: CLIR, 1998. Dostupno na: <https://www.ifla.org/files/assets/pac/ipi/ipi1-en.pdf>

Kotizacija: Besplatno.

MODUL IV: BIBLIOGRAFSKA KONTROLA

IV.1. Identifikatori i identifikacijski sustavi: međunarodni identifikatori knjižnične građe u NSK (*webinar*) – novo

Vrijednost tečaja: 0.15 CEU

Predavač/i:

mr. sc. Danijela Getliher, koordinatorica ureda za identifikatore

Namjena: Webinar je namijenjen knjižničarima i hrvatskim nakladnicima.

Ishodi učenja: Polaznici će biti upoznati s osnovnim svojstvima i strukturom identifikacijskih sustava te definicijama i klasifikacijom identifikatora. Usvojiti će osnovna znanja potrebna za primjenu međunarodnih identifikatora ISSN, ISBN, ISMN i DOI te će biti u mogućnosti procijeniti za koje vrste građe i pod kojim se uvjetima može zatražiti određeni identifikator. Nakladnici će usvojiti osnovna znanja o tome kako urediti omeđenu ili neomeđenu građu, notiranu glazbu ili članak u znanstvenom ili znanstveno-stručnom časopisu kako bi se mogli koristiti određenim identifikatorom.

Sadržaj: Identifikatori su nezaobilazno sredstvo u prepoznavanju i razlikovanju objekata koje identificiraju, u povezivanju različitih sustava i nesmetanog pronalaska traženih podataka. Postojeća tehnologija omogućila je identifikatorima nove mogućnosti učinkovitog objavljivanja, pretraživanja, povezivanja i ponovnog korištenja podacima. Stoga ovaj webinar nudi temeljne informacije o identifikatorima i identifikacijskim sustavima: od definicije, klasifikacije i svojstava identifikatora do temeljnih svojstava i strukture koju moraju zadovoljavati sami identifikacijski sustavi. U konkretnijem smislu, govorit će se o identifikaciji kao predmetu knjižnica, nakladnika, bibliografskih i citatnih baza podataka, repozitorija, sveučilišta, pokrovitelja itd., kao i o razinama identifikacije u digitalnim knjižnicama. Webinar će predstaviti međunarodne identifikatore koji se dodjeljuju u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu (ISSN, ISBN, ISMN, DOI). Govorit će se o primjeni identifikatora na određene vrste građe, kako i pod kojim uvjetima se određeni identifikator može zatražiti u NSK i kako građa treba biti uređena da bi se mogla koristiti određenim identifikatorom. Webinar će pojasniti osnovnu problematiku tzv. graničnih publikacija i izložiti osnovna znanja u prepoznavanju vrste knjižne građe kad je ona već objavljena i distribuirana, kao i njen odnos sa spomenutim identifikatorima.

Metode poučavanja: predavanje

Mjerenje postignuća: Polaznici će u okviru diskusije na primjerima procjenjivati za koje vrste građe i pod kojim se uvjetima može zatražiti određeni identifikator.

Kompetencijska matrica: A.3.1.-2., D.3.1., F.5., G.2.-3.

Odabrana literatura:

1. Hakala, J. The Seven Levels of Identification: an Overview of the Current State of Identifying Objects within Digital Libraries. // *Electronic Library and Information Systems* 40, 4(2006), 361-371.
2. Hakala, J. Persistent identifiers – an overview [citirano: 2016-12-06]. Dostupno na: <http://www.persid.org/downloads/PI-intro-2010-09-22.pdf>
3. ISBN users' manual: International edition. London, International ISBN Agency, 2017. Dostupno na: <https://www.isbn-international.org/content/isbn-users-manual/29>

5. ISSN manual. Paris, ISSN International Centre, 2015. Dostupno na: https://www.issn.org/wp-content/uploads/2021/09/ISSNManual_ENG2015_23-01-2015.pdf
6. Paskin, Norman. Identifier interoperability : a report on two recent ISO Activities. Dostupno na: <http://www.dlib.org/dlib/april06/paskin/04paskin.html>
7. The DOI System. Dostupno na: <https://www.doi.org>

Kotizacija: Besplatno

IV.2. Načela izgradnje predmetnog sustava (webinar) – novo

Vrijednost tečaja: 0.15 CEU

Predavač/i:

Suzana Dimovski, viša knjižničarka

Anita Katulić, viša knjižničarka

Namjena: Tečaj je namijenjen knjižničarima iz svih vrsta knjižnica.

Ishodi učenja: Polaznici će usvojiti znanja o izgradnji predmetnog sustava i načelima predmetne obrade prema modelu LCSH (eng. *Library of Congress Subject Headings*), bit će upoznati s mogućnostima praktične primjene Pravilnika i priručnika za predmetne odrednice te naučiti preuzimati predmetne odrednice NSK. Nakon webinara polaznici će biti u mogućnosti oblikovati predmetne odrednice slijedeći načela predmetnog označivanja i proceduru predmetne obrade NSK.

Sadržaj: Webinar će prikazati izgradnju predmetnog sustava prema načelima dokumenta Pravilnik i priručnik za predmetne odrednice i uputiti na značaj izrade i održavanja nadziranih oblika predmetnih odrednica. Opisat će se načela predmetnog označivanja građe autoriziranim predmetnim odrednicama prema modelu predmetnog sustava Kongresne knjižnice LCSH (eng. *Library of Congress Subject Headings*). Cilj je radionice upoznati predmetne stručnjake s osnovnim pravilima, koja su u Pravilniku raspoređena u jedanaest poglavlja: (1) Opća pravila; (2) Izrada i održavanje autorizirane baze podataka; (3) Oblikovanje predmetnih odrednica; (4) Uputnice; (5) Napomene o opsegu ili opće napomene; (6) Imenska odrednica kao predmet; (7) Vremenske odrednice i vremenske dodatne odrednice; (8) Geografske odrednice i geografske dodatne odrednice; (9) Dodatne odrednice; (10) Višenamjenske dodatne odrednice; (11) Dodatne odrednice kontrolirane oglednim odrednicama. Prikazat će se vrste autoriziranih odrednica, vodećih i dodatnih, opća pravila njihove izrade, načela oblikovanja, redoslijed u bibliografskom zapisu, održavanje u bibliografskoj bazi i preuzimanje odrednica.

Trajanje: 90 minuta.

Metode poučavanja: Predavanje

Mjerenje postignuća: Polaznici će u okviru praktičnog dijela oblikovati predmetne odrednice slijedeći načela predmetnog označivanja i proceduru predmetne obrade NSK.

Kompetencijska matrica: A.2.1., A.2.2., C.1.

Odabrana literatura:

1. ISO 5963-1985: Documentation – methods for examining documents, determining their subjects, and selecting index terms.
2. Library of Congress : Free-floating subdivision: an alphabetical index.
3. Library of Congress : Subject headings (LCSH)
4. MARC 21 Format for Authority Data. Dostupno na: <https://www.loc.gov/marc/authority/>

5. Pravilnik i priručnik za predmetne odrednice, NSK 2019. Dostupno na: <http://ps.nsk.hr/>
6. Dimovski, S., i Tuškan, K. (2018). Uloga normativne baze predmetnih odrednica u kontroli i razmjeni podataka u bibliografskom okruženju, Vjesnik bibliotekara Hrvatske, 61(1), str. 509-529. <https://doi.org/10.30754/vbh.61.1.624>

Kotizacija: Besplatno.

IV.3. Format MARC21 za pregledne zapise predmetnih odrednica

Vrijednost tečaja: 0.4 CEU

Predavač/i:

Suzana Dimovski, viša knjižničarka

Namjena: Knjižničarima narodnih, fakultetskih i specijalnih knjižnica.

Ishodi učenja: Polaznici će po odslušanom tečaju biti u mogućnosti primijeniti usvojena znanja iz uporabe formata MARC21 za pregledne zapise te izrađivati pregledne zapise za predmetne odrednice i dodatne predmetne odrednice potrebne u izradi složenih predmetnih odrednica u formatu MARC21.

Sadržaj: Primjena formata MARC 21 za pregledne zapise. Vrste odrednica, uputnica, napomena. Obvezna polja formata MARC 21 za pregledne zapise. Struktura preglednog zapisa za predmetne odrednice. Usporedna shema: MARC 21 za pregledne zapise i MARC 21 za bibliografske zapise. Primjeri iz prakse NSK.

Trajanje: 4 sata

Metode poučavanja: predavanje

Mjerenje postignuća: Polaznici će analizirati primjere iz prakse.

Kompetencijska matrica: A.2.1., A.2.2., A.3.1., A.3.2.

Odabrana literatura:

1. IFLA Cataloguing Principles / ed. Barbara B. Tillett and Ana Lupe Christian. Muenchen : Saur, 2009.
2. MARC 21 format for authority data / prepared by Network Development and MARC Standards Office Library of Congress. Washington, D. C. : Library of Congress, Cataloging Distribution Service ; Ottawa : National Library of Canada, 1999- .
3. Smjernice za izradbu predmetnih preglednih kataložnih jedinica i uputnica / [preporučila] Radna skupina za izradu Smjernica za datoteke predmetnih preglednih kataložnih jedinica Sekcije za klasifikaciju i indeksiranje Odjela za bibliografski nadzor Međunarodnog saveza knjižničarskih društava i ustanova, [s engleskog prevela, hrvatske primjere odabrala i izradila Jelica Lešćić]. – Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 1999.
4. Pregledni zapisi u formatu MARC 21 : upute za katalogizaciju / izradila Mirjana Vujić. Zagreb, 2011.

Kotizacija: 187,50 kn (150 kn + PDV)

IV.4. MARC21: bibliografski format: katalogizacija omeđene građe i nakladničkih cjelina

Vrijednost tečaja: 0.5 CEU

Predavač/i:

Vesna Hodak, prof., knjižničarska savjetnica

Tanja Buzina, prof., knjižničarska savjetnica

Namjena: katalogizatorima, potrebno znanje iz katalogizacije

Ishodi učenja: Polaznici će na tečaju usvojiti znanja iz uporabe bibliografskog formata MARC 21 te će izrađivati bibliografsko/kataložne zapise u formatu MARC21.

Sadržaj: 1. Primjena bibliografskog formata MARC21 (omeđene jedinice, ocjenski radovi, nakladničke cjeline)

2. Primjena ISBD-a i Pravilnika

3. Primjeri kataložnih zapisa

4. Vježbe.

Trajanje: 5 sati

Metode poučavanja: Predavanje i vježbe

Mjerenje postignuća: Polaznici će izraditi kataložne zapise u formatu MARC21.

Kompetencijska matrica: osnovni tečaj; A.1.2.; A.3.2.; C.1.1.; D.1.1.; G.2.

Odabrana literatura:

1. Hodak, Vesna. Omeđena građa, tiskana integrirajuća građa i nakladničke cjeline : upute za opis u bibliografskom formatu MARC 21 [citirano: 30. 11. 2021.]. 2. izmijenjeno i dopunjeno izd. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, 2020. Dostupno na:

https://www.nsk.hr/wp-content/uploads/2020/12/Omedene-publikacije_2020_OK.pdf

2. Furrie, Betty. Understanding MARC bibliographic : machine-readable cataloging. 7th ed. Washington, D. C.: Cataloging Distribution Service, Library of Congress [citirano: 2007-09-15]. Dostupno na: <http://www.loc.gov/marc7umb/>

3. MARC 21 format for bibliographic data / prepared by Network Development and MARC Standards Office, Library of Congress. Washington, D. C. : Library of Congress, Cataloging Distribution Service ; Ottawa : National Library of Canada, 1999- .

4. MARC 21 format for bibliographic data : national level full and minimal requirement [citirano: 2009-01-15]. Dostupno na: <http://www.loc.gov/marc/bibliographic/nlr/>

5. MARC 21 format for authority data / prepared by Network Development and MARC Standards Office Library of Congress. Washington, D. C. : Library of Congress, Cataloging Distribution Service ; Ottawa : National Library of Canada, 1999- .

6. MARC code lists for relators, sources, description conventions / prepared by Network Development and MARC Standards Office, Library of Congress. 2000 ed. Washington, D. C. : Library of Congress, Cataloging Distribution Service, 2000.

7. MARC code lists for countries / prepared by Network Development and MARC Standards Office, Library of Congress. 2003 ed. Washington, D. C. : Library of Congress, Cataloging Distribution Service, 2003.

8. MARC code lists for languages / prepared by Network Development and MARC Standards Office, Library of Congress. 2003 ed. Washington, D. C. : Library of Congress, Cataloging Distribution Service, 2003.

9. MARC 21 formats [citirano 2007-09-04]. Dostupno na: <http://www.loc.gov/catdir/pcc/naco/>

10. MARC 21 format for bibliographic data : update no. 23 8November 2016) / prepared by Network Development and MARC Standards Office Library of Congress. Washington, D. C. : Library of Congress, Cataloging Distribution Service ; Ottawa : Library and Archives Canada, 2007.

11. Pravilnik za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima [citirano: 2021-11-30].

Dostupno na : <https://www.kam.hr>

12. Riva, Pat; Patrick Le Boeuf, Maja Žumer. IFLA library reference model . a conceptual model for bibliographic information [citirano: 2021-11-30]. Den Haag : IFLA, 2018. Dostupno na: https://repository.ifla.org/bitstream/123456789/40/1/ifla-lrm-august-2017_rev201712.pdf

13. Verona, Eva. Pravilnik i priručnik za izradbu abecednih kataloga. Zagreb : Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1983-1986. Prvi dio: Odrednice i redalice. 2. izmijenjeno izd.1986. Drugi dio: Kataložni opis. 1983.

Kotizacija: 250 kn (200 kn + PDV)

IV.5. Sadržajna obrada knjižnične građe

Vrijednost tečaja: 0.4 CEU

Predavač/i:

Suzana Dimovski, viša knjižničarka

Namjena: Tečaj je namijenjen osposobljavanju katalogizatora za sadržajnu obradu građe u svim vrstama knjižnica.

Ishodi učenja: Polaznici će se upoznati s procesom i načelima sadržajne obrade knjižnične građe i kroz brojne primjere steći znanja potrebna za predmetno označivanje, izradu i korištenje predmetnih odrednica te označivanje građe klasifikacijskim oznakama.

Sadržaj: Tečaj će prikazati osnove standardizirane sadržajne obrade knjižnične građe prema načelima dokumenta „Pravilnik i priručnik za predmetne odrednice“. Opisat će se postupak sadržajne analize i razine sadržajne obrade pojedine vrste publikacija. Prikazat će se predmetno označivanje građe autoriziranim i slobodno oblikovanim predmetnim odrednicama. Bit će govora o vrstama autoriziranih odrednica, vodećih i dodatnih, njihovoj izradi, oblikovanju i uporabi u predmetnom označivanju građe. Ukazat će se na važnost izgradnje konzistentnog predmetnog sustava te prikazati izrada dvojezičnog hrvatsko-engleskog kontroliranog rječnika predmetnih odrednica i stvaranje veza između predmetnog sustava i klasifikacijskog sustava. Istaknut će se važnost klasifikacije za pronalaženje i okupljanje knjižnične građe i predstaviti Normativna baza UDK, koja se koristi u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici, a temelji se na UDC Master Reference File-u (UDC MRF 2011.), povijesti i tradiciji klasifikacijske prakse u NSK, te pisanim uputama i smjernicama donesenim na Odjelu obrade – Normativni nadzor i sadržajna obrada u NSK. Opisat će se metodologija izrade Normativne baze, a njezina primjena objasniti će se na konkretnim primjerima iz bibliografske baze NSK.

Trajanje: 4 sata

Metode poučavanja: predavanje, vježbe

Mjerenje postignuća: Polaznici će, služeći se primjerima iz prakse, opisati građu predmetnim i klasifikacijskim oznakama.

Kompetencijska matrica: A.2.

Odabrana literatura:

1. ISO 5963-1985: Documentation – methods for examining documents, determining their subjects, and selecting index terms.
2. Library of Congress : Free-floating subdivision: an alphabetical index.
3. Library of Congress : Subject headings (LCSH)
4. MARC 21 Format for Authority Data. Dostupno na: <https://www.loc.gov/marc/authority/>

5. Normativna baza UDK. Dostupno na: <http://udk.nsk.hr/>

5. Pravilnik i priručnik za predmetne odrednice, NSK 2019. Dostupno na: <http://ps.nsk.hr/>

6. Strategija Nacionalne i sveučilišne knjižnice: 2016.-2020.

Dostupno na: <http://www.nsk.hr/wp-content/uploads/2012/01/Strategija-NSK-2016.-2020..pdf>

Kotizacija: 187,50 kn (150 kn + PDV)

IV.6. Arhiviranje weba: identifikacija, obrada, arhiviranje i korištenje u Hrvatskom arhivu weba

Dostupno i u obliku webinara (v. IV.7.).

Vrijednost tečaja: 0.4 CEU

Predavač/i:

Ingeborg Rudomino, prof., knjižničarska savjetnica

Karolina Holub, prof., knjižničarska savjetnica

Namjena: knjižničarima iz svih vrsta knjižnica, informacijskim stručnjacima.

Ishodi učenja: Po završetku tečaja od polaznika se očekuje da prepoznaju online građu za obradu prema postojećim kriterijima za odabir, katalogizaciju i arhiviranje mrežne građe. Također, polaznici će usvojiti radne procese pri selektivnom arhiviranju, harvestiranju .hr domene kao i procese odabira građe za tematske kolekcije te usvojiti znanja o načinu pretraživanja arhiviranog sadržaja.

Sadržaj: Tečaj će dati prikaz sadržaja na webu i njihovih svojstava. Predstaviti će se inicijative arhiviranja weba u svijetu s naglaskom na kronologiju arhiviranja weba, kao i načini postupanja s obveznim primjerkom online građe. Usporedit će se metode i alati prikupljana sadržaja s weba u Hrvatskoj i svijetu. Opisat će se radni proces u prikupljanju online obveznog primjerka u Hrvatski arhiv weba. Prikazat će se načini harvestiranja online sadržaja (.hr domena i tematska harvestiranja) te usporediti kvaliteta arhiviranja/harvestiranja građe. U sklopu vježbi polaznici tečaja će sudjelovati u pretraživanju i pregledavanju arhivirane građe.

Trajanje: 4 sata

Metode poučavanja: predavanja i vježbe.

Mjerenje postignuća: Polaznici će pretraživati arhivirani sadržaj.

Kompetencijska matrica: B.2.; C.1.-2; G.2.

Odabrana literatura:

1. Meyer, E. T.; Thomas, A.; Schroeder, R. Web Archives. Web archives : the Future(s).

Dostupno na: <http://ssrn.com/paper=1830025>

2. Stirling, Peter; Chevallier, Philippe; Illien, Gildas. Web Archives for Researchers :

Representations, Expectations and Potential Uses. Dostupno na:

<http://www.dlib.org/dlib/march12/stirling/03stirling.html>

3. Niu, J. An overview of web archiving. // D-Lib Magazine 18,3/4(2012). Dostupno na:

<http://dlib.org/dlib/march12/niu/03niu1.html>

4. Pennock, M. (2013). Web-Archiving (DPC Technology Watch Report). Dostupno na:

http://www.dpconline.org/component/docman/doc_download/865-dpctw13-01pdf

Kotizacija: 187,50 kn (150 kn + PDV)

IV.7. Arhiviranje weba: identifikacija, odabir, obrada i arhiviranje u Hrvatskom arhivu weba (*webinar*)

Vrijednost tečaja: 0.15 CEU

Predavač/i:

Karloina Holub, knjižničarska savjetnica

Ingeborg Rudomino, knjižničarska savjetnica

Namjena: Knjižničarima svih vrsta zainteresiranima za prihvata, obradu, pristup i arhiviranje mrežnih stranica, informacijskim stručnjacima, studentima knjižničarstva itd.

Ishodi učenja: Polaznici će na tečaju usvojiti znanja iz osnova arhiviranja weba: identifikacije, obrade, arhiviranja, načinima pristupa, vrstama alata za arhiviranje, mogućnostima pretraživanja i citiranja online građe te će po odslušanom tečaju biti u mogućnosti prepoznati građu koja je namijenjena arhiviranju u Hrvatski arhiv weba.

Sadržaj: Polaznicima će se objasniti što je to arhiviranje weba i zašto je važno arhivirati web, upoznat će se s počecima arhiviranja weba i dobiti uvid u prikaz različitih vrsta sadržaja na webu i njihovih svojstava. Predstavit će se inicijative arhiviranja weba u svijetu s naglaskom na kronologiju arhiviranja weba. Opisat će se načini prihvata i pohrane ove vrste online publikacija. Usporedit će se metode i alati prikupljana sadržaja s weba u Hrvatskoj i svijetu. Opisat će se načini prikupljanja mrežnih publikacija u Hrvatskom arhivu weba.

Prvi dio:

- povijest arhiviranja weba
- o arhivima weba
- primjeri arhiva weba u svijetu
- načini vizualizacije arhiviranog sadržaja

Drugi dio:

- odabir mrežne građe za obradu
- osnove katalogizacije mrežne građe
- načini arhiviranja mrežnih stranica u Hrvatskom arhivu weba
- pretraživanje i pregledavanje arhiviranog sadržaja
- citiranje arhiviranog online sadržaja

Trajanje: 90 minuta

Metode poučavanja: Predavanje

Mjerenje postignuća: Polaznici će pretraživati arhivirani sadržaj.

Kompetencijska matrica: B.2.; C.1.-2; G.2.

Odabrana literatura:

1. Meyer, E. T.; Thomas, A.; Schroeder, R. Web Archives. Web archives : the Future(s).

Dostupno na: <http://ssrn.com/paper=1830025>

2. Stirling, Peter; Chevallier, Philippe; Illien, Gildas. Web Archives for Researchers :

Representations, Expectations and Potential Uses. Dostupno na:

<http://www.dlib.org/dlib/march12/stirling/03stirling.html>

3. Niu, J. An overview of web archiving. // D-Lib Magazine 18,3/4(2012). Dostupno na:

<http://dlib.org/dlib/march12/niu/03niu1.html>

4. Brügger, Niels ; Ralf Schroeder, etc. The Web as History: Using Web Archives to Understand the Past and the Present. Dostupno na: <http://discovery.ucl.ac.uk/1542998/1/The-Web-as->

[History.pdf](#)

Kotizacija: Besplatno.

IV.8. ISBD – objedinjeno izdanje: katalogizacija omeđene i neomeđene tiskane građe

Vrijednost tečaja: 0.5 CEU

Predavač/i:

Vesna Hodak, prof., knjižničarska savjetnica

Mr. sc. Sonja Pigac, knjižničarska savjetnica

Namjena: katalogizatorima, potrebno znanje iz katalogizacije.

Ishodi učenja: polaznici će na tečaju usvojiti znanja o novom ISBD standardu i primjenjivati ga pri izradbi bibliografsko-kataložnih zapisa.

Sadržaj: 1. Usporedna analiza objedinjenog izdanja ISBD-a, ISBD(M)-a, ISBD(CR)-a i PPIAK-a.

2. Novine u objedinjenom ISBD-u.

3. Primjena ISBD-a u izradi bibliografsko-kataložnih zapisa.

Trajanje: 5 sati

Metode poučavanja: predavanje, vježbe.

Mjerenje postignuća: Polaznici će primijeniti odredbe novog izdanja ISBD-a pri izradi bibliografsko-kataložnih zapisa.

Kompetencijska matrica: A.1.2, A.3.2, G.2.

Odabrana literatura:

1. Barbarić, Ana; Sonja Pigac. ISBD(CR) : prerađeno izdanje ISBD(S)-a. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 47, 1/2(2004), 1-15. Dostupno i na: <http://www.hkdrustvo.hr/vbh/broj/86>

2. Bianchini, Carlo; Mirna Willer. ISBD resource and its description in the context of the semantic web. // Cataloging & Classification Quarterly 52, 8(2014), 869-887.

3. Full ISBD examples : supplement to the preliminary consolidated edition of the International standard bibliographic description (ISBD) [citirano: 2014-01-21] / compiled by the ISBD Examples Study Group. Original ed. August 2011, rev. February 2013. Dostupno na:

<http://ifla.org/publications/ful-isbd-examples>

4. Hodak, Vesna; Elia Ekinović-Micak. ISBD – objedinjeno izdanje : omeđena tiskana građa. // Katalogizacija s osmijehom? : teorijski i praktični pristupi suvremenoj katalogizaciji : zbornik radova / Knjižnice u procjepu 2, [Sisak, 15. svibnja - 16. svibnja 2014.] ; glavna urednica Dunja Holcer. Sisak : Knjižničarsko društvo Sisačko-moslavačke županije, 2016. Str. 1-23.

5. Hodak, Vesna. Popratna građa : sadašnja kataložna praksa i novi mogući načini obrade. // Stručna obrada neknjižne građe : zbornik radova / Knjižnice u procjepu, [Sisak, 13. - 14. prosinca 2012.] ; glavna urednica Dunja Holcer. Sisak : [Knjižničarsko društvo Sisačko-moslavačke županije](#), 2014. Str. 17-34.

6. Hodak, Vesna; Ana Vukadin. Objedinjeno izdanje ISBD i Pravilnik i priručnik za izradbu abecednih kataloga. // Novosti 66, lipanj 2015.

7. ISBD : međunarodni standardni bibliografski opis / preporučila Skupina za pregled ISBD-a ; odobrio Stalni odbor IFLA-ine Sekcije za katalogizaciju ; [s engleskog prevela i predgovor napisala Ana Barbarić]. Objedinjeno izd. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2014.

8. ISBD(CR) : međunarodni standardni bibliografski opis serijskih publikacija i druge

neomeđene građe : prerađeno izdanje ISBD(S)-a / preporučila Radna grupa za ISBD(S) ; [s engleskoga prevela Ana Barbarić ; hrvatske primjere odabrale i izradile Jasenka Zajec i Ana Barbarić]. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2005.

9. ISBD(M) : međunarodni standardni bibliografski opis omeđenih publikacija / preporučila Grupa za pregled ISBD-a ; [s engleskoga prevele, hrvatske primjere odabrale i izradile Vesna Hodak i Karolina Holub]. Hrvatsko izd. preradbe 2002. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2006.

10. Pigac Ljubi, Sonja. Usklađivanje ISBD-a i FRBR-a na primjeru serijskih publikacija i druge neomeđene građe. // 16. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji, [Poreč, 28.-30. studenoga 2012.] : mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske strukture : zbornik radova / [urednice] Nives Tomašević i Ivona Despot. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2013. Str. 167-187.

11. Pigac Ljubi, Sonja. Tiskane serijske publikacije i druga neomeđena građa [citirano: 2016-11-29]. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 2011. Dostupno na: http://www.nsk.hr/wp-content/uploads/2012/02/tiskane-serijske-publikacije_final_zadnja.pdf

12. Pravilnik za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima [citirano: 2021-11-30]. Dostupno na : <https://www.kam.hr>

13. Usporedna analiza elemenata podataka i odredbi objedinjenog izdanja ISBD : Međunarodni standardni bibliografski opis s propisima Pravilnika i priručnika za izradbu abecednih kataloga, Dio 2: Kataložni opis Eva Verona [citirano: 2016-06-20]. Verzija 1.0., 27-04-2015 / tablicu priredile za objavljivanje Ana Vukadin, Vesna Hodak. // Nacionalni pravilnik za katalogizaciju. Dostupno na: <http://npk.nsk.hr/radne-verzije-dokumenata/>

14. Verona, Eva. Pravilnik i priručnik za izradbu abecednih kataloga. Zagreb : Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1983-1986. Dio 1: Odrednice i redalice. 2. izmijenjeno izd. 1986. Dio 2: Kataložni opis. 1983.

Kotizacija: 250 kn (200 kn + PDV)

IV.9. Bibliografski opis stare omeđene građe: primjena objedinjenog izdanja ISBD-a

Vrijednost tečaja: 0.4 CEU

Predavač/i:

Dr. sc. Irena Galić Bešker, knjižničarska savjetnica

Željka Aleksić, prof., knjižničarka

Namjena: Tečaj je namijenjen bibliografima, katalogizatorima i svima onima koji se bave ručno tiskanim knjigama (knjige od početka tiskanja do prve polovice 19. st.). Potrebno je predznanje o osnovama bibliografskog i kataložnog opisa te poznavanje osnovnih funkcija kataloga.

Ishodi učenja: Usvajanje znanja o primjeni objedinjenog izdanja ISBD-a u obradbi starih omeđenih jedinica građe i izradbi kataložnih i bibliografskih zapisa za staru knjigu. Važnost međunarodnog standardnog bibliografskog opisa u programu Univerzalne bibliografske kontrole i u nastanku kataložnih pravilnika.

Sadržaj: Tečaj je zamišljen kao dopuna i proširenje tečaju o obradbi omeđenih publikacija. Analizom pojedinih skupina ISBD-a pokazat ćemo koje su posebnosti odlika bibliografskog opisa starih omeđenih jedinica građe u odnosu na opis omeđenih jedinica građe. Također ćemo spomenuti po čemu se pravila za opis stare omeđene građe razlikuju od pravila propisanih Pravilnikom i priručnikom za izradbu abecednih kataloga. Polazište za predavački i praktični dio

tečaja bit će objedinjeno izdanje ISBD-a, koje je u hrvatskom prijevodu objavljeno 2014. Na primjerima pojedinih pravila pokazat ćemo sličnosti i razlike između ISBD(A)-a i ISBD-a, te skrenuti pozornost na novine i promjene koje u praksi donosi primjena objedinjenog izdanja ISBD-a. U praktičnom dijelu tečaja posvetit ćemo podjednaku pažnju primjeni formata za strojno čitljivo katalogiziranje MARC 21 i UNIMARC u obradi starih knjiga kao i njihovoj usporedbi.

Trajanje: 4 sata

Metode poučavanja: predavanje, vježbe

Mjerenje postignuća: Polaznici će primijeniti objedinjeno izdanje ISBD-a u obradi starih omeđenih jedinica građe i izradi kataložnih i bibliografskih zapisa za staru knjigu.

Kompetencijska matrica: A.1.2, A.3.2, G.2

Odabrana literatura:

1. Furrie, B. Understanding MARC bibliographic : machine-readable cataloging. 7th ed. Washington, D. C.: Cataloging Distribution Service, Library of Congress. Dostupno na: <http://www.loc.gov/marc/umb/> [citirano: 2015-09-01].
2. ISBD manual : a guide to the interpretation and use of the International Standard Bibliographic Description / prepared at the request of the IFLA UBCIM Programme by Anthony Curwen [for the] General Information Programme and UNISIST. Paris : UNESCO, 1990.
3. ISBD(A) : međunarodni standardni bibliografski opis starih omeđenih publikacija (antikvarnih) / [s engleskoga prevela, hrvatske primjere odabrala i izradila Tinka Katić]. Zagreb : Hrvatsko bibliotekarsko društvo : Nacionalna i sveučilišna biblioteka, 1995.
4. MARC 21 formats. Dostupno na: <http://www.loc.gov/marc/umb/> [citirano: 2015-09-01].
5. Priručnik za UNIMARC : format za pregledne zapise / [s engleskog prevela Slobodanka Radovčić ; hrvatske primjere odabrali i izradili Zoran Ivanović ... et al.]. 1. hrvatsko izd. (prema 2. prerađenom i proširenom izd. izvornika). Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2004.
6. UNIMARC : bibliografski format / [autorizirani prijevod IFLA [i. e.] International Federation of Library Associations and Institutions ; hrvatski prijevod formata iz 1999. osuvremenila Marijana Tomić ; stručna redakcija prijevoda Murna Willer]. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo ; Zadar : Sveučilište, 2009.
7. Uvjeti za funkcionalnost bibliografskih zapisa : završni izvještaj / IFLA-ina Studijska skupina za uvjete za funkcionalnost bibliografskih zapisa ; odobrio Stalni odbor IFLA-ine Sekcije za katalogizaciju ; [s engleskog prevela Tinka Katić ; hrvatske primjere odabrale i izradile Đurđica Brezak Lugarić ... et al.]. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2004.
8. Verona, E. O katalogu : izbor iz radova. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo : Nacionalna i sveučilišna knjižnica : Filozofski fakultet, Odsjek za informacijske znanosti, 2005.
9. Verona, E. Pravilnik i priručnik za izradbu abecednih kataloga. Zagreb : Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1983-1986. Dio 1: Odrednice i redalice. 2. izmijenjeno izd. 1986. Dio 2: Kataložni opis, 1983.

Kotizacija: 187,50 kn (150 kn + PDV)

IV.10. Primjena Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima (Dostupno i u obliku webinara) - novo

Vrijednost tečaja: 0.5 CEU

Predavač/i:

Jelena Balog Vojak, prof., muzejska savjetnica dokumentaristica

Elia Ekinović Micak, viša knjižničarka

Ivana Gržina, viša kustosica

Ana Knežević Cerovski, prof., dipl. knjižničarka

Dr. sc. Mira Miletić Drder, knjižničarska savjetnica

Mr. sc. Sonja Pigac, knjižničarska savjetnica

Vikica Semenski, prof., knjižničarska savjetnica

Andrea Šušnjar, prof., dipl. knjižničarka

Dr. sc. Marijana Tomić, izv. prof.

Dr. sc. Ana Vukadin, viša knjižničarka

Dr. sc. Mirna Willer, red. prof. u trajnom zvanju u miru

Dr. sc. Goran Zlodi, izv. prof.

Namjena: Tečaj je namijenjen stručnjacima koji se bave obradom građe u baštinskim ustanovama (katalogizatorima, dokumentaristima, kustosima, arhivistima).

Ishodi učenja:

Nakon odslušanog tečaja polaznici će:

- razumjeti namjenu, ciljeve i strukturu Pravilnika KAM
- samostalno se služiti Pravilnikom, pretraživati i filtrirati sadržaj kako bi pronašli i primijenili odgovarajuće upute
- usvojiti koncepte i nazivlje vezano uz identifikaciju i opis građe, agenata, mjesta i vremenskih raspona
- usvojiti najvažnija pravila o izvorima, odabiru i načinu oblikovanja podataka prema Pravilniku
- biti upoznati s novostima koje Pravilnik donosi u odnosu na aktualne standarde i praksu
- moći procijeniti utjecaj Pravilnika na radne procese u svojoj zajednici i/ili ustanovi
- moći utvrditi aplikacijski profil za primjenu Pravilnika u svojoj zajednici i/ili ustanovi

Sadržaj: Tečaj se sastoji od 12 tematskih cjelina koje će se predstaviti u 12 termina (uživo ili putem webinara). Uz uvodni tečaj, svaka cjelina problemski će obraditi određeni sadržajni ili tehnički aspekt Pravilnika i njegove primjene na različite vrste građe i drugih jedinica opisa.

Voditelji će se izmjenjivati u skladu s temom tečaja.

Uvod u Pravilnik za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima	dr. sc. Ana Vukadin
Knjige i druga omeđena tekstualna građa	Elia Ekinović Micak
Novine, časopisi i druga serijska tekstualna građa	mr. sc. Sonja Pigac
Glazbena, filmska i videograđa	Vikica Semenski i Andrea Šušnjar
Likovna građa	Ivana Gržina i izv. prof. dr. sc. Goran Zlodi
Kartografska građa	dr. sc. Mira Miletić Drder
Objekti kulturne i prirodne baštine	Jelena Balog Vojak
Stara i rijetka tiskana i rukopisna građa	izv. prof. dr. sc. Marijana Tomić
Arhivski fondovi i zbirke	TBA

Nadzor nad imenima i nazivljem	Elia Ekinović Micak i Ana Knežević Cerovski
Odnosi između jedinica opisa	Elia Ekinović Micak i Ana Knežević Cerovski
Ontologija (imenski prostor) za Pravilnik za opis i pristup građi u arhivima, knjižnicama i muzejima	dr. sc. Mirna Willer i izv. prof. dr. sc. Goran Zlodi

U skladu s temom, svaka cjelina načelno će obuhvatiti:

- kratko predstavljanje strukture Pravilnika s uputama kako pretraživati i pregledavati sadržaj
- kratko predstavljanje koncepcije Pravilnika (vrste jedinica opisa, temeljno nazivlje itd.)
- primjer izrade aplikacijskog profila za određenu vrstu građe
- odabrane ogledne primjere na kojima će se pokazati primjena aplikacijskog profila
- specifična pitanja relevantna za temu (npr. kako odrediti naslov slike koja nema vlastitog naslova, kako odabrati usvojeno ime osobe koja se koristi različitim identitetima itd.)
- sličnosti i razlike u odnosu na dosadašnju praksu.

Trajanje: 5 sati

Metode poučavanja: predavanje i vježbe

Mjerenje postignuća: Polaznici će u svakoj od tematskih cjelina analizirati primjere iz prakse, odnosno informacijskih sustava knjižnica, arhiva i muzeja, te na njih primjenjivati načela novog Pravilnika.

Kompetencijska matrica: A.1., G.1.

Odabrana literatura:

Teorijski okvir i struktura Pravilnika

1. Ekinović Micak, Elia. Odabir usvojenih oblika imena osoba : međunarodna kataložna načela, knjižnični referentni model i izvori podataka. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 61, 1(2018), 413-433. doi: <https://doi.org/10.30754/vbh.61.1.607>
2. Vukadin, Ana; Mirna Willer. Pravilnik za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima: novi hrvatski kataložni pravilnik. // Knjižnica 63, 3(2019), 13–41. Dostupno na: <https://knjiznica.zbds-zveza.si/knjiznica/article/view/7983/7472>
3. Vukadin, Ana. Pravilnik za opis i pristup građi u arhivima, knjižnicama i muzejima: načela i struktura. // Arhivi, knjižnice, muzeji 20(2017), 110-129.
4. Vukadin, Ana. Novi pravilnik za katalogizaciju u kontekstu međunarodnih načela i standarda. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 59, 1/2(2016), 49-71.
5. Willer, Mirna; Gordon Dunsire. Bibliographic information organization in the Semantic Web. Oxford; Cambridge; New Delhi : Chandos Publishing, 2013.

Konceptualni modeli

1. Definition of the CIDOC Conceptual Reference Model / produced by the ICOM/CIDOC Documentation Standards Group, continued by the CRM Special Interest Group. Version 7.0.1, October 2020. Dostupno na: <https://www.cidoc-crm.org/Version/version-7.0.1>
2. IFLA-in knjižnični referentni model: konceptualni model za bibliografske informacije: definicija konceptualnog referentnog modela kao okvira za analizu neadministrativnih metapodataka koji se odnose na knjižnične izvore / IFLA-ina Skupina za pregled FRBR-a, urednička skupina za objedinjavanje Pat Riva, Patrick Le Bœuf i Maja Žumer ; [prijevod s engleskog Mirna Willer, Ana Barbarić]. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2020.

3. Records in contexts : conceptual model / EGAD - Expert Group on Archival Description. 22 July 2021. Dostupno na: <https://www.ica.org/en/records-in-contexts-conceptual-model>

Relevantni standardi i priručnici

1. Cataloging cultural objects : a guide to describing cultural works and their images / Murtha Baca ... [et al.] on behalf of the Visual Resources Association. Chicago : American Library Association, 2006. Dostupno na: <https://vraweb.org/resourcesx/cataloging-cultural-objects/>

2. FIAF-ov priručnik za katalogizaciju pokretnih slika / Natasha Fairbairn, Maria Assunta Pimpinelli, Thelma Ross ; [prijevod Iva Brajković, Snježana Šute, Lucija Zore]. Zagreb : Hrvatski državni arhiv, 2017.

3. ISAAR(CPF) : međunarodna norma arhivističkog normiranog zapisa za pravne i fizičke osobe te obitelji. Drugo izdanje. Zagreb, 2006. Dostupno na:

https://www.ica.org/sites/default/files/isaarcpf_2_edition_hr.pdf

4. ISAD(G) : opća međunarodna norma za opis arhivskoga gradiva (drugo izdanje). Zagreb, 2001. Dostupno na: https://www.ica.org/sites/default/files/isad_g_2_edition_hr.pdf

5. ISBD : međunarodni standardni bibliografski opis / preporučila Skupina za pregled ISBD-a ; odobrio Stalni odbor IFLA-ine Sekcije za katalogizaciju. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2014.

6. ISDIAH : međunarodna norma za opis ustanova s arhivskim gradivom. Zagreb : Hrvatski državni arhiv, 2009. Dostupno na: https://www.ica.org/sites/default/files/isdiah_hr.pdf

7. RDA Toolkit. July 2021. Dostupno na: <https://www.rdatoolkit.org/>

Primjena Pravilnika

1. Balog Vojak, Jelena; Ana Vukadin. Primjena Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima : primjer Hrvatskoga povijesnog muzeja. // Informatica museologica 50(2019), 61-64.

2. Ekinović Micak, Elia. Opis knjižnične građe prema Pravilniku za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima. // Arhivi, knjižnice, muzeji 22(2019), str. 300-305.

3. Tomić, Marijana; Mirna Willer. Glagoljski rukopis kao privez i umjetna zbirka : katalogizacija prema Pravilniku za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima. // Arhivi, knjižnice, muzeji 23(2020), 192-218.

4. Tomić, Marijana. Katalogizacija starih rukopisa uporabom Pravilnika za opis i pristup građi u arhivima, knjižnicama i muzejima na primjeru zbirke glagoljskih kodeksa arhiva zadarske nadbiskupije. // Arhivi, knjižnice, muzeji : mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture 21(2018), 189-231.

Kotizacija: 250 kn (200 kn + PDV)

IV.11. Primjena Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima: identifikacija i opis agenata (*e-tečaj*) – novo

E- tečaj će biti objavljen i dostupan tijekom 2022. godine.

Vrijednost tečaja: 0.6 CEU

Predavač/i:

Elia Ekinović Micak, prof., viša knjižničarka

dr. sc. Ana Vukadin, viša knjižničarka

Namjena: Tečaj je namijenjen stručnjacima u baštinskim ustanovama koji se bave opisom

građe (katalogizatorima, dokumentaristima, kustosima i arhivistima).

Ishodi učenja: Nakon odslušanog tečaja polaznici će:

- razumjeti svrhu i načine opisa agenata (osoba, korporativnih tijela i obitelji) u informacijskim sustavima baštinskih ustanova
- služiti se samostalno Pravilnikom kako bi pronašli i primijenili upute o identifikaciji i opisu agenata
- usvojiti koncepte i nazivlje vezano uz identifikaciju i opis agenata (normativni nadzor, nadzor konteksta, upravljanje identitetima, usvojena pristupnica, varijantna pristupnica itd.)
- usvojiti pravila o izvorima podataka, odabiru i načinu oblikovanja imena i pristupnica za agente
- poznavati elemente opisa agenata (npr. biografija osobe, zanimanje osobe, ustroj korporativnog tijela, funkcija korporativnog tijela, genealogija obitelji itd.)
- poznavati elemente Pravilnika pomoću kojih se uspostavljaju odnosi između agenata i jedinica građe ili drugih jedinica opisa.

Sadržaj: Svrha je tečaja stručnjake koji se bave opisom građe u baštinskim ustanovama (katalogizatore, dokumentariste, kustose, arhiviste) upoznati s uputama za identifikaciju i opis agenata u Pravilniku za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima. Agenti su osobe, obitelji i korporativna tijela povezana s nastankom i životnim ciklusom građe (npr. autori, naručitelji, proizvođači, nakladnici, vlasnici, imatelji itd.). Identifikacijski i drugi podaci o agentima nužni su za razumijevanje provenijencije i konteksta građe te se bilježe u svim vrstama baštinskih ustanova, u opsegu koji odgovara svrsi i ciljevima ustanove. Cilj je tečaja rastumačiti polaznicima namjenu i opseg pojedinih elemenata i pravila kako bi mogli utvrditi aplikacijski profil za opis agenata u vlastitim ustanovama.

Tečaj je podijeljen u tri glavne cjeline. U uvodnoj cjelini objašnjava se važnost identifikacije i opisa agenata i predstavljaju vrste agenata (Pravilnik, poglavlje A 6.2). Ukratko se objašnjavaju načini/metode identifikacije i opisa agenata s obzirom na mogućnosti informacijskog sustava (strukturirani opis, nestrukturirani opis, identifikacija pomoću trajnih identifikatora) i kod svake metode upućuje se na odgovarajuće elemente u Pravilniku. Objašnjava se obveznost pojedinih elemenata. Upućuje se na važnost ujednačenih pravila za povezivanje podataka u suvremenom digitalnom okruženju (digitalni repozitoriji, Wikidata itd.).

U drugoj cjelini tumače se elementi Pravilnika potrebni za identifikaciju i opis osoba (Pravilnik, poglavlje 7, elementi 7.2 - 7.17): vrste imena, identifikatori, odredbe o načinu oblikovanja imena osoba s obzirom na izvore, odabir i način navođenja hrvatskih, stranih i međunarodnih usvojenih i varijantnih oblika imena te drugi elementi opisa. Obuhvaćena je i izrada pristupnica za osobe te odnosi osoba s drugim jedinicama opisa: jedinicom građe, mjestom i vremenskim rasponom. Na kraju cjeline priloženi su predlošci s reprezentativnim primjerima cjelovitog opisa osobe.

Treća cjelina obuhvaća elemente za identifikaciju i opis kolektivnih agenata - korporativnih tijela i obitelji (Pravilnik, poglavlje 7, elementi 7.18 – 7.50). Izlaže se prema istom obrascu kao i prethodna cjelina.

Sadržaj tečaja predstavljen je pomoću različitih metoda – teksta, grafičkih prikaza, Power Point prezentacija i videoprezentacija. Svaka cjelina sadržava i poveznice na relevantne vanjske

sadržaje (kao dodatak „za one koji žele znati više“). Na kraju svake cjeline nalaze se zadaci za provjeru usvojenog znanja. Tečaj sadržava i kratak rječnik najvažnijih pojmova.

Trajanje: 6 sati

Metode poučavanja: Čitanje i rad na tekstu, poticanje interakcije sa sadržajima e-tečaja (istraživanje na temelju pripremljenog materijala i poveznica na vanjske sadržaje), samostalno učenje.

Mjerenje postignuća: Polaznici će nakon što prođu sve cjeline pristupiti rješavanju online testa.

Kompetencijska matrica: A.1., G.1.

Odabrana literatura:

1. Dunsire, Gordon. Reconstructing authorities : new approaches to the management and use of authority data. // Mirna Willer: Festschrift / urednice Tinka Katić i Nives Tomašević. Zadar : Morepress; Sveučilište u Zadru, 2020. Str. 81-98. Dostupno na:

<https://morepress.unizd.hr/books/press/catalog/view/62/61/985-1>

2. Ekinović Micak, Elia. Entitet agent i odnosi u Pravilniku za opis i pristup građi u arhivima, knjižnicama i muzejima. // Arhivi, knjižnice, muzeji 22(2019), 77-94.

3. Ekinović Micak, Elia. Odabir usvojenih oblika imena: međunarodna kataložna načela, Knjižnični referentni model i izvori podataka. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 61, 1(2018), 413-433. Dostupno na: <http://www.hkdrustvo.hr/vjesnik-bibliotekara-hrvatske/index.php/vbh/article/view/607>

4. Pravilnik za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima. Zagreb : Hrvatski državni arhiv: Muzejski dokumentacijski centar : Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, 2021. Dostupno na: <https://pravilnik.kam.hr>

5. Respect for authority : authority control, context control and archival description / edited by Jean Dryden. Binghamton, NY : Haworth Information Press, 2007.

Kotizacija: Besplatno.

IV.12. Serijske publikacije i druga neomeđena građa

Vrijednost tečaja: 0.5 CEU

Predavač/i:

Mr. sc. Sonja Pigac, knjižničarska savjetnica

Mr. sc. Danijela Getliher, viša knjižničarka

Namjena: Knjižničarima-katalogizatorima serijskih publikacija.

Preduvjet je osnovno poznavanje katalogizacije.

Ishodi učenja: Polaznici će po odslušanoj radionici biti u mogućnosti identificirati serijsku publikaciju prema njezinim specifičnostima koje je razlikuju od druge knjižne građe, identificirati elektroničke serijske publikacije i drugu neomeđenu građu, katalogizirati identificirane publikacije

Sadržaj: Vrste serijskih publikacija i druge neomeđene građe i njihove definicije. Norme za identifikaciju i katalogizaciju serijskih publikacija i druge neomeđene građe i njihova primjena u Republici Hrvatskoj. Posebnosti identifikacije i katalogizacije serijskih publikacija i druge neomeđene građe objavljene na različitim medijima, s posebnim naglaskom na tiskanoj građi.

Trajanje: 5 sati

Metode poučavanja: predavanje i vježbe

Mjerenje postignuća: Polaznici će izraditi kataložne opise serijskih publikacija.

Kompetencijska matrica: A.1.2.; A.3.2; C.1.2; D.1.1; E.1.1.; G.2.

Odabrana literatura:

1. ISBD(CR) : međunarodni standardni bibliografski opis serijskih publikacija i druge neomeđene građe
2. ISSN Cataloguing Part. Paris: ISSN International Standard Serial Number. Paris : ISSN International Centre, 2003.
3. MARC 21 format for bibliographic data : including guidelines for content designation. Washington: Library of Congress ; Ottawa : National Library of Canada, 1999
4. Priručnik za UNIMARC : bibliografski format. 2. hrvatsko izd. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica; Hrvatsko knjižničarsko društvo, 1999.
5. Verona, E. Pravilnik i priručnik za izradu abecednih kataloga : 1. dio : Odrednice 1 redalice. 2. izmijenjeno izd. Zagreb : Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1986.
6. Verona, E. Pravilnik i priručnik za izradu abecednih kataloga : 2. dio : Kataložni opis. Zagreb : Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1986.

Kotizacija: 250 kn (200 kn + PDV)

MODUL V: VREDNOVANJE, ISTRAŽIVANJE I PROJEKTNO UPRAVLJANJE

V.1. Metodologija anketnog istraživanja (*webinar*)

Vrijednost tečaja: 0.2 CEU

Predavač/i:

Dr. sc. Aleksandra Pikić Jugović, knjižničarska savjetnica

Namjena: Knjižničarima i informacijskim stručnjacima koji planiraju provesti anketno znanstveno istraživanje.

Ishodi učenja: Od polaznika se očekuje da samostalno izvode anketno istraživanje.

Sadržaj: 1. Znanstveno istraživanje (faze istraživanja, problem istraživanja, hipoteza, nacrt istraživanja, cilj i svrha istraživanja, vrste znanstvenih istraživanja).

2. Metoda ankete (pravila i greške, uzorkovanje, tehnike mjerenja i tehnike prikupljanja podataka u anketnom istraživanju).

3. Struktura i sadržaj znanstvenog rada.

4. Vježba (postavljanje istraživačkog problema, koncepta, hipoteza, tvrdnji).

Trajanje: 2 sata

Metode poučavanja: predavanje

Mjerenje postignuća: U praktičnom dijelu analizirat će se postavke anketnog istraživanja.

Kompetencijska matrica: E.4.; G.3.

Odabrana literatura:

1. Milas, G. Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima. Jastrebarsko : Naklada Slap, 2005.
2. Supek, R. Ispitivanje javnog mnijenja. 2. izd. Zagreb : Sveučilišna naklada Liber, 1981.

Kotizacija: Besplatno

V.2. Vrednovanje znanstvene produktivnosti: indeksne i citatne analize znanstvenih

radova i časopisa

Vrijednost tečaja: 0.5 CEU

Predavač/i:

Goranka Mitrović, dipl. ing., knjižničarska savjetnica

Namjena: Radionica je namijenjena knjižničarima sveučilišnih, visokoškolskih i specijalnih knjižnica čiji posao uključuje pretraživanje sekundarnih izvora znanstvenih informacija, metodologiju i analizu produktivnosti znanstvenog rada, izradu potvrda znanstvenicima za napredovanja te potvrdu o zastupljenosti časopisa u relevantnim bazama podataka urednicima časopisa, metodologiju izračuna metričkih pokazatelja, kao i ostalim knjižničarima i znanstvenicima čiji su predmet interesa bibliometrijske analize.

Ishodi učenja: Polaznici će na tečaju usvojiti znanja vezana uz bibliometrijske analize znanstvene djelatnosti, indeksiranost i citiranost, pronalaženje i korištenje relevantnih izvora znanstvenih informacija; upoznati se s bibliometrijskim indikatorima; po odslušanom predavanju polaznici će biti u mogućnosti samostalno pretraživati izvore znanstvenih informacija te rješavati upite vezane uz pružanje bibliometrijskih usluga.

Sadržaj: Izvori znanstvenih informacija

Metrika znanstvene djelatnosti

Indeksne i citatne baze podataka

Web of Science Core Collection (Science Citation Index Expanded (SCI-EXPANDED), Social Sciences Citation Index (SSCI), Arts & Humanities Citation Index (A&HCI,) Emerging Sources Citation Index (ESCI), InCites: Journal Citation Reports (JCR);

Current Contents Connect, Scopus (SCImago Journal & Country Rank (SJR), CWTS Journal Indicators (SNIP), Google Scholar, h-indeks

Vrednovanje znanstvene djelatnosti prema važećem Pravilniku Nacionalnog vijeća za znanost.

Prijedlog izrade potvrde za napredovanje u zvanju znanstvenicima i potvrde uredništvima o indeksiranosti časopisa u relevantnim bazama podataka.

Vježbe: Zastupljenost radova znanstvenika u relevantnim bazama podataka; određivanje parametara za reakreditaciju znanstvene ustanove, vrednovanje časopisa.

Trajanje: 5 sati

Metode poučavanja: predavanje i vježbe

Mjerenje postignuća: Polaznici će tijekom vježbi pretražiti relevantne baze podataka, istražiti kolika je zastupljenost određenih znanstvenika te rješavati upite vezane uz pružanje bibliometrijskih usluga.

Kompetencijska matrica: D.3, E.4., F.4., G.3

Odabrana literatura:

1. Garfield, E. 2006. The history and meaning of the Journal Impact Factor, JAMA 295(1): 90–93. doi:10.1001/jama.295.1.90
2. Hirsch J.E. (2005) An index to quantify an individual's scientific research output. U: Proc Natl Acad Sci USA, 102 (46), str. 16569-16572. Dostupno na: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC1283832/>
3. Jokić, M. Bibliometrijski aspekti vrednovanja znanstvenog rada. Zagreb: Sveučilišna knjižara, 2005.
4. Jokić, M. Što znači biti zastupljen, a što citiran u bazama podataka ISI-ja (Institut for Scientific information)?// Kemija u industriji. 52, 1 (2003), str. 17-19.

5. De Andres, A. 2011. Evaluating research using impact and Hirsch factors, Europhysics news 42(2): 29–31. doi:10.1051/epn/2011205

6. <http://altmetrics.org/manifesto/>

7. http://images.webofknowledge.com/WOKRS58B4/help/WOS/hp_das1.html

8. http://images.webofknowledge.com/WOKRS58B4/help/WOS/hp_das2.html

9. <http://www.journalindicators.com/>

10. <http://www.scimagojr.com/>

Kotizacija: 250 kn (200 kn + PDV)

V.3. Bibliometrijske analize i vrednovanje znanstvene produktivnosti znanstvenika hrvatske znanstvene zajednice: parametri koji se prikazuju u potvrdama i izvori iz kojih se povlače (*webinar*)

Vrijednost tečaja: 0.15 CEU

Predavač/i:

Goranka Mitrović, dipl. ing., knjižničarska savjetnica

Namjena: Znanstveno-nastavnom osoblju hrvatske akademske i znanstvene zajednice, knjižničarima visokoškolskih i specijalnih knjižnica, uredništvima časopisa, studentima doktorskog studija.

Ishodi učenja: Polaznici će usvojiti znanja o bibliografskim i citatnim bazama podataka, bibliometrijskim pokazateljima o radovima i časopisima te značaju citatnih indeksa u vrednovanju znanstvene produktivnosti. Bit će u mogućnosti prepoznati i odabrati relevantne časopise za objavu radova, razlikovati relevantne baze, koristiti se citatnim indeksima te odrediti bibliometrijske pokazatelje relevantne za vrednovanje znanstvene produktivnosti prema važećem pravilniku o uvjetima za napredovanje u viša zvanja.

Sadržaj:

1. Izvori znanstvenih informacija
2. Relevantni sekundarni izvori informacija: bibliografske i citatne baze podataka
3. Vrednovanje kvalitete znanstvene produktivnosti, bibliometrijski pokazatelji

Vrednovanje kvalitete znanstvene produktivnosti znanstvenika hrvatske akademske zajednice, kao i vrednovanje kvalitete znanstvenih časopisa i časopisa za popularizaciju znanosti, definirano je Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, kao i Pravilnikom Nacionalnog vijeća za znanost. Osim o kvalitativnoj analizi, vrednovanje objavljenih znanstvenih radova ovisi i o kvantitativnim pokazateljima mjerenim bibliografskim i citatnim bazama podataka. Kao jedan od osnovnih kvantitativnih kriterija prilikom prosudbe znanstvene aktivnosti u Hrvatskoj uzima se broj objavljenih znanstvenih radova indeksiranih u nekoj od za tu znanstvenu zajednicu relevantnih baza podataka. U Hrvatskoj je to, prema novom Pravilniku, kolekcija citatnih indeksa Web of Science Core Collection, odnosno njezin dio koji se sastoji od tri glavna citatna indeksa koji indeksiraju znanstvene časopise: Science Citation Index Expanded (SCI-Exp), Social Science Citation Index (SSCI) i Art and Humanities Citation Index (A&HCI) te Scopus. Također, za pojedina znanstvena područja propisane su disciplinarne baze podataka, npr. Medline za biomedicinu, EconLit za ekonomiju, HeinOnline za pravo itd. Bibliometrijske analize objavljenih radova upotrebljavaju se u procjeni kvantitativnog vrednovanja kvalitete znanstvene produktivnosti znanstvenika, vrednovanja znanstvenih i stručnih časopisa, institucija

i zemalja, a znanstvenicima koriste i za lakše snalaženje u velikom broju primarnih informacija dostupnih na internetu, odabiru značajnih časopisa za objavljivanje, kao i prepoznavanju reprezentativnih istraživačkih timova pojedinih znanstvenih područja.

Trajanje: 90 minuta

Metode poučavanja: Predavanje i vježbe

Mjerenje postignuća: Polaznici će u praktičnom dijelu pretraživati relevantne časopise za objavu radova.

Kompetencijska matrica: D.3, E.4., F.4., G.3.

Odabrana literatura:

1. Jokić, M. Bibliometrijski aspekti vrednovanja znanstvenog rada. Zagreb: Sveučilišna knjižara, 2005.
2. Garfield, E. The evolution of the Science Citation Indeks. // International microbiology 10(2007),65-69. <http://www.im.microbios.org/1001/1001065.pdf>
3. Hrvatski znanstveni časopisi: iskustva gledišta mogućnosti / ur. Ivana Hebrang Grgić. Zagreb: Školska knjiga, 2015
4. Pravilnik o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja. // Narodne novine. 28(2017). [citirano: 2017-09-17]. Dostupno na: https://narodnenovine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2017_03_28_652.html
5. Priem, J.; D. Taraborelli; P. Groth; C. Neylon. Altmetrics: A manifesto, 26 October 2010. [citirano: 2018-02-06]. Dostupno na: <http://altmetrics.org/manifesto>

Kotizacija: Besplatno.

V.4. Jedinствени identifikatori autora, profili na društvenim mrežama, Google Znalcu i njihova važnost za vidljivost znanstvenika i njegovog rada

Vrijednost tečaja: 0.5 CEU

Predavač/i:

Dr. sc. Bojan Macan, knjižničarski savjetnik

Namjena: knjižničarima i informacijskim stručnjacima visokoškolskih i specijalnih knjižnica.

Ishodi učenja: Po završetku ove radionice polaznici će biti upoznati s važnošću i karakteristikama jedinstvenih identifikatora autora i javnih profila znanstvenika. Kroz praktičan rad će naučiti otvoriti i ažurirati profile osoba na pojedinih društvenim mrežama i sustavima za jedinstvenu identifikaciju autora.

Sadržaj: Vidljivost znanstvenika, tj. njegovih aktivnosti, rezultata istraživanja, ekspertize i znanstvenih interesa vrlo je bitna za razvoj znanstvene karijere svakog znanstvenika. Povećanje vidljivosti je u interesu svakog znanstvenika, ali i njihovih institucija jer se na taj način povećava njihova prepoznatljivost u svijetu znanosti te se otvaraju mogućnosti za nove suradnje, projekte i napredovanje u karijeri. Masovna upotreba informacijskih tehnologija, a posebice pojava weba 2.0 omogućili su znanstvenicima lakšu i učinkovitiju diseminaciju rezultata vlastitih istraživanja, jednostavnije predstavljanje znanstvenom svijetu, ali i povezivanje s kolegama koji se bave istim ili srodnim područjem znanosti. Kada govorimo o znanstvenim publikacijama, do njih se može doći na različite načine, no često nije jednostavno razaznati koje je sve publikacije napisao određeni autor zbog problema jednoznačne identifikacije autora s istim imenima. Rješenje tog problema se nazire u upotrebi nekog od jedinstvenih identifikatora autora kao što su ORCID, ResearcherID ili matični broj znanstvenika. Drugi način identifikacije

pojedinih znanstvenika i njegovih aktivnosti jest otvaranje osobnih profila na raznim servisima kao što su Google Znalac ili razne društvene mreže za znanstvenike (ResearchGate, LinkedIn i/ili Academia.edu). Svi spomenuti servisi omogućuju više ili manje detaljno definiranje znanstvenih interesa znanstvenika, osnovnih informacija o njegovom trenutnom zaposlenju i sl., ali što je još važnije, ažuriranje liste publikacija koje je znanstvenik napisao te u slučajevima društvenih mreža i pohranjivanje datoteke s cjelovitim tekstom rada u otvorenom pristupu. Na ovoj će se radionici polaznici upoznati sa spomenutim servisima, dok će u praktičnom dijelu radionice naučiti kako otvoriti i/ili ažurirati novi profil na istima te automatski i/ili ručno ažurirati listu publikacija koje je vlasnik profila objavio.

Trajanje: 5 sati

Metode poučavanja: izravno poučavanje i poučavanje vođenim otkrivanjem i učenjem

Mjerenje postignuća: Polaznici će otvoriti, odnosno ažurirati profile i popis publikacija određenih autora na društvenim mrežama te sustavima za jedinstvenu identifikaciju autora.

Kompetencijska matrica: C.1., D.3., G.2., G.3.

Odabrana literatura:

1. Haak, L.L.; Fenner, M.; Paglione, L.; Pentz, E.; Ratner, H. ORCID: a system to uniquely identify researchers. // *Learned publishing*. 25(2012), 4, 259–264. doi:10.1087/20120404
2. Konjević, S. Društvene mreže namijenjene znanstvenicima s osvrtom na ResearchGate. // *Kemija u industriji : časopis kemičara i tehnologa Hrvatske*. 62(2013) , 5-6; 183-184. URL: <http://fulir.irb.hr/550/> (30.11.2016.)
3. Macan, B. Repozitoriji u otvorenom pristupu: interoperabilnost kao jedini put. // *Slobodan pristup informacijama : 13. i 14. okrugli stol : zbornik radova / Grašić-Kvesić, Tea ; Hebrang Grgić, Ivana (ur.)*. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2014. 56-71. URL: <http://fulir.irb.hr/1687/> (30.11.2016.)

Kotizacija: 250 kn (200 kn + PDV)

V.5. Sustav jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica – najčešće pogreške (webinar)

Vrijednost tečaja: 0.15 CEU

Predavač/i:

Frida Biščan, knjižničarska savjetnica

Dunja Marija Gabriel, knjižničarska savjetnica

Dr. sc. Aleksandra Pikić Jugović, knjižničarska savjetnica

Namjena: Knjižničarima svih vrsta knjižnica.

Ishodi učenja: Nakon webinara polaznici će moći pravilno unijeti u Sustav tražene statističke podatke o poslovanju knjižnica. Bit će upoznati sa značajem pravilnog unosa statističkih podataka koji neposredno utječe na točan izračun vrijednosti u procesu mjerenja učinkovitosti poslovanja knjižnica (prema preporučenim pokazateljima uspješnosti knjižnica koji su odabrani iz međunarodne norme HRN ISO 11620:2014) te na koeficijente izvodljivosti predviđene u novim nacionalnim standardima za narodne knjižnice i za školske knjižnice.

Sadržaj: 1. Uvodni dio o kategorijama podataka u Sustavu

2. Statistički podaci iz Sustava jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica. Polaznike će se upoznati s najčešćim pogreškama koje se javljaju prilikom

unos podataka u Sustav u svakoj kategoriji podataka, objasniti značenje pojedinog podatka te kako ih prikupljati za dobivanje relevantnih pokazatelja uspješnosti poslovanja knjižnica i koeficijenta izvodljivosti:

- narodnih knjižnica (Dunja Marija Gabriel)
- školskih knjižnica (Frida Bišćan)
- sveučilišnih, visokoškolskih, znanstvenih i specijalnih knjižnica (dr. sc. Aleksandra Pikić Jugović).

Trajanje: 90 minuta

Metode poučavanja: Predavanje

Mjerenje postignuća: Polaznici će planirati unos podataka u Sustav jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica.

Kompetencijska matrica: D.3.; F.4.; G.2.; G.3.

Odabrana literatura:

1. HRN ISO 2789:2014 Informacije i dokumentacija -- Međunarodna knjižnična statistika (ISO 2789:2013)
2. HRN ISO 11620:2014 Informacije i dokumentacija -- Pokazatelji učinka knjižnice (ISO 11620:2014)
3. IFLA – Manifest o knjižničnoj statistici. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 55, 1(2012).

Dostupno na:

<http://www.hkdrustvo.hr/vjesnik-bibliotekara-hrvatske/index.php/vbh/article/view/334/329>

Kotizacija: Besplatno.

V.6. Pokazatelji kvalitete i uspješnost knjižnica: koje odabrati? (webinar) – novo

Vrijednost tečaja: 0.15 CEU

Predavač/i:

Mr. sc. Ivo Tokić, MBA, viši knjižničar

Namjena: Webinar je namijenjen knjižničarima iz svih vrsta knjižnica. Nije potrebno posebno predznanje o upravljanju kvalitetom u knjižnicama.

Ishodi učenja: Nakon tečaja od polaznika se očekuje razumijevanje razlika između kvalitete, upravljanja kvalitetom i sustava upravljanja kvalitetom; razlikovanje sustava od pojedinačnih elemenata i alata za vrednovanje rada knjižničara i knjižnica; razumijevanje smislenosti zahtjeva nadležnih državnih i strukovnih tijela u pogledu vrednovanja uspješnosti rada knjižnica; razumijevanje smisla pojedinih pokazatelja uspješnosti koji su uvedeni u knjižnice po odluci nadležnih državnih tijela i institucija a u odnosu na poslanje, okolnosti i stvarnu praksu rada knjižnica.

Sadržaj: Knjižničari se upoznaju sa zahtjevima za vrednovanje uspješnosti kvalitete rada knjižnica. Također, upoznaju se s temeljnim teorijskim i praktičnim pitanjima razlikovanja općeg koncepta kvalitete, koncepta upravljanja kvalitetom i koncepta sustava upravljanja kvalitetom. Webinar također upućuje na razlike između sustavnog pristupa upravljanja kvalitetom, koji se uvodi radi vlastite pobude za poboljšanjem rada, i pojedinačnih alata za evaluaciju rada knjižničara, koji se uvode po odluci nadležnih državnih tijela i institucija, a koji se popularno također nazivaju upravljanjem kvalitetom. Na primjerima dijela pokazatelja navedenih u smjernicama i standardima daje se pregled općih načela kako s razumijevanjem

odabrati one pokazatelje koji mogu istinito pokazati uspješnost rada specifične knjižnice, odnosno ne primijeniti one koji mogu iskrivljeno prikazivati kvalitetu rada iste knjižnice. Nadalje, na primjerima iz prakse kritički se preispituju - sa stajališta sustavnog upravljanja kvalitetom - izbori pojedinog pokazatelja ili njegovo definiranje ili prikaz rezultata rada prema tom pokazatelju kao proizvodi više ili manje uspješnog vrednovanja. Webinar nastoji dati odgovore kako u praksi pokušati izbjeći zamke koje se javljaju kod evaluacije kvalitete rada i uspješnosti knjižnica.

Trajanje: 1,5 sati

Metode poučavanja: Predavanje

Mjerenje postignuća: Polaznici će odrediti relevantne pokazatelje uspješnosti za vrednovanje kvalitete rada knjižnice.

Kompetencijska matrica: F.1., F.4., G.3.

Odabrana literatura:

1. Standard za specijalne knjižnice, NN 103/2021
2. Standard za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj, NN 103/2021
3. ISO/TR 28118 - Information and documentation – Performance indicators for national libraries
4. ISO 2789:2013 - Informacije i dokumentacija – Međunarodna knjižnična statistika
5. ISO 11620:2014 - Informacije i dokumentacija – Pokazatelji učinka knjižnice
6. Petr Balog, K.; Dragija Ivanović, M.; Feldvari, K. (2010) Percepcija kvalitete 'iznutra' : razgovori s ravnateljima narodnih i voditeljima visokoškolskih knjižnica. U: Vjesnik bibliotekara Hrvatske 53, 3/4(2010), 1-24.
7. Knez, J.; Budiselić, G. (2006) Sigurnost informacija po normi ISO/IEC 27001 u postojećim sustavima upravljanja. U: 7. Hrvatska konferencija o kvaliteti – Baška 2006. – zbornik radova. Hrvatsko društvo za kvalitetu, Zagreb. URL: https://issuu.com/kvaliteta.net/docs/knez_j_rad
8. Maglić, L.; Vuleta, S.; Samardžić, I. (2011) Sustav upravljanja kvalitetom u gradskoj knjižnici. U: 7. Naučno-stručni skup sa međunarodnim učešćem "KVALITET 2011", Neum, BiH, 1-4 juni 2011., str. 1047- 1052.

Kotizacija: Besplatno.

V.7. Kvalitativne metode u istraživanju knjižnica i korisnika: primjeri usmene povijesti za prikupljanje podataka i utemeljene teorije za analizu

Vrijednost tečaja: 0.5 CEU

Predavač/i:

Dr. sc. Marica Šapro-Ficović, knjižničarska savjetnica

Namjena: Diplomiranim knjižničarima, voditeljica odjela za rad s korisnicima i voditeljima knjižnica.

Ishodi učenja: Po odslušanom tečaju polaznici bi trebali moći:

- definirati osnovne principe kvalitativnih metodologija, usmjerenih prema knjižnicama i korisnicima;
- početi razvijati primjenu međunarodno prihvaćenih metoda usmene povijesti (*oral history*) za prikupljanje podataka od knjižničara i korisnika o radu i vrijednosti knjižnica kroz povijest;

- početi razvijati primjenu široko utvrđenih metoda utemeljene teorije (*grounded theory*) za analizu podataka;
- ocijeniti rad i doprinos knjižnica u gradovima pod opsadom za vrijeme Domovinskog rata;
- doprinijeti informacijama i studijama o vrijednosti knjižnica.

Sadržaj: Opća je svrha radionice upoznavanje polaznika s osnovama kvalitativnih metoda istraživanja. Rezultati ovih metoda mogu se koristiti za vrednovanje rada i usluga knjižnica, opise ponašanja korisnika, očekivanja zajednice od knjižnica i njihovih međusobnih odnosa. Sažeti su principi i razni pristupi kvalitativnim istraživanjima. Prikazani su detaljni opisi dvaju metoda s brojnim primjerima. Prva metoda je usmena povijest - intervjui pomoću kojih se skupljaju podaci. Druga metoda je primjena utemeljene teorije – razvijanje kodova i analize o sadržaju iskaza pomoću kodiranja u svakom intervjuu. Brojni primjeri su uzeti iz doktorskog rada čija je svrha bila istražiti djelovanje i život knjižnica, knjižničara i korisnika u nizu gradova koji su bili pod opsadom za vrijeme Domovinskog rata u Hrvatskoj 1991-1995. (Šapro-Ficović, M. (2012)). U deset gradova je intervjuirano ukupno 50 knjižničara i 17 korisnika. Oni su omogućili stvaranje zapisa usmene povijesti evocirajući sjećanja na događaje, knjižnične usluge i korištenje knjižnica pod opsadom. Kroz svjedočenja knjižničara i korisnika te kroz primjere kontinuiranog pružanja usluga pod teškim uvjetima, knjižnice su dokazale svoju vrijednost u zajednici. Jedan od glavnih ishoda takvih kvalitativnih metoda su iskazi s primjerima o vrijednosti knjižnica. Korištenjem navedenih metoda pokazan je doprinos knjižnica društvenom kapitalu (*social capital*).

Trajanje: 5 sati

Metode poučavanja: predavanje

Mjerenje postignuća: U interakciji s polaznicima razradit će se ideje vezane uz primjenu opisanih metoda istraživanja.

Kompetencijska matrica: E.4, G.

Odabrana literatura:

1. Halmi, A. (2005). Kvalitativna istraživanja u primijenjenim društvenim znanostima. Zagreb : Naklada Slap.
2. Merriam, S. B. (2009) Qualitative Research: A Guide to Design and Implementation (Jossey-Bass Higher & Adult Education Series) New York: Wiley.
3. Mihalić, M. (2012). Mjere li samo pokazatelji uspješnosti vrijednost knjižnica? : prema vrednovanju društvenih ciljeva organizacija u kulturi. Vjesnik bibliotekara Hrvatske, 55 (1); L. 29-44.
4. Qualitative Research Methods: A Data Collector's Field Guide (n.d.) Pretraženo 7-1-2013: <http://www.fhi360.org/nr/rdonlyres/etl7vogszehu5s4stpzb3tyqlpp7rojv4waq37elpbyei3tgmc4ty6dunbccfzxtaj2rvbaubzmz4f/overview1.pdf>
5. Šapro-Ficović, M. (2012). Djelovanje knjižnica pod opsadom u ratu. Studija slučaja: Hrvatska 1991/1995. godine. Doktorski rad. Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

Kotizacija: 250 kn (200 kn + PDV)

V.8. Bibliometrijske usluge knjižnica 1 - indeksiranost i citiranost znanstvenih radova

Vrijednost tečaja: 0.5 CEU

Predavač/i:

Dr. sc. Bojan Macan, knjižničarski savjetnik

Namjena: Knjižničarima visokoškolskih i specijalnih knjižnica, ali i ostalim knjižničarima zainteresiranim za područje bibliometrije.

Ishodi učenja: Polaznici će se na tečaju upoznati s osnovnom bibliometrijskom terminologijom, karakteristikama i specifičnostima pojedinih baza podataka (Web of Science Core Collection, Scopus i Current Contents Connect) te steći znanja i vještine potrebne za pružanje bibliometrijskih usluga, kao što je izdavanje potvrda o indeksiranosti i citiranosti znanstvenih radova u pojedinim bazama podataka i dr.

Sadržaj: Na tečaju će se dati kratak uvod u bibliometriju te će se razjasniti osnovna bibliometrijska terminologija. Nakon toga će polaznici biti upoznati s karakteristikama, funkcionalnostima i specifičnostima odabranih baza podataka – Current Contents Connect, Web of Science Core Collection i Scopus, kao i s trenutno važećim Pravilnikom o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja. U praktičnom dijelu tečaja polaznici će zajedno s predavačem, a zatim i samostalno, pretraživati spomenute baze podataka. Na taj će način polaznici steći vještine pretraživanja te znanja potrebna za interpretaciju dobivenih podataka i uspostavljanje nove usluge knjižnice – izdavanje potvrda o indeksiranosti i citiranosti radova. Polaznici će također dobiti i prijedlog modela potvrda o indeksiranosti i citiranosti znanstvenih radova u pojedinim bazama podataka koji će po želji moći primijeniti u praksi u vlastitim knjižnicama.

Trajanje: 5 sati

Metode poučavanja: predavanje i vježba

Mjerenje postignuća: Polaznici će pretražiti odabrane baze podataka te interpretirati dobivene podatke.

Kompetencijska matrica: D.3; E.3.; E.4.; F.4.; G.3.

Odabrana literatura:

1. Jokić, M. Bibliometrijski aspekti vrednovanja znanstvenog rada. Zagreb : Sveučilišna knjižara, 2005.
2. Macan, B.; Petrak, J. Bibliometrijski pokazatelji za procjenu kvalitete znanstvenih časopisa // Hrvatski znanstveni časopisi : iskustva, gledišta, mogućnosti / Hebrang Grgić, Ivana (ur.). Zagreb : Školska knjiga, 2015. Str. 37-53. URL: <http://fulir.irb.hr/1928/> (31.3.2016.)
3. Macan, B. Izmjerimo naše korisnike – bibliometrijske analize kao usluga po mjeri korisnika. // 100. kolokvij Knjižnice Instituta Ruđer Bošković: Povratak u budućnost – usluge otpisanih. URL: <http://fulir.irb.hr/244/> (31.3.2016.)
4. Macan, B. Vuk dlaku mijenja, a ćud?! – nova platforma Web of Knowledge 5.0 i novosti vezane uz bibliografsku i citatnu bazu podataka Web of Science. // Kemija u Industriji 61(2012), 1; 32-34. URL: <http://fulir.irb.hr/233/> (31.3.2016.)
5. Stojanovski, J. Metrika znanstvene publicistike – istina, mitovi i zablude. // Kemija u industriji. 59 (2010), 4; 179-186. URL: <http://hrcak.srce.hr/file/77493> (31.3.2016.)

Kotizacija: 250 kn (200 kn + PDV)

V.9. Bibliometrijske usluge knjižnica 2 – metrički pokazatelji o časopisima

Vrijednost tečaja: 0.5 CEU

Predavač/i:

Dr. sc. Bojan Macan, knjižničarski savjetnik

Namjena: Knjižničarima visokoškolskih i specijalnih knjižnica, ali i ostalim knjižničarima zainteresiranim za područje bibliometrije.

Ishodi učenja: Polaznici će se na tečaju upoznati s osnovnom bibliometrijskom terminologijom, karakteristikama i specifičnostima pojedinih baza podataka (Journal Citation Reports, SCImago Journal & Country Rank i CWTS Journal Indicators), kao i metričkih pokazatelja o časopisima koje one donose (faktor odjeka (Impact Factor, IF), SCImago Journal Rank (SJR) i Source Normalized Impact per Paper (SNIP)). Polaznici će po odslušanom tečaju steći osnovna znanja i vještine potrebne za pružanje bibliometrijskih usluga, kao što su, npr., izdavanje potvrda o visini faktora odjeka časopisa i dr.

Sadržaj: Na tečaju će se dati kratak uvod u bibliometriju te će se razjasniti osnovna bibliometrijska terminologija. Nakon toga će polaznici biti upoznati s karakteristikama, funkcionalnostima i specifičnostima odabranih baza podataka – Journal Citation Reports, SCImago Journal & Country Rank i CWTS Journal Indicators, kao i metodologijom izračuna pojedinih metričkih pokazatelja o časopisima (faktor odjeka (Impact Factor, IF), SCImago Journal Rank (SJR) i Source Normalized Impact per Paper (SNIP)). U praktičnom dijelu tečaja polaznici će zajedno s predavačem, a zatim i samostalno pretraživati spomenute baze podataka. Polaznici će steći vještine pronalaženja metričkih pokazatelja o časopisima te znanja potrebna za njihovu interpretaciju i pravilnu upotrebu, te će time steći osnovni preduvjet za uspostavljanje nove usluge knjižnice – usluge izdavanja potvrda o metričkim pokazateljima o časopisima. Polaznici će također dobiti i prijedlog modela potvrde o metričkim pokazateljima časopisa koji će po želji moći primijeniti u praksi u vlastitim knjižnicama.

Trajanje: 5 sati

Metode poučavanja: predavanje

Mjerenje postignuća: Polaznici će pretražiti odabrane baze podataka te interpretirati metričke pokazatelje o časopisima.

Kompetencijska matrica: D.3; E.3.; E.4.; F.4.; G.3.

Odabrana literatura:

1. Jokić, M. Bibliometrijski aspekti vrednovanja znanstvenog rada. Zagreb : Sveučilišna knjižara, 2005.
2. Macan, B. Izmjerimo naše korisnike – bibliometrijske analize kao usluga po mjeri korisnika. // 100. kolokvij Knjižnice Instituta Ruđer Bošković: Povratak u budućnost - usluge otpisanih. URL: http://lib.irb.hr/web/images/doc/macan_bibliometrijske_usluge.pdf (11.10.2012.)
3. Macan, B. Vuk dlaku mijenja, a ćud?! - nova platforma Web of Knowledge 5.0 i novosti vezane uz bibliografsku i citatnu bazu podataka Web of Science. // Kemija u Industriji 61(2012), 1; 32-34.
4. Stojanovski, J. Metrika znanstvene publicistike - istina, mitovi i zablude. // Kemija u industriji. 59 (2010), 4; 179-186.
5. Seglen, P. O. Why the impact factor of journals should not be used for evaluating research. // British Medical Journal. 314, 7079(1997), 498-502.

Kotizacija: 250 kn (200 kn + PDV)

V.10. Osnove deskriptivne statistike za knjižničare s praktičnom primjenom u MS Excelu (webinar)

Vrijednost tečaja: 0.2 CEU

Predavač/i:

Dr. sc. Aleksandra Pikić Jugović, knjižničarska savjetnica

Namjena: Knjižničarima i informacijskim stručnjacima koji planiraju raditi osnovne statističke analize.

Ishodi učenja: Polaznici bi trebali prepoznati vrstu varijable, odabrati primjereni element deskriptivne statistike za pitanje koje istražuju, naučiti primijeniti deskriptivnu analizu u MS Excelu te grafički prezentirati rezultate istraživanja.

Sadržaj: Ovaj tečaj zamišljen je kao kombinacija predavanja i vježbi te je namijenjen svim knjižničarima koji rade neki oblik izvješća - od matičara i voditelja knjižnica do istraživača knjižničara. Polaznike će se uputiti u deskriptivnu statistiku, analizu vremenskih nizova i grafičko prikazivanje rezultata u MS Excelu. Tečaj će se sastojati od tri dijela. U prvom dijelu tečaja polaznici će se upoznati s definicijom statistike općenito i deskriptivne statistike posebno, različitim vrstama i izvorima statističkih podataka, jedinicama analize, varijablama i matricama. Nadalje, bit će upoznati i s odabranim elementima deskriptivne statistike poput mjera centralne tendencije: aritmetička sredina, medijan i mod te mjera disperzije: raspon, srednje odstupanje, standardna devijacija. Na kraju ovog dijela polaznici će raditi vježbe prepoznavanja različitih vrsta varijabli i podataka, izrade matrice te izračuna aritmetičke sredine, medijana i moda. U drugom dijelu tečaja polaznici će se upoznati s definicijama populacije i uzorka, važnosti uzorka za istraživanja i statističke analize, najčešćim vrstama uzoraka te postupcima uzorkovanja koji se upotrebljavaju u knjižničarstvu. Nakon ovog dijela predavanja polaznici će za vježbu imati zadatak izračunati kvotni uzorak. U trećem i završnom dijelu tečaja polaznici će biti upoznati s postupkom uređivanja i prikazivanja podataka (grupiranje rezultata u razrede i izrade tablice s frekvencijama i postocima), deskriptivnom statistikom (mjerama centralne tendencije – aritmetička sredina, medijan i mod te mjere disperzije - raspon, srednje odstupanje, standardna devijacija, percentili) i grafičkim prikazima rezultata u MS Excelu. Polaznici će na kraju morati riješiti zadatke za vježbu koristeći se programom MS Excel pri izračunavanju aritmetičke sredine, medijana, moda, postotaka.

Trajanje: 2 sata

Metode poučavanja: Predavanje i vježbe

Mjerenje postignuća: Polaznici će rješavati zadatke i prikazivati određene podatke u programu MS Excel.

Kompetencijska matrica: D.3., E.4.2., G.2., G.3.

Odabrana literatura:

1. Petz, P.; Kolesarić, V.; Ivanec, D. Petzova statistika : osnovne statističke metode za nematematičare. - Jastrebarsko : Naklada Slap, 2012.
2. Prpić, M. Primijenjena statistika u MS Excelu. Zagreb: Likarija, 2018.

Kotizacija: Besplatno

V.11. Primjena ISO standarda u knjižničnoj statistici

Vrijednost tečaja: 0.4 CEU

Predavač/i:

Frida Bišćan, prof., knjižničarska savjetnica

Dunja Marija Gabriel, prof., knjižničarska savjetnica

Matilda Justinić, prof., knjižničarka

Dr. sc. Aleksandra Pikić Jugović, knjižničarska savjetnica

Namjena: Knjižničarima iz svih vrsta knjižnica.

Ishodi učenja: Polaznici će se temeljito upoznati s normama HRN ISO 2789:2014 i HRN ISO 11620:2014, statističkim podacima i pokazateljima iz Sustava jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica i načinima njihova korištenja u svrhu analiziranja i vrednovanja rada knjižnica u nacionalnom knjižničnom sustavu i podsustavima.

Sadržaj: Tečaj će sadržavati 3 radionice. Svaka radionica sastoji se od općeg dijela i posebnog dijela prema vrstama knjižnica:

1. Opći dio: HRN ISO 2789:2014 i HRN ISO 11620:2014

2. Statistički podaci i pokazatelji iz Sustava jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica u svrhu analiziranja i vrednovanja rada

- narodnih knjižnica

- školskih knjižnica

- visokoškolskih i specijalnih knjižnica

Trajanje: 4 sata

Metode poučavanja: predavanje i vježbe

Mjerenje postignuća: Polaznici će moći samostalno unositi potrebne statističke podatke prema različitim vrstama knjižnica.

Kompetencijska matrica: D.3., F.4., G.2., G.3.

Odabrana literatura:

1. HRN ISO 2789:2014 Informacije i dokumentacija -- Međunarodna knjižnična statistika (ISO 2789:2013)

2. HRN ISO 11620:2014 Informacije i dokumentacija -- Pokazatelji učinka knjižnice (ISO 11620:2014)

3. IFLA – Manifest o knjižničnoj statistici. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 55, 1(2012).

Dostupno na: <http://www.hkdrustvo.hr/vjesnik-bibliotekara-hrvatske/index.php/vbh/article/view/334/329>

4. Library statistics for the twenty-first century world : proceedings of the conference held in Montreal on 18-19 August 2008 reporting on the global library statistics project / edited by Michael Heaney. Muenchen : K. G. Saur, 2009.

5. Measuring Library Performance : Principles and Techniques / Peter Brophy, editor. London : Facet Publishing, 2006.6. Petr Balog, Kornelija. Prema kulturi vrednovanja u visokoškolskim knjižnicama. Osijek : Filozofski fakultet, 2010.

6. Poll, R. ; P. Boekhorst. Measuring quality : performance measurement in libraries. 2nd revised ed. Muenchen : K. G. Saur, 2007.

7. Standardi za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj. Dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/1999_06_58_1071.html

Kotizacija: 187,50 kn (150 kn + PDV)

MODUL VI: ELEKTRONIČKI INFORMACIJSKI IZVORI I SISTEMSKO KNJIŽNIČARSTVO

VI.1. Izvori podataka Europske unije

Vrijednost tečaja: 0.4 CEU

Predavač/i:

Marija Šimunović, viša knjižničarka

Namjena: Radionica je namijenjena knjižničarima i studentima knjižničarstva svih vrsta knjižnica te svih dobnih skupina.

Ishodi učenja: Polaznici tečaja upoznat će se s različitim službenim informacijskim izvorima Europske unije te će nakon tečaja moći samostalno pretražiti predstavljene baze podataka, dati osnovnu informaciju o vrstama baza podataka ili načinu pretraživanja.

Sadržaj: Sadržaj tečaja podijeljen je u nekoliko dijelova, sa svrhom što jasnijeg predstavljanja službenih publikacija Europske unije.

1. Upoznavanje s osnovnim izvorom podataka o EU-u – www.europa.eu
2. Upoznavanje s online knjižarom EU-a koju vodi Ured za publikacije - <https://op.europa.eu/en/home>
  - a. Pregled dostupnih baza s primjerima uporabe
  - b. Primjeri i vrste pretraživanja
  - c. Opcije uporabe publikacija i vrste publikacija
  - d. Opcije slaganja publikacija u personalizirane popise literature
  - e. Vježbe na konkretnim primjerima publikacija
3. Upoznavanje sa statističkim portalom EUROSTAT – <https://ec.europa.eu/eurostat>
  - a. Pregled dostupnih vrsta podataka
  - b. Vježbe pretraživanja statističkih podataka
  - c. Vježbe pretraživanja EUROSTAT publikacija
4. Upoznavanje s portalom koji ispituje javno mnijenje na razini EU-a <https://ec.europa.eu/COMMFrontOffice/publicopinion/index.cfm>
  - a. Pregled portala
  - b. Vježbe na pretraživanju konkretnih tema
  - c. Pregled istraživanja
5. Upoznavanje s portalom koji nudi pristup zakonodavstvu EU-a - <https://eur-lex.europa.eu/homepage.html>
  - a. Osnovni pregled mogućnosti korištenja portalom
  - b. Pregled i mogućnosti pretraživanja Službenog lista EU-a - <https://eur-lex.europa.eu/oj/direct-access.html>
  - c. Pregled i mogućnosti pretraživanja TED-a (Tenders Electronic Daily) - „Dodatak Službenom listu EU-a“ posvećen europskoj javnoj nabavi - <https://ted.europa.eu/TED/main/HomePage.do>
  - d. Pregled i mogućnosti pretraživanja nacionalnog prava u pojedinim državama članicama EU-a - https://n-lex.europa.eu/n-lex/index_hr
6. Upoznavanje s portalima koji nude više informacija o europskim projektima
  - a. Osnovni portal za objave značajnih natječaja u RH – <https://strukturnifondovi.hr/>
  - b. Portal s dostupnim projektima iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova - <https://cohesiondata.ec.europa.eu/>

7. Korisne informacije

Trajanje: 4 sata

Metode poučavanja: predavanje i vježbe

Mjerenje postignuća: Polaznici će pretraživati prikazane baze podataka te pronaći odgovarajuće informacije.

Kompetencijska matrica: D.3.3.; G.2.; G.3.

Odabrana literatura:

1. Službene internetske stranice Europske unije. Bruxelles, Odjel za komunikaciju Europske Komisije. Dostupno na: https://ec.europa.eu/info/index_hr [11.11.2019.]
2. Službene internetske stranice Ureda za publikacije Europske unije. Luxembourg, Ured za publikacije Europske unije. Dostupno na: <https://op.europa.eu/hr/home> [11.11.2019.]
3. Eurostat. Luxembourg, Eurostat. Dostupno na: <https://eur-lex.europa.eu/homepage.html> [11.11.2019.]
4. EUR-Lex : Acces to EU Law. Luxembourg, Ured za publikacije Europske unije. Dostupno na: <https://op.europa.eu/hr/home> [11.11.2019.]

Kotizacija: 187,50 kn (150 kn + PDV)

VI.2. Knjižnice i otvoreni pristup znanstvenim informacijama

Vrijednost tečaja: 0.4 CEU

Predavač/i:

Dr. sc. Ivana Hebrang Grgić, izv. prof.

Namjena: Knjižničarima u visokoškolskim, specijalnim i narodnim knjižnicama.

Ishodi učenja: Polaznici će steći temeljna znanja potrebna za proučavanje otvorenog pristupa znanstvenim informacijama kao i za početak rada na projektima ostvarivanja otvorenog pristupa.

Sadržaj: Povijest znanstvene komunikacije, načini komuniciranja, sudionici procesa znanstvene komunikacije, razvitak recenzijskog postupka, troškovi izdavanja znanstvenih časopisa, kriza dostupnosti znanstvenih informacija, razlozi krize i pokušaji rješavanja, objavljivanje u elektroničkoj sredini, prvi digitalni arhivi i časopisi, Budimpeštanska inicijativa o otvorenom pristupu, ostale inicijative i deklaracije, ostvarivanje otvorenog pristupa, citatna prednost u otvorenom pristupu, časopisi i izdavači upitne kvalitete.

Trajanje: 4 sata

Metode poučavanja: predavanje.

Mjerenje postignuća: Polaznici će opisati moguću primjenu usvojenih znanja u praktičnom radu u knjižnicama, dat će primjere ostvarivanja otvorenog pristupa iz svog profesionalnog iskustva te će predložiti eventualna poboljšanja.

Kompetencijska matrica: B.2.; C.1; D.; E.1.; E.3., G.2., G.3., G.6.

Odabrana literatura:

1. Harnad, S. Scholarly journals at the crossroads : a subversive proposal for electronic publishing : an Internet discussion about scientific and scholarly journals and their future. <http://www.arl.org/about/tour-this-website/1199-scholarly-journals-at-the-crossroads-a-subversive-proposal-for-electronic-publishing#.VvzjMtJ97Gg>
2. Hebrang Grgić, I. Open Access to scientific information in Croatia : increasing research

impact of a scientifically peripheral country. Saarbrücken : Lambert Academic Publishing, 2011. <http://darhiv.ffzg.hr/1397/>

3. Hrvatski znanstveni časopisi : iskustva, gledišta, mogućnosti / uredila Ivana Hebrang Grgić. Zagreb : Školska knjiga, 2015.

4. SPARC institutional repository checklist and resource guide. <http://arxiv.org/abs/cs/0701137/>

5. Swan, A. The Open Access citation advantage : studies and results to date.

http://eprints.soton.ac.uk/268516/2/Citation_advantage_paper.pdf

6. Wagner, A. B. Open Access citation advantage : an annotated bibliography. // Issues in Science and Technology Librarianship. 60(Winter 2010). <http://www.istl.org/10-winter/article2.html>

7. Hebrang Grgić, I. Časopisi i znanstvena komunikacija. Zagreb : Naklada Ljevak, 2016.

Kotizacija: 187,50 kn (150 kn + PDV)

VI.3. Digitalni repozitoriji (*Dostupno i u obliku webinaru*)

Vrijednost tečaja: 0.4 CEU

Predavač/i:

Dr. sc. Radovan Vrana, red. profesor

Namjena: knjižničarima u visokoškolskim, specijalnim i narodnim knjižnicama.

Ishodi učenja: polaznici će steći temeljna znanja o digitalnim repozitorijima.

Sadržaj: Znanstveno komuniciranje prije i nakon 1990-ih. Definicija digitalnih repozitorija. Uloga digitalnih repozitorija. Vrste digitalnih repozitorija. Karakteristike digitalnih repozitorija. Sadržaji digitalnih repozitorija. Potvrda kvalitete sadržaja digitalnih repozitorija. Infrastruktura potrebna za rad digitalnih repozitorija. Softver potreban za rad digitalnih repozitorija. Budućnost znanstvenog objavljivanja. Primjeri dobre prakse.

Trajanje: 4 sata

Metode poučavanja: predavanje i vježbe

Mjerenje postignuća: Polaznici će opisati sustav određenog digitalnog repozitorija i prednosti njegova korištenja.

Kompetencijska matrica: D.3.3.; G.2.; G.3.

Odabrana literatura:

1. Bantin, Philip C. Building Trustworthy Digital Repositories: Theory and Implementation. Rowman & Littlefield, 2016.

2. Dei, Sang. Preparing for linked data in digital repositories. 2016. Dostupno na: <http://stars.library.ucf.edu/ucfscholar/23/> (11.9.2018.)

3. Digital repositories ten-years on: what do scientific researchers think of them and how do they use them?. // Learned Publishing 25(2012), 195–206.

4. Farrell, Maggie. Development of a Cross Institutional Digital Repository. Dostupno na: <http://library.ifla.org/1239/> (11.9.2018.)

5. Research Data Repositories: Review of current features, gap analysis, and recommendations for minimum requirements. Dostupno na:

<http://www.rdc-drc.ca/wp-content/uploads/Review-of-Research-Data-Repositories-2015.pdf> (11.9.2018.)

6. Kumar, Roy Bijan. Institutional digital repositories. [S.l.] : LAP LAMBERT ACADEMIC

PUBL, 2015.

7. Vrana, Radovan. Digital Repositories of Scientific Information at the Croatian Universities: Developing the Bridge towards e-Science // Proceedings of the ITI 2013, 35th International Conference on Information Technology Interfaces / Luzar-Stiffler, Vesna ; Jarec, Iva (ur.). Zagreb : University Computing Centre ; University of Zagreb, 2013. 145-150.

Kotizacija: 187,50 kn (150 kn + PDV)

VI.4. Uporabljivost – temelj izgradnje mrežnih mjesta (*Dostupno i u obliku webinara*)

Vrijednost tečaja: 0.5 CEU

Predavač/i:

Dr. sc. Radovan Vrana, red. profesor

Namjena: Predavanje je namijenjeno svim kolegicama i kolegama u knjižnicama čiji posao uključuje oblikovanje informacijskih izvora (organizacija sadržaja i izgled sučelja) koji će korisnicima knjižnica biti dostupni na *world wide webu*. Potrebna predznanja: osnove izrade web-stranica.

Ishodi učenja: Sudionici će slušanjem predavanja usvojiti znanja vezana uz načela oblikovanja mrežnih mjesta koja će moći praktično primijeniti u praksi.

Sadržaj: Izgradnja elektroničkih izvora informacija knjižnica na internetu dio je svakodnevnog posla knjižničara. Pritom je najčešće riječ o izgradnji ili oblikovanju web-mjesta (eng. web site) knjižnice koje sadrži osnovne informacije o knjižnici, njezinu fondu i uslugama. Kako bi oblikovanje web-mjesta knjižnica bilo uspješno i kako bi korisnici dobili kvalitetan izvor informacija o knjižnici, potrebno je primijeniti brojna znanja o organizaciji informacija u elektroničkoj okolini te načela oblikovanja sučelja prema elektroničkim informacijskim izvorima. Za postizanje uspjeha u oblikovanju kvalitetnih web-mjesta knjižnica potrebno je primijeniti koncept uporabljivosti. Općenito, uporabljivost se odnosi na djelotvornost, efikasnost i zadovoljstvo kojim korisnici ostvaruju pojedine ciljeve u nekoj okolini. U svijetu knjižnica, uporabljivost se odnosi na učinkovit pristup informacijama (Chowdhury). Općenito, uporabljivost možemo shvatiti i kao kvalitativni atribut kojim se utvrđuje lakoća korištenja korisničkog sučelja (prema informacijskom izvoru) (Nielsen). Zbog toga se uporabljivost smatra osobito važnom kod pitanja dizajna kvalitetnih web-sučelja, a taj pojam postao je i osobito važnim u području grafičkog dizajna. Rezultat primjene metoda kojima se provjerava stupanj primjene uporabljivosti na web-mjesta knjižnica, trebao bi za rezultat imati ne samo kvalitetnije web-sučelje knjižnice, nego i bolje elektroničke usluge dostupne putem interneta. Polaznici će biti upoznati s načelima oblikovanja kvalitetnih web-mjesta uključujući i nove trendove poput responzivnog dizajna te se upoznati s najčešćim pogreškama pri oblikovanju web-mjesta.

Trajanje: 5 sati

Metode poučavanja: predavanje i vježbe

Mjerenje postignuća: Polaznici će izraditi analizu oblikovanja mrežnih mjesta.

Kompetencijska matrica: A.3.1-3.; B.2.1-3.; C.1.3.; D.1.3.; D.3.3.; G.2.

Odabrana literatura:

1. Douglas, Steven. 7 Usability Heuristics That All UI Designers Should Know. Dostupno na: <https://usabilitygeek.com/usability-heuristics-ui-designers-know/> (11.9.2018.)
2. 42 great usability-testing tools and resources for 2017. Dostupno na: <https://conversion-rate->

experts.com/usability-testing-tools/ (11.9.2018.)

3. HTML Responsive Web Design. Dostupno na:

http://www.w3schools.com/html/html_responsive.asp (11.9.2018.)

4. Responsive Web design basics. Dostupno na:

<https://developers.google.com/web/fundamentals/design-and-ux/responsive/> (11.9.2018.)

5. Krug, Steve. Don't make me think! : a common sense approach to Web usability. Berkley : New Riders, 2017.

Kotizacija: 250 kn (200 kn + PDV)

VI.5. Knjižnica i društveni mediji (Facebook, Instagram, Twitter – kako stvoriti virtualnu mrežu prijatelja)

Vrijednost tečaja: 0.5 CEU

Predavač/i:

Dorja Mučnjak, knjižničarska savjetnica

Dina Mašina Delija, viša knjižničarka

Namjena: Za sve vrste knjižnica; mentore u knjižnicama, voditelje knjižnica, sve koji rade sa studentima i novim djelatnicima.

Osnovno poznavanje internetskih servisa (e-mail, uporaba internetskih pretraživača) i uredskih alata za uređivanje teksta.

Ishodi učenja: Na kraju programa očekuje se da će polaznici moći:

1. ocijeniti potrebu korištenja društvenim mrežama u vlastitoj knjižnici
2. odabrati društvenu mrežu koja odgovara potrebi same knjižnice
3. razviti plan korištenja društvenim mrežama u knjižnici
4. koristiti se osnovnim funkcijama društvenih mreža.

Sadržaj: Društveni mediji jedan su od glavnih načina komunikacije današnjeg doba. Njihova je prisutnost i upotreba svakim danom sve veća. Širok spektar funkcija društvenih medija, uz razmjenu različitog sadržaja, obuhvaća marketing i promidžbu, oglašavanje, poučavanje, informiranje, itd. Imali korisnički račun ili ne, većina je ljudi čula za Facebook, Instagram, Twitter, Youtube, LinkedIn, Pinterest, Reddit, Flickr... Društveni mediji postali su i dio svijeta knjižnica. Knjižnice u Hrvatskoj slijede svjetske trendove. U hrvatskim knjižnicama općenito je najzastupljeniji i najpopularniji društveni medij Facebook. Sveprisutnost medija u svakodnevnom životu prepoznale su i knjižnice, koje su i same iskoristile brojne potencijale društvenih mreža. Knjižnice u Hrvatskoj još uvijek trebaju otkriti brojne mogućnosti i načine uporabe novih medija kako bi promovirale svoju djelatnost i pokazale da su u koraku s vremenom. Ovim tečajem polaznicima će se približiti trenutačno najzastupljenije i najkorištenije društvene mreže u svijetu, a posredno u knjižnicama. Facebook kao društvena mreža koja je izgubila svoj prvobitni cilj spajanja osoba, postao je news-kanal za tvrtke i poznate osobe. Primat korištenja sve više preuzima Instagram te je potrebno uputiti knjižničare u tajne zanata. Twitter, iako relativno nepopularan u Hrvatskoj, u svijetu je važan kanal komunikacije.

Nakon tečaja polaznici će moći ocijeniti potrebu uporabe društvenih mreža u knjižnici, odabrati adekvatnu društvenu mrežu prema prepoznatim potrebama, razviti plan korištenja društvenim mrežama te se koristiti osnovnim funkcijama tri najzastupljenije društvene mreže: Facebooka, Instagrama i Twittera. Tečaj će se odvijati u dva dijela: predavanje te vježbu, tijekom koje će

polaznici rješavati praktične zadatke.

Trajanje: 5 sati

Metode poučavanja: predavanje i vježbe.

Mjerenje postignuća: Polaznici će otvoriti i administrirati profil na društvenim mrežama.

Kompetencijska matrica: C.1.; F.1.; F.2.; F.5; G.2.; G.3.

Odabrana literatura:

1. Holcer, Dunja. Smjernice za razvijanje usluga i korištenje društvenih mreža u narodnim knjižnicama. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 60, 4(2017), 147-159. [citirano: 2018-14-11]. Dostupno na:

<http://www.hkdrustvo.hr/vjesnik-bibliotekara-hrvatske/index.php/vbh/article/view/494/550>

2. Šiptar, Dejan. Društvene mreže u školskim knjižnicama : potencijal i stvarnost : diplomski rad. Zagreb : Filozofski fakultet, 2016. [citirano: 2018-14-11]. Dostupno na:

<http://darhiv.ffzg.unizg.hr/6878/>

3. Umreženi : društvene mreže i knjižnice u Hrvatskoj / uredila Breza Šalamon Cindori. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 2015. [citirano: 2018-14-11]. Dostupno na:

<http://www.nsk.hr/wp-content/uploads/2015/04/Umrezeni-drustvene-mreze-i-knjiznice-u-Hrvatskoj.pdf>

4. Hebrang Grgić, Ivana; Mučnjak, Dorja. Social networking phenomenon and its use in libraries = Fenomen društvenih mreža i njegova primjena u knjižnicama. Croatian Journal of Education 1, 17(2015), 217-241.

Kotizacija: 250 kn (200 kn + PDV)

VI.6. Struktura i sadržaj mrežnih stranica - smjernice i preporuke za školske knjižnice i dječje odjele narodnih knjižnica (*webinar*)

Vrijednost tečaja: 0.15 CEU

Predavač/i:

Ana Sudarević, knjižničarka

Namjena: Webinar je namijenjen školskim knjižničarima i knjižničarima na dječjim odjelima narodnih knjižnica.

Ishodi učenja: Polaznici će prepoznati važnost oblikovanja mrežne stranice školske knjižnice identificirajući prednosti koje mrežna stranica donosi knjižnici i njenim korisnicima. Nakon webinara bit će u mogućnosti osmisлити strukturu mrežne stranice i definirati potreban sadržaj na temelju preporuka iz literature i pokazanih primjera.

Sadržaj: Virtualni prostor školske knjižnice danas je gotovo jednako važan kao i njezin fizički prostor. Uvažavajući navike i potrebe korisnika, podjednako učenika i učitelja, kao i mogućnosti koje pruža suvremena tehnologija te epidemiološka situacija u kojoj se trenutno nalazimo, školske knjižnice trebaju svoje poslovanje, usluge i promociju učiniti vidljivima i u virtualnom okruženju. Poticaji za oblikovanje mrežnih stranica školske knjižnice su brojni: komunikacija i interaktivnost u sinkrono i asinkrono vrijeme između knjižničara i korisnika, predstavljanje knjižničnih usluga i aktivnosti korisnicima, ali i široj javnosti, dopuna knjižničnog fonda mrežnim izvorima znanja i informacija, mogućnost stvaranja vlastitih digitalnih materijala ili repozitorija i slično. Uza sve to, posebnu pozornost treba posvetiti edukaciji korisnika, čime se djeluje u skladu s IFLA-inim smjernicama, u kojima se ističe usmjerenost školske knjižnice na

informacijsku i medijsku pismenost. Stoga je oblikovanje mrežnih stranica školske knjižnice proces koji zahtijeva promišljanje i pomno planiranje. Kao pomoć u tome mogu poslužiti brojne preporuke i smjernice, podjednako za odabir i promociju sadržaja, kao i za odabir i uporabu digitalnih alata te servisa za njihovu tehničku izvedbu. Konačni cilj su kvalitetne, vjerodostojne i profesionalne mrežne stranice, koje će postati početna točka u potrazi za potrebnim informacijama i znanjima. Tijekom izlaganja bit će predstavljeni preporučeni elementi za mrežnu stranicu školske knjižnice te prikazani reprezentativni hrvatski i strani primjeri.

Trajanje: 90 minuta

Metode poučavanja: Predavanje i vježbe

Mjerenje postignuća: Polaznici će u praktičnom dijelu razmjenjivati iskustva i navoditi adekvatne elemente sadržaja za mrežne stranice školskih knjižnica.

Kompetencijska matrica: C.1.; D.3.; G.2.

Odabrana literatura:

1. Braim Vlahović, Goranka. 2018. Virtualna slika školskih knjižnica: mrežne stranice školskih knjižnica kakve jesu i kakve bi trebale biti. <http://www.husk.hr/wordpress/wp-content/uploads/2018/10/Virtualna-slika-%C5%A1kolskih-knji%C5%BEnica.pdf> (pristupljeno 12. listopada 2020.)
2. 6 Steps to Create a Great School Library Website. *Looking Backward – No Sweat Library Lessons & Management That Works : reflections from A Middle School Librarian*. <https://lookingbackward.edublogs.org/2019/12/04/school-lib-website/> (pristupljeno 3. studenoga 2020.).
3. Chow, Anthony S. i dr. 2016. *How Usable Are School Library Websites? : A Random Sample from All Fifty States*. The Journal of Research on Libraries and Young Adults 7/2. http://www.yalsa.ala.org/jrly/wp-content/uploads/2016/06/Chow_Morris_School-Library-Websites_Final.pdf (pristupljeno 3. studenoga 2020.).
4. Herring, James E. 2008. Internetske i informacijske vještine : priručnik za učitelje i školske knjižničare. Dominović. Zagreb.
5. IFLA-ine smjernice za školske knjižnice. 2016. Ur. Schultz-Jones, Barbara; Oberg, Dianne. [Hrvatsko knjižničarsko društvo](http://www.ifla.org/infodiv/publications/information_literacy/ifa-ine-smjernice-za-skolske-knjiznice). Zagreb.

Kotizacija: Besplatno.

VI.7. Poticanje čitanja među djecom i mladeži u digitalnom okruženju

Vrijednost tečaja: 0.4 CEU

Predavač/i:

Dr. sc. Alica Kolarić, prof., poslijedoktorandica

Vjeruška Štivić, knjižničarka

Žozefina Žentil-Barić, prof., knjižničarka

Namjena: Školskim i narodnim knjižničarima.

Ishodi učenja: Očekuje se da će polaznici usvojiti osnovna znanja o načinima i mogućnostima poticanja čitanja kod djece i mladih u digitalnom okruženju, a posebno pomoću blog alata. Polaznici će uvidjeti značaj rasprave o tekstu putem interneta te intenzivirati *online* komunikaciju s mladim korisnicima.

Sadržaj: Radionica predstavlja blog kao koristan alat za poticanje čitanja i njegovanje rasprave

o tekstu u digitalnom okruženju, osobito u radu s djecom i mladima. Bavit će se zakonitostima i etičkim pitanjima komunikacije s djecom i mladima putem interneta te prednostima i nedostacima besplatnih blog platformi. Predstavit će se djelovanje dječjeg čitateljskog bloga “Tragači” te niz drugih hrvatskih i inozemnih primjera korištenja bloga za pružanje informacija o knjigama. Polaznici će imati priliku iskusiti kreiranje sadržaja na temu knjiga i čitanja na Wordpress blog platformi.

Trajanje: 4 sata

Metode poučavanja: Predavanje i radionica

Mjerenje postignuća: Polaznici će kreirati sadržaj o knjigama i čitanju na Wordpress blog platformi.

Kompetencijska matrica: D.1., E.3.1., G.

Odabrana literatura:

1. Stropnik, A. Knjižnica za nove generacije : virtualni sadržaji i usluge za mlade. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2013.
2. Kolarić, A.; Šimić, S.; Štivić, V.; Žentil-Barić, Ž. Čitateljski blogovi Tragači i Knjiški frikovi : usluge za djecu i mlade na Web-u 2.0. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske. 56, 3(2013)
3. Kolarić, Alica; Stropnik, Alka. Internet, djeca i mladi: što narodne knjižnice trebaju, mogu i čine? // Slobodan pristup informacijama: 13. i 14. okrugli stol: zbornik radova / uredile Tea Grašić-Kvesić i Ivana Hebrang Grgić. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2014. Str. 187-199.
4. Smjernice za knjižnične usluge za mladež : prerađeno izdanje Smjernica koje je 1996. objavio Stalni odbor Sekcije knjižnica za djecu i mladež / priređivači Pat Muller i Ivan Chew ; [s engleskog prevela Ana Jurinović]. Web 2.0 i knjižnične usluge za mladež : uvod za knjižničare / priredio Ivan Chew; Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2009.
5. Valenza, K. J.; Stephens, W. Reading Remixed // Reading: The Core Skill 69, 6(2012). str. 75-78.

Potrebna predznanja: Osnovno poznavanje internetskih servisa (e-mail, korištenje internet pretraživača) i uredskih alata za uređivanje teksta. Za radionicu je potrebno imati vlastiti webmail korisnički račun (tj. E-mail kojemu je moguće pristupiti putem weba, npr. gmail, yahoo i sl.). **Dodatne napomene vezane uz realizaciju programa:**

Potrebna su računala sa spojem na internet, projektor i platno za projekciju.

Kotizacija: 187,50 kn (150 kn + PDV)

VI.8. Otvorena znanost i uloga knjižnica

Vrijednost tečaja: 0.5 CEU

Predavač/i:

Dr. sc. Jadranka Stojanovski, izv. profesorica

Namjena: knjižničarima u visokoškolskim i specijalnim knjižnicama.

Ishodi učenja: Na ovom tečaju polaznici će usvojiti znanja potrebna za poticanje trendova otvorenosti u ustanovi/knjižnici, osiguravanje potrebne podrške korisnicima – nastavnicima i istraživačima u tijeku istraživanja, prilikom odabira časopisa za objavljivanje i prilikom pohrane njihovih radova i podataka u različite repozitorije, prepoznavanje promjena koje se zbivaju u znanstvenoj publicistici te upoznavanja s nizom besplatnih izvora informacija i publikacija, alata

i usluga koje mogu unaprijediti poslovanje knjižnice.

Sadržaj: Globalna umreženost stavila nam je na raspolaganje mnoštvo informacija koje su drugi podijelili s nama i omogućila nam dijeljenje vlastitih razmišljanja, događaja, uradaka i materijala (fotografija, videa, glazbe i sl.) Svakodnevno na Facebooku i Twitteru objavljujemo sličice iz vlastitog života ili dijelimo tuđe "postove" koji su u skladu s našim interesima i stilom života. Dijeljenje je postalo naša svakodnevica. No, kada se radi o stručnim i znanstvenim informacijama ili nastavnim materijalima, nailazimo na zid koji su podigli izdavači, akademske i istraživačke ustanove ili pojedinci, te nerijetko ostanemo uskraćeni za potrebnu informaciju ili nam je ona dostupna u obliku u kojem je ne možemo koristiti. Kvalitetna znanstvena komunikacija ključna je za učinkovitost znanstvenih istraživanja i napredak društva, a bez obzira na različitost definicija, uvijek ima jedan zajednički nazivnik - dijeljenje. Dijeljenje ideja, metodologija, istraživačkih rezultata, informacija i znanja, donedavno se provodilo tek neformalnim kanalima znanstvene komunikacije. Zadnjih su godina inicijative otvorenosti sve glasnije, posebice u Europskoj uniji gdje se zemlje članice sustavno potiču na prihvaćanje politika otvorenosti. Više europskih zemalja prihvatilo je ove inicijative i donijelo nacionalne strategije otvorenog pristupa i otvorene znanosti. Otvorena znanost ne odnosi se samo mogućnost čitanja znanstvenog rada u otvorenom pristupu, već na sve što online kultura umreženog svijeta podrazumijeva, a što akademska kultura tek treba prihvatiti. Otvorena znanost uključuje otvoreni pristup publikacijama i istraživačkim podacima, ali i redefinira cijeli proces znanstvene komunikacije, potiče otvoreni dijalog, otvoreni recenzijski postupak, otvorene formate i alate, otvorene standarde i otvorenu prosudbu. Zamislite svijet u kojem je sve što su ljudi otkrili organizirano i lagano dostupno svima, besplatno! To je cilj inicijativa otvorene znanosti.

Trajanje: 5 sati

Metode poučavanja: Predavanje i vježbe.

Mjerenje postignuća: Polaznici će pretražiti besplatne izvore informacija te opisati proces pohranjivanja određenog dokumenta u repozitorij.

Kompetencijska matrica: C.1., D.1., D.3., G.2., G.3.

Odabrana literatura:

1. Boulton, G., Campbell, P., Collins, B., Elias, P., Hall, W., Laurie, G., ... & Walport, M. (2012). Science as an open enterprise. The Royal Society.
2. Hebrang Grgić, Ivana. Citatna prednost znanstvenih radova objavljenih u otvorenom pristupu // Informacijska tehnologija u obrazovanju : znanstvena monografija / Lasić-Lazić, Jadranka (ur.). Zagreb : Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 2014. Str. 155-169.
3. Petrak, Jelka. Otvoreni pristup: put k znanju kao javnom dobru // Slobodan pristup informacijama: 13. i 14. okrugli stol / Grašić Kvesić, Tea ; Hebrang Grgić, Ivana (ur.). Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2014. 43-55
4. Macan, Bojan. Repozitoriji u otvorenom pristupu: interoperabilnost kao jedini put // Slobodan pristup informacijama : 13. i 14. okrugli stol : zbornik radova / Grašić-Kvesić, Tea ; Hebrang Grgić, Ivana (ur.). Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2014. 56-71
5. Stojanovski, Jadranka. Open Access Infrastructure for Research in Croatia // Digital Presentation and Preservation of Cultural and Scientific Heritage / Pavlov, Radoslav ; Stanchev, Peter (ur.). Sofija, Bugarska : Institute of Mathematics and Informatics - Bulgarian Academy of

Sciences, 2015. 79-88

Kotizacija: 250 kn (200 kn + PDV)

MODUL VII: NAKLADNIŠTVO

VII.1. Elektroničko nakladništvo s posebnim naglaskom na e-knjigu

Vrijednost tečaja: 0.5 CEU

Predavač/i:

Dr. sc. Daniela Živković, red. prof. u miru

Veljko Kukulj, elektronički nakladnik

Namjena: pojedincima i ustanovama, uključujući knjižnice koje namjeravaju određeni sadržaj objaviti elektronički, kao i knjižnicama koje u svoj fond uključuju e-knjige i daju ih na korištenje.

Ishodi učenja: Po završetku tečaja od polaznika se očekuje da u skladu s ponuđenim standardima i zakonskim propisima zna odabrati najprikladniji format i uvjete korištenja za sadržaj koji želi objaviti ili nabaviti.

Sadržaj: Predavanje: Temeljni standardi u elektroničkom nakladništvu, poslovni procesi i strukture, tržišni modeli i autorskopravni okviri za nakladnike i knjižničare. Definicija e-knjige, njezine prednosti i nedostaci. E-knjiga u poslovanju nakladnika, distributera i knjižnica. Knjižnično nakladništvo. Radionica: Prikaz nastanka elektroničke publikacije i utvrđivanje uvjeta njezina korištenja.

Trajanje: 5 sati

Metode poučavanja: radionica - prikaz nastanka elektroničke publikacije i utvrđivanje uvjeta njezina korištenja licenciranjem.

Mjerenje postignuća: Polaznici će obrazložiti odabir formata i uvjete korištenja elektroničke publikacije.

Kompetencijska matrica: D.1-2, E.1-3, F.5., G.2.

Odabrana literatura:

1. Europske knjižnice i izazovi e-nakladništva / Europski ured za knjižnične, informacijske i dokumentacijske usluge (EBLIDA) URL: <http://www.hkdrustvo.hr>
2. Horvat, A.; Živković, D. Između javnosti i privatnosti: knjižnice u vremenu e-knjige. Zagreb : Hrvatska sveučilišna naklada, 2012.
3. Horvat, A.; Živković, D. Knjižnice i autorsko pravo. Zagreb : Hrvatska sveučilišna naklada, 2009.
4. Živković, D. E-knjiga kao prilog intelektualnoj povijesti Hrvatske. // Knjiga i društvo: dijalog o intelektualnoj povijesti Hrvatske: zbornik radova s 1. međunarodnog znanstvenog skupa Knjiga i društvo održanog u Splitu, 23. rujna 2015. Split : Književni krug, 2019. Str. 29-39.
5. Živković, D. Elektronička knjiga - neka autorskopravna pitanja. // Vizija i stvarnost : zbornik u povodu 40 godina djelovanja Aleksandre Horvat u knjižničarstvu. Zagreb : Hrvatska sveučilišna naklada, 2016. Str. 153-167.

Kotizacija: 250 kn (200 kn + PDV)

VII.2. Članstvo u Crossrefu posredništvom Hrvatskog ureda za DOI (*webinar*) – novo

Vrijednost tečaja: 0.15 CEU

Predavač/i:

mr. sc. Danijela Getliher, knjižničarska savjetnica

Silvana Šehić, knjižničarka

Lucija Martinić, knjižničarka

Namjena: Webinar je namijenjen nakladnicima hrvatskih znanstvenih i znanstveno-stručnih časopisa.

Ishodi učenja: Nakladnici hrvatskih znanstvenih i znanstveno-stručnih časopisa po odslušanom tečaju usvojit će osnovna znanja o identifikacijskom sustavu za DOI, o identifikatoru DOI, uslugama Hrvatskog ureda za DOI, kao i pogodnostima, uvjetima i načinima korištenja uslugom posredništvom Ureda. Webinar osposobljava nakladnike/polaznike procijeniti zadovoljavaju li uvjete učlanjenja u Crossref posredništvom Hrvatskog ureda za DOI te ih upoznaje s postupkom učlanjenja ili prelaska u nadležnost Ureda. Usvojena znanja polaznicima će otkloniti početne poteškoće pri potpisivanju Sporazuma, odabiru modela suradnje i načina dostave metapodataka te ih upoznati s njihovim obvezama koje proizlaze iz potpisanog Sporazuma.

Sadržaj: Cilj je webinara upoznati nakladnike hrvatskih znanstvenih i znanstveno-stručnih časopisa s radom Crossrefova registracijskog ureda u Republici Hrvatskoj - Hrvatskog ureda za DOI - njegovim uslugama, pogodnostima ostvarivanja članstva posredništvom Ureda, kao i dosadašnjim postignućima Ureda. Tijekom webinara objasnit će se što je identifikacijski sustav za DOI, zatim što je sam DOI i koje su prednosti njegove uporabe, čemu se može dodijeliti te kojim vrstama građe se DOI dodjeljuje posredništvom Hrvatskog ureda za DOI. Pojasnit će se način i uvjeti učlanjenja nakladnika u Crossref posredništvom Hrvatskog ureda za DOI, odnosno prelazak u nadležnost Ureda ranije samostalno učlanjenih nakladnika, modeli suradnje i načini dostave metapodataka i digitalnih objekata u Sustav DOI-HR te obveze koje nakladnici preuzimaju na sebe potpisivanjem Sporazuma. Također će se, u svrhu otklanjanja nejasnoća, prikazati najčešći problemi i poteškoće s kojima se nakladnici suočavaju prilikom potpisivanja Sporazuma, dostave metapodataka i digitalnih objekata te izračuna i registracije DOI-ja.

Trajanje: 1,5 sati

Metode poučavanja: predavanje

Mjerenje postignuća: Polaznici će se moći učlaniti u Crossref posredništvom Hrvatskog ureda za DOI te će biti upućeni u modele suradnje i načine dostave metapodataka i digitalnih objekata u Sustav DOI-HR.

Kompetencijska matrica: D.1.3., D.3.2., G.2.

Odabrana literatura:

1. Getliher, D.; Šehić, S.; Martinić, L. Hrvatski ured za DOI i Sustav DOI-HR. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 62, 2(2019) , 191-212. URL: <https://doi.org/10.30754/vbh.62.2.768>
2. Getliher, Danijela, Silvana Šehić. Hrvatski ured za DOI u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu=The Croatian DOI office. // Glas@nsk.hr, 5, 15(2018), 31-38. URL: http://www.nsk.hr/wp-content/uploads/2012/01/Glas_NSK_2019_Broj_15.pdf
3. Getliher, Danijela. Zašto je važan sustav DOI?. // Srce Novosti 72(2018), 5-6.
4. Crossref. URL: <https://www.crossref.org/>
5. DOI. URL: <https://www.doi.org>

6. Hrvatski ured za DOI. URL: <https://www.nsk.hr/doi>

Kotizacija: Besplatno.

VII.3. Uređivanje stručnih i znanstvenih časopisa

Vrijednost tečaja: 0.5 CEU

Predavač/i:

Dr. sc. Ivana Hebrang Grgić, izv. prof.

Namjena: Knjižničarima koji objavljuju radove u stručnim i znanstvenim časopisima, urednicima i članovima uredništava znanstvenih i stručnih časopisa iz svih područja, znanstvenicima koji objavljuju ili namjeravaju objavljivati radove u znanstvenim i stručnim časopisima.

Ishodi učenja: Polaznici će na tečaju naučiti razlikovati znanstvene od stručnih publikacija/radova, znat će objasniti i planirati proces pripreme i objavljivanja stručnih i znanstvenih časopisa i knjiga. Upoznat će način komunikacije između autora, urednika i recenzenata, naučit će ispravno oblikovati znanstveni/stručni rad tako da on bude u skladu s uputama autorima. Polaznici će naučiti ispravno koristiti i navoditi izvore te će upoznati metode otkrivanja plagijata.

Sadržaj: Povijest i struktura znanstvenih časopisa. Struktura znanstvenih članaka. Troškovi objavljivanja. Proces objavljivanja – zadaće urednika i suradnika (lektori, recenzenti, prevoditelji, redaktori prijevoda, izrađivači kazala, grafička priprema, dizajn). Znanstveni stil pisanja. Upute autorima. Načini citiranja literature. Znanstveni i stručni časopisi – postupak recenzije, kategorizacija radova, uloga urednika. Identifikacijske oznake u znanstvenim časopisima. Upute recenzentima. Otvoreni pristup. Autorsko pravo i znanstvena komunikacija. Etička pitanja.

Trajanje: 5 sati

Metode poučavanja: predavanje.

Mjerenje postignuća: Polaznici će opisati sustav objavljivanja u znanstvenim i stručnim časopisima.

Kompetencijska matrica: D.1, E.3, F.5., G.2.

Odabrana literatura:

1. Hebrang Grgić, Ivana. Časopisi i znanstvena komunikacija. Zagreb : Naklada Ljevak, 2016.
2. Hebrang Grgić, Ivana. Open Access to scientific information in Croatia : increasing research impact of a scientifically peripheral country. Saarbrücken : Lambert Academic Publishing, 2011. Dostupno i na <http://darhiv.ffzg.hr/1397/>
3. Hrvatski znanstveni časopisi : iskustva, gledišta, mogućnosti / ur. I. Hebrang Grgić. Zagreb : Školska knjiga, 2015.
4. Horvat, A.; Živković, D. Knjižnice i autorsko pravo. Zagreb : Hrvatska sveučilišna naklada, 2009., str. 93-110 i str. 131-134.
5. Odlyzko, A. The economics of electronic journals. <http://www.press.umich.edu/jep/04-01/odlyzko.html>
6. Petrak, J. Bibliometrijski pokazatelji u ocjenjivanju znanstvenog rada. // Liječnički vjesnik. 123(2001).
7. Šercar, T. Komunikacijska filozofija znanstvenih časopisa. Zagreb : Globus, 1988.

Kotizacija: 250 kn (200 kn + PDV)

MODUL VIII: DIGITALIZACIJA GRAĐE

VIII.1. Virtualne izložbe digitalizirane građe (*Dostupno i u obliku webinara*)

Vrijednost tečaja: 0.4 CEU

Predavač/i:

Dr. sc. Sofija Klarin Zadravec, knjižničarska savjetnica

Iva Adžaga Ašperger, knjižničarka

Sanja Lapiš, knjižničarka

Namjena: Knjižničarima i ostalim zainteresiranim kandidatima za korištenje alata za izradu virtualnih izložbi.

Ishodi učenja:

1. Polaznici će povećati znanje o virtualnoj izložbi kao načinu predstavljanja digitalnog sadržaja, moći će prepoznati vrste virtualnih izložbi i alata za njihovu izradu.
2. Polaznici će biti u mogućnosti samostalno izraditi virtualnu izložbu – odabrati i pripremiti sadržaj virtualne izložbe, definirati njezinu strukturu u skladu s temom i sadržajem te odabrati primjerene načine predstavljanja.
3. Polaznici će naučiti osnove rada u administracijskom sučelju WordPress te će stečena znanja moći primijeniti na sve vrste predložaka (web-stranica) u navedenom sustavu.
4. Polaznici će biti osposobljeni za samostalnu izradu, objavljivanje i uređivanje sadržaja virtualne izložbe korištenjem CMS-a WordPress.

Sadržaj: Virtualna izložba je „mrežno utemeljena višemedijska zbirka informacijskih objekata koja se uspostavlja oko određene teme, pojma ili ideje i tehnološki je primjerena za korisnički usmjereno iskustvo otkrivanja, učenja, sudjelovanja i zabave kroz svojstva dinamičnog proizvoda i usluge“ (S. Foo, 2012.). Izradom virtualnih izložbi nastoji se popularizirati i povećati korištenje digitaliziranih sadržaja, ali u manjim ustanovama one mogu predstavljati i prvi korak u izgradnji zbirke digitalizirane građe. Izrada virtualne izložbe nije nadomjestak za uspostavu sustava za upravljanje digitalnom građom (repozitorija, digitalne knjižnice) već njegova nadopuna. Za ustanove s već uspostavljenim digitalnim zbirkama, virtualne izložbe omogućuju okupljanje sadržaja radi boljeg predstavljanja i marketinga čitavoga sustava digitalne knjižnice i njezina sadržaja. Važan aspekt virtualnih izložbi njihova je obrazovna komponenta, pri čemu se građa može organizirati kroz različite razine složenosti za različite skupine korisnika, što utječe na odabir sadržaja, instrumente i definiranje usluga. U radionici će se uvodno prikazati koncept virtualne izložbe digitalizirane građe, dosadašnji rad na izradi virtualnih izložbi u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu te ostalim knjižnicama i predstaviti alati za izradu virtualnih izložbi. Praktični dio radionice obuhvatit će izradu virtualne izložbe u CMS sustavu WordPress: prijavu u administracijsko sučelje, rad s nadzornom pločom, izradu i uređivanje sadržaja, strukturiranje putem stranica i kategorija, integraciju multimedijalnih elemenata u sadržaj te osnove administriranja CMS sustava.

Trajanje: 4 sata

Metode poučavanja: predavanje i vježbe

Mjerenje postignuća: Polaznici će izraditi virtualnu izložbu u CMS sustavu WordPress.

Kompetencijska matrica: B.2.1, B.2.2, D.3, F.2, G.2.

Odabrana literatura:

1. INDICATE (International Network for a Digital Cultural Heritage e-Infrastructure) (2012, ed.). Handbook on virtual exhibitions and virtual performances. Version 1.0 (August 2012) [citirano: 2016-11-05]. Dostupno na: <http://www.indicate-project.eu/>
2. Foo, S. Online Virtual Exhibitions: Concepts and Design Considerations. // DESIDOC Journal of Library and Information Technology, Vol. 28, No. 4, July 2008, pp. 22-34
3. Marin, A. ; S. Sambolić. Virtualne izložbe Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu // 18. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji : mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture, Rovinj, 26.-28. studenoga 2014. Zagreb : Hrvatsko muzejsko društvo, 2015. Str. 290-299.
4. Klarin Zadravec, S. Radionica Virtualne izložbe i kreativne industrije. // 18. Seminar Arhivi, knjižnice, muzeji : mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture, Rovinj, 26.-28. studenoga 2014. Zagreb : Hrvatsko muzejsko društvo, 2015. Str. 288.
5. Klarin Zadravec, S.; D. Koljenik; A. Marin. Posredovanje digitalne kulturne baštine : primjer izgradnje mreže virtualnih izložbi Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. // 22. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji : mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture, Poreč, 21. – 23. studenoga 2018. / ur. V. Hodak, D. Machala, D. Polanski, A. Vukadin. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2019. Str. 115–132.

Kotizacija: 187,50 kn (150 kn + PDV)

VIII.2. Digitalizacija starih novina

Vrijednost tečaja: 0.5 CEU

Predavač/i:

Matilda Justinić, dipl. ing. matematike, knjižničarka

Dr. sc. Sofija Klarin Zadravec, knjižničarska savjetnica

Renata Petrušić, viša knjižničarka

Namjena: Knjižničarima koji planiraju sudjelovati u projektima digitalizacije.

Ishodi učenja: Po završetku tečaja od polaznika se očekuje da će svladati temeljne elemente pripreme i provedbe projekta digitalizacije novina, izrade metapodataka u svrhu pohrane, pretraživanja i korištenja te steći vještinu tehničke obrade preslika.

Sadržaj: Osnovni je cilj radionice stjecanje spoznaja o digitalizaciji starih novina, svojstvima novina koja utječu na digitalizaciju te svojstvima novina kao bibliografskog entiteta koja utječu na organizaciju informacija digitalnih zbirki starih novina te izgradnju sustava digitalnih knjižnica starih novina. Predstavit će se model podataka i sustav za upravljanje digitaliziranim novinama i časopisima koji je primijenjen u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu, kao i radni proces, te *Portal digitalizirane stare hrvatske novine i časopisi*. Naznačit će se stanje digitalizacije starih novina u Hrvatskoj i svijetu (iskustva, smjernice, djelovanje IFLA-e, projekti).

Radionica će upozoriti na ključne elemente u izradi projekta digitalizacije novina te pripremu metapodataka za dostavu europskoj digitalnoj knjižnici – Europeani. U praktičnom će dijelu radionice polaznici osmisliti ključne elemente projekta digitalizacije novina te svladati vještinu

obrade digitalnih preslika novina kao pripreme za postupak OCR-a i objavu digitaliziranih novina.

Trajanje: 5 sati

Metode poučavanja: predavanje i vježbe

Mjerenje postignuća: Polaznici će opisati obilježja digitalnih sadržaja s obzirom na zaštitu i očuvanje te metode dugoročnog očuvanja digitalnih sadržaja.

Kompetencijska matrica: B.2.1, B.2.2, G.2.

Kotizacija: 250 kn (200 kn + PDV)

MODUL IX. GENERIČKE KOMPETENCIJE

IX.1. Kako uspješno komunicirati: učinkovito pregovaranje i vještine govorništva

Vrijednost tečaja: 0.5 CEU

Predavač/i:

Mr. sc. Davorka Pšenica, knjižničarska savjetnica

Namjena: Knjižničarima svih vrsta knjižnica, svima koji svakodnevno rade s korisnicima i poslovnim partnerima, rade na projektima samostalno i/ili u suradnji, u odnosima s javnošću i s medijima.

Ishodi učenja: Polaznici će po odslušanom tečaju naučiti kako poboljšati vlastitu komunikaciju te usvojiti temeljna znanja o pregovaračkim strategijama i taktikama. Ovi će im alati omogućiti razumjeti događanja za pregovaračkim stolom te će znati što učiniti i reći tijekom procesa pregovaranja. Naučit će savladavati prepreke u pregovaranju, razumjet će podjelu uloga i zadaća u pregovaračkim timovima te naučiti kako biti uvjerljiv i dobar govornik.

Sadržaj: Danas više nego ikad knjižničari sudjeluju u kreiranju i izradi programa, projekata, strategija, planova i zakona u suradnji s drugim institucijama, ustanovama i udrugama. Njihova realizacija ne ovisi samo o znanju knjižničara već sve više o njihovoj motiviranosti, etičkim načelima i vještinama komunikacije i pregovaranja. Pregovaranje je strukturirani proces komunikacije u kojemu sudionici nadilaze svoje razlike i konflikte s ciljem postizanja sporazuma ili rješenja prihvatljivog svima. Na radionici će se govoriti o važnosti upravljanja komunikacijskim procesima, verbalnoj i neverbalnoj komunikaciji te kako nastupati u javnosti, uključujući medijski nastup i intervju. Bit će prikazani i objašnjeni temeljni elementi pregovaranja (pregovarač, pregovarački timovi i podjela uloga, scenariji, taktike i rezultati pregovaranja). Detaljno će se opisati stilovi pregovaranja kojima se koriste različite strane u pregovorima, kao i pojedine faze procesa pregovaranja. Uz praktičan rad i vježbe u grupama, sudionici će savladati vještine neophodne u svakoj fazi uspješnoga komuniciranja i pregovaranja.

Trajanje: 5 sati

Metode poučavanja: predavanje i vježbe

Mjerenje postignuća: Polaznici će odraditi nekoliko vježbi grupne i krizne komunikacije, održati poslovni sastanak na određenu temu, radit će u pregovaračkim timovima te će imati mogućnost pojedinačnog nastupa radi prikaza usvojenih govorničkih vještina.

Kompetencijska matrica: F.1., F.5., G.1., G.3., G.5.

Odabrana literatura:

1. Roger Ailes, Poruka to ste Vi. Urednica hrv. izd. Davorka Pšenica. Zagreb, Libera Editio, 2004.
  2. Cohen, Steven P. Negotiate your way to success . New York : McGraw-Hill, 2007.
  3. Graham, John L. i dr. Inventive negotiation. New York : Palgrave Macmillan, 2014.
  4. Molden, David, Pat Hutchinson. Svemogućí NLP. Zagreb : Veble commerce, 2008.
  5. McDermott, Ia, Jago Wendy. The Coaching Bible. London : Piatkus, 2006.
  6. Kuratko, Aleksandra. Kako komunicirati s javnim medijima : vodič za udruge i inicijative građana. Zagreb: AED - Academy for Educational Development, 2004. Dostupno na: http://zaklada.civilnodrustvo.hr/upload/File/hr/izdavastvo/digitalna_zbirka/aed/kako_komunicirati_s_lokalnim_medijima_hr.pdf
  7. Pšenica, D. Kakvu budućnost želimo - informaciju ili manipulaciju : moć uvjeravanja i pregovaranja. // Privatnost 2006 – Zaštita osobnih podataka i upravljanje identitetima : zbornik. Zagreb : AZOP : Case, 2007. Str. 24-32.
  8. Pšenica, D. Kreiranje imidža i važnost NLP u poslovnom pregovaranju // Međunarodni simpozij Autentičnost i memorija mjesta: problemi, potencijali, izazovi. Kumrovec : Muzeji Hrvatskog zagorja, Muzej "Staro selo", 2005.
- Kotizacija:** 250 kn (200 kn + PDV)

IX.2. Design thinking za knjižnice

Vrijednost tečaja: 0.5 CEU

Predavač/i:

Dragana Koljenik, knjižničarka

Namjena: Nije potrebno predznanje. Ciljana skupina su knjižničari iz svih vrsta knjižnica, kao i ostali stručni suradnici koje zanima tematika.

Ishodi učenja: Polaznici će kroz radionicu steći uvid u drugačije metode i nove alate za rješavanje kako projektnih, tako i svakodnevnih izazova u svom poslu. Moći će poboljšati postojeće, ali i stvoriti nove usluge za korisnike, kao i dubinski transformirati način na koji rade unutar svojih organizacija i timova.

Sadržaj: Tečaj će obuhvatiti teorijski uvod u *design thinking* metodologiju, kao i pregled njezine praktične primjene kroz interaktivnu radionicu, na kojoj će sudionici u grupama raditi na pronalasku rješenja za neki problem. Polaznici će u timovima rješavati konkretne probleme iz prakse pomoću *design thinking* metodologije kroz 5 koraka: empatija (duboko razumijevanje problema), definiranje (definiranje problema gdje je čovjek u središtu), ideacija (dolaženje do puno ideja u jednoj sesiji), prototipiziranje (stvaranje tzv. *lo fidelity* - *lo-fi* prototipa) i testiranje. U svakom od koraka polaznici će biti upoznati i s konkretnim alatima kao što su opažanje i intervjuiranje u koraku empatije, profiliranje, analiza i sinteza za stvaranje *user persona* u koraku definiranja, *mind mapping* i oluja ideja u koraku ideacije i izrada *lo-fi* proizvoda u koraku prototipiziranja. Uz pomoć voditelja radionice polaznici će prolaziti kroz principe dizajnerskog razmišljanja kako bi mogli početi dolaziti do rješenja za svakodnevne izazove u svojim knjižnicama. Ti izazovi s kojima se danas suočavaju svi knjižničari su stvarni, složeni i raznoliki i kao takvi zahtijevaju nove perspektive, nove alate i nove pristupe. Dizajnersko razmišljanje ili *design thinking* metodologija rješavanja problema omogućuje zajednički rad na

otkrivanju onoga što naše zajednice žele te ujedno omogućuje eksperimentiranje u stvaranju usluga, programa i procesa kako bi zadovoljili promjenjive korisničke potrebe. Kratkoročne prednosti *design thinkinga*, tj. participativnog dizajna su: stvaranje boljih ideja s visokim stupnjem originalnosti, produbljeno razumijevanje korisničkih potreba, trenutna potvrda dobrih ideja i koncepata, viša kvaliteta i bolje razlikovanje proizvoda i usluga, učinkovitije donošenje odluka, niži troškovi i kraće vrijeme razvoja. Dugoročne dobrobiti su: viši prag korisničkog zadovoljstva, povećanje potpore i entuzijazma za inovacije i promjene te općenito bolji odnosi između knjižnice i korisnika.

Trajanje: 5 sati

Metode poučavanja: predavanje i radionica

Mjerenje postignuća: Polaznici će se, radeći u skupinama, koristiti principima dizajnerskog razmišljanja kako bi zajednički došli do rješenja za konkretne izazove u knjižnicama.

Kompetencijska matrica: C.1.3., F.1., G.1., G.3., G.4., G.5.

Odabrana literatura:

1. Design Thinking for Libraries. URL: <http://designthinkingforlibraries.com/>
2. Antoljak, V., Kosović, M. Design thinking za nedizajnere. Školska knjiga. Zagreb, 2018.
3. Norman, D. The Design of Everyday Things. Basic Books, 2002.
4. Brown, T. Change by Design: How Design Thinking Transforms Organizations and Inspires Innovation. HarperBusiness, 2009.

Kotizacija: 250 kn (200 kn + PDV)

IX.3. Canva – internetski alat za grafički dizajn (*webinar*)

Vrijednost tečaja: 0.15 CEU

Predavač/i:

Marija Šimunović, viša knjižničarka

Namjena: Webinar je namijenjen knjižničarima svih vrsta knjižnica i svih dobnih skupina kao osnovni uvid u zanimljiv mrežno dostupan i besplatan alat za izradu različitih vrsta grafičkih materijala. Alat omogućava definirane različite predloške: postere, čestitke, infografike, prezentacije, objave na društvenim mrežama (FB/Instagram i slično), kao i mogućnost kreiranja vlastitih materijala. Korisnik Canve ima pristup velikom broju resursa (slike, ikone, fontovi i slično), unutar kojih može odabrati i kreirati materijale po svom nahođenju.

Ishodi učenja: Polaznici će se upoznati s jedim od zanimljivijih mrežno dostupnih alata za izradu različitih vrsta grafičkih materijala: www.canva.com. Nakon webinara polaznici će usvojiti osnovne vještine za izradu vlastitog personaliziranom materijala.

Sadržaj: Sadržaj webinara bit će podijeljen u dva dijela. U prvom dijelu predstaviti će se web-alat Canva, objasniti će se mogućnost logiranja na stranicu te personaliziranog korištenja alatom. Pojasnit će se sve opcije koje alat Canva nudi, autorska prava na korištenje dostupnih materijala i mogućnosti izrade materijala koji bi mogli koristiti knjižnici. U drugom dijelu proći će se praktično kroz izradu i kreiranje primjeraka različitih materijala (poster, objava za društvene mreže, uputa za korisnike ili nešto slično). Polaznici će moći postavljati pitanja na kraju.

Trajanje: 90 minuta

Metode poučavanja: predavanje i vježbe

Mjerenje postignuća: Polaznici će kreirati vlastite materijale uz pomoć alata *Canva*.

Kompetencijska matrica: D.3.3; F.2.; G.2.; G.5.

Odabrana literatura:

1. Canva. Dostupno na: <https://www.canva.com/> [11.11.2019.]
2. M. Cua, Brianna (2018). Ways To Use Canva In Your Library & Classroom Instruction [online]. SAD : Engaged Media Solutions. Dostupno na: <https://www.engagedmediasolutions.com/single-post/Ways-To-Use-Canva-In-Your-Library-Classroom-Instruction> [11.11.2019.]
3. Perkins, Kendra (2016). Canva: an Amazing Time Saving, Free Poster/Infographic Creator. Dostupno na: <http://www.theinspiredlibrarian.com/myblog/2016/12/06/canva> [11.11.2019.]

Kotizacija: Besplatno.

IX.4. Upotreba aplikacije za videokonferencije na primjeru platforme Zoom (*webinar*)

Vrijednost tečaja: 0.15 CEU

Predavač/i:

Jagoda Ille, viša knjižničarka

Namjena: Knjižničari iz svih vrsta knjižnica, potencijalni organizatori ili sudionici videokonferencija.

Ishodi učenja: Polaznici će moći otvoriti korisnički profil platforme Zoom, preuzeti te instalirati desktop i mobilnu aplikaciju Zoom, upravljati sastancima i mrežnim seminarima na platformi Zoom, pregledavati te preuzimati izvještaje i snimke gotovih sastanaka i mrežnih seminara. Polaznici će na tečaju usvojiti osnove ponašanja tijekom videokonferencija te poznavanje osnovne opreme potrebne za upravljanje i sudjelovanje na videokonferenciji.

Sadržaj: Popularna platforma za održavanje videokonferencija (sastanaka i mrežnih seminara) Zoom složen je alat koji korisniku nudi pregršt mogućnosti prije, tijekom i nakon održavanja same videokonferencije. Potencijalni organizatori i sudionici istih trebali bi dobro upoznati navedene mogućnosti, kao i neka pravila ponašanja pred kamerom i mikrofonom, te osnovne značajke opreme potrebne za sudjelovanje na videokonferenciji. Webinar će polaznike upoznati s postupcima otvaranja korisničkog profila platforme Zoom, preuzimanja te instaliranja *desktop clienta* i mobilne aplikacije Zoom, sudjelovanja na sastancima i mrežnim seminarima, osnovne postavke upravljanja sastancima i mrežnim seminarima te pregledavanja i preuzimanja dostupnih izvještaja o istima. Polaznicima će se na tečaju prikazati osnove ponašanja tijekom videokonferencija te osnovna oprema potrebna za upravljanje i sudjelovanje na videokonferenciji.

Trajanje: 90 minuta

Metode poučavanja: predavanje

Mjerenja postignuća: Polaznici će razmjenjivati iskustva i znanja o korištenju platforme Zoom na sastancima i mrežnim seminarima.

Kompetencijska matrica: D.3.; G.1.; G.2.

Odabrana literatura:

1. Zoom Help Center. URL: <https://support.zoom.us/hc/en-us>. (24.11.2021.)
2. Chow, G. Zoom Essential Training Online Class. // LinkedIn Learning. URL: <https://www.linkedin.com/learning/zoom-essential-training>. (24.11.2021.)
3. Pomoć u primjeni mrežne aplikacije Zoom. Školski portal. (17.05.2020.) URL:

<https://www.skolskiportal.hr/digitalni-sadržaj/pomoc-u-primjeni-mrežne-aplikacije-zoom/>
(24.11.2021.)

4. Kako dobro izgledati na Skype ili Zoomu? Promocija b.b. (09.04.2020.) URL:
<https://promocija-bb.hr/kako-dobro-izgledati-na-skype-ili-zoomu/> (24.11.2021.)

Kotizacija: Besplatno.

IX.5. Mentalno zdravlje na radnom mjestu (webinar) – novo

Vrijednost tečaja: 0.15 CEU

Predavač/i:

Adrijana Hadžić, magistra socijalnog rada

Namjena: Webinar je namijenjen knjižničarima iz svih vrsta knjižnica.

Ishodi učenja: Nakon sudjelovanja u webinaru sudionici će moći jasnije prepoznati opasnosti poslovnog okruženja na njihovo mentalno zdravlje te poduzeti određene korake ka zaštiti vlastitog mentalnog zdravlja. Ovaj webinar trebao bi poslužiti kao putokaz za razvijanje svijesti o važnosti brige za mentalno zdravlje unutar radnog okruženja.

Sadržaj: Na mentalno zdravlje djeluju višestruki čimbenici, od društvenih promjena i okolnosti do osobnih iskustava u obitelji i društvu. Sve veća važnost pridaje se i utjecaju posla, odnosno stresa na poslu. Radno aktivne osobe velik dio dana provode na radnim mjestima pa je stoga razumljivo da radno mjesto sa svim svojim karakteristikama i čimbenicima nedvojbeno utječe na mentalno zdravlje svake zaposlene osobe. Kvalitetna i podržavajuća radna okolina u velikoj mjeri pomaže očuvanju mentalnog zdravlja i radne sposobnosti zaposlenika. Jednako tako, loše karakteristike radnog mjesta mogu utjecati na razvoj mentalnog poremećaja ili otežati ozdravljenje mentalno bolesnoj osobi.

U današnje vrijeme na radnom mjestu postoji velik broj rizičnih faktora koji mogu utjecati na mentalno zdravlje zaposlenika: ekonomska recesija, sve veća konkurencija, produljenje radnog vremena i radnog vijeka, sve veća očekivanja poslodavaca. Istraživanja pokazuju kako je stres drugi najčešći zdravstveni problem vezan uz rad u Europi. Stres i drugi psihosocijalni rizici uzrokuju više od polovice svih izgubljenih radnih dana na bolovanje.

S obzirom na sve poteškoće koje mogu prouzročiti psihosocijalni rizici radnog mjesta, mnoge svjetske organizacije, uključujući i Svjetsku zdravstvenu organizaciju, upozoravaju na važnost primarne prevencije, odnosno prepoznavanje rizičnih čimbenika i njihovo saniranje kako bi se izbjeglo rješavanje njihovih negativnih ishoda.

Ogledni sadržaj webinarara:

- veza između posla i mentalnog zdravlja
- čimbenici rizika za mentalno zdravlje na radnom mjestu
- znakovi i simptomi problema s mentalnim zdravljem na poslu
- suočavanje s problemima mentalnog zdravlja na poslu
- kako se brinuti za svoje mentalno zdravlje na poslu
- mentalno zdravlje i rad kod kuće
- kako razgovarati sa svojim poslodavcem o mentalnom zdravlju.

Trajanje: 90 minuta

Metode poučavanja: predavanje i rasprava

Mjerenje postignuća: Polaznici će u okviru rasprave iznijeti na koji se način suočavaju s

izazovima na poslu u kontekstu brige za svoje mentalno zdravlje.

Kompetencijska matrica: G.1., G3., G.4.

Odabrana literatura:

1. Männikkö, M. i Ieven, A. (2017). Caring for mental health in the workplace. USA: WFMH.
2. Rijavec, M. i Miljković, D. (2009). Pozitivna psihologija na poslu: Što najbolje čini najboljima? Zagreb: IEP –D2.
3. Brlas, S. (2016.). Psihologija u zaštiti mentalnog zdravlja - kako prevladati stres u radu. Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“. Publikacija
4. Sauter SL, Murphy LR, Hurrell JJ, Jr. (1990). Prevention of work-related psychological disorders. *American Psychologist* 45(10):1146-1158.
5. Juras, K., Knežević, B., Golubić, R., Milošević, M. i Mustajbegović, J. (2009). [Stres na radu: mjere prepoznavanja, rješenja i prevencija](#). *Sigurnost: časopis za sigurnost u radnoj i životnoj okolini*, 51(2), 121-126.

Kotizacija: Besplatno.

IX.6. Od sagorijevanja do ravnoteže - radionica za prevenciju burnouta - novo

Vrijednost tečaja: 0.4 CEU

Predavač/i:

Adrijana Hadžić, magistra socijalnog rada

Namjena: Radionica je namijenjena svim knjižničarima koji žele naučiti kako prevenirati sagorijevanje na poslu.

Ishodi učenja:

Polaznici će nakon radionice biti u mogućnosti:

- bolje razumjeti zašto je posao knjižničara stresan i kako može dovesti do sagorijevanja te povećati svijest o posljedicama sagorijevanja
- prepoznati gdje se oni nalaze u odnosu na problem sagorijevanja
- osvijestiti koje su to zamke u knjižnicama koje dovode do sagorijevanja
- naučiti strategije za poboljšanje odnosa s poslom
- prepoznati prepreke u suočavanju s *burnoutom*
- razmijeniti iskustva i moguća rješenja u stvarnim situacijama u radu
- steći bolji uvid u funkcioniranje nas samih i organizacije unutar koje djelujemo.

Sadržaj:

- Što je *burnout* ili sagorijevanje?
- *Burnout* sindrom – prvi znakovi i simptomi izgaranja
- Emocionalna iscrpljenost i posljedice na mentalno zdravlje
- Upitnik samoprocjene *burnouta*
- Strategije za prevladavanje sagorijevanja
- Tehnike relaksacije
- Prevencija i tretman (vježba - oporavak od *burnouta*)

Trajanje: 4 sata

Metoda poučavanja: radionica

Mjerenje postignuća: Polaznici će u praktičnom dijelu razmjenjivati iskustva te predlagati rješenja koja se mogu primijeniti na stvarne situacije u poslovnom okruženju.

Kompetencijska matrica: G.1., G3., G.4, G.5.

Odabrana literatura:

1. Scott, E. (2019). [How to Tell You Have Reached the Point of Burnout?](#) *Verywell Mind*.
2. Smith, M., Segal, J., Robinson, L. i Segal, R. (2019). [Burnout Prevention and Treatment:](#)

[Techniques for Dealing with Overwhelming Stress. HelpGuide.](#)

3. Weber, A. i Jaekel-Reinhard, A. (2000). [Burnout syndrome: a disease of modern societies?](#) *Occupational medicine*, 50(7), 512-517.

4. Institute for Quality and Efficiency in Health Care: Depression: What is burnout?, 2017. www.ncbi.nlm.nih.gov

Kotizacija: 187,50 kn (150 kn + PDV)

Na mrežnim stranicama Centra <http://cssu.nsk.hr/> također se redovito najavljuju i strani relevantni besplatno dostupni webinar i iz području knjižnične i informacijske znanosti.

POPIS PREDAVAČA CENTRA ZA STALNO STRUČNO USAVRŠAVANJE KNJIŽNIČARA

Iva Adžaga Ašperger, knjižničarka u Centru za razvoj Hrvatske digitalne knjižnice u Hrvatskom zavodu za knjižničarstvo Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *VIII.1. Virtualne izložbe digitalizirane građe*.

E-pošta: iadzagaasperger@nsk.hr

Gabriela Aleksić, dipl. ing. grafičke tehnologije, djelatnica procesa *Opremanje i uvez građe* u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *II.24. Zaštita knjižnične građe u izvanrednim okolnostima* te e-tečaj *II.23. Osnove preventivne zaštite*.

E-pošta: galeksic@nsk.hr

Željka Aleksić, prof., knjižničarka, katalogizatorica i redaktorica baze podataka u Znanstvenoj knjižnici Zadar. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *IV.9.*

Bibliografski opis stare omeđene građe: primjena objedinjenog izdanja ISBD-a.

E-pošta: zeljka.aleksic@zkzd.hr

Jasenska Alić-Tadić, prof., knjižničarka zaposlena u Gradskoj knjižnici Rijeka.

U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *II.4. Čitateljski klubovi: povijest, osnivanje, organizacija, provođenje*.

E-pošta: jasenska.alic-tadic@gkri.hr

Edita Bačić, dipl. iur., knjižničarska savjetnica, voditeljica knjižnice Pravnog fakulteta u Splitu.

U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *I.3. Javno zagovaranje I. i I.4.*

Javno zagovaranje II.

E-pošta: edita@pravst.hr

Jelena Balog Vojak, prof., muzejska savjetnica dokumentaristica, zaposlena u u Hrvatskom povijesnom muzeju. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *IV.10.*

Primjena Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima.

E-pošta: j.balog@hismus.hr

Frida Bišćan, prof., knjižničarska savjetnica u miru. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *II.14. Uloga školske knjižnice u programskoj diferenciranosti koja se odnosi na darovite učenike* i *V.11. Primjena ISO standarda u knjižničnoj statistici*, webinar *V.5. Sustav jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica – najčešće pogreške* te tečaj i webinar *II.16./II.17. Razvijanje kritičkog mišljenja kod djece pomoću biblioterapijskog pristupa (temeljenog na tradicionalnim pričama)*.

E-pošta: fbiscan@nsk.hr

Maja Bodiš, viša knjižničaraka, stručna suradnica za opremanje i izgradnju u Matičnoj i razvojnoj službi Knjižnica grada Zagreba. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara

drži webinar *III.2. Revizija i otpis u knjižnicama koje se koriste knjižničnim programom Zaki.*

E-pošta: maja.bodis@kgz.hr

Dajana Brunac, prof., dječja knjižničarka u Gradskoj knjižnici Zadar. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *II.13. Rad s djecom i mladima u školskim i narodnim knjižnicama.*

E-pošta: dajana@gkzd.hr

Željka Butorac, prof., logopedinja. Stručna suradnica savjetnica u O.Š. Marina Držića u Zagrebu. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *II.14. Uloga školske knjižnice u programskoj diferenciranosti koja se odnosi na darovite učenike.*

E-pošta: zeljka.butorac@gmail.com

Tanja Buzina, prof., knjižničarska savjetnica, rukovoditeljica Odjela obrade u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *IV.4. MARC 21: bibliografski format: katalogizacija omeđene građe i nakladničkih cjelina.*

E-pošta: tbuzina@nsk.hr

Ljiljana Črnjar, prof., knjižničarska savjetnica, voditeljica županijske matične službe u Gradskoj knjižnici Rijeka. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *II.19. Služba pokretne knjižnice kao dio županijske mreže narodnih knjižnica* te webinar *II.20. Služba pokretne knjižnice kao dio županijske mreže narodnih knjižnica.*

E-pošta: ljiljana.crnjar@gkri.hr

Kristina Čunović, prof., knjižničarska savjetnica, voditeljica Županijske matične službe u Gradskoj knjižnici „I. G. Kovačić“ u Karlovcu. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *II.10. Uvođenje i razvijanje usluga za bebe, djecu rane dobi i njihove roditelje u narodnim knjižnicama* te webinar *II.11. Razvijanje knjižničnih usluga za poticanje rane i obiteljske pismenosti.*

E-pošta: kristina@gkka.hr

Suzana Dimovski, viša knjižničarka, katalogizatorica i redaktorica predmetnih odrednica za prirodne i primijenjene znanosti u Odjelu obrade u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *IV.3. Format MARC21 za pregledne zapise predmetnih odrednica* i *IV.5. Sadržajna obrada knjižnične građe* te webinar *IV.2. Načela izgradnje predmetnog sustava*

E-pošta: sdimovski@nsk.hr

Mr. sc. Ivančica Dukec Kero, knjižničarska savjetnica, voditeljica Matične i razvojne službe i pomoćnica ravnateljice Knjižnica grada Zagreba za razvoj struke. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *II.2. Odnosi s javnošću u knjižnicama* te webinar *II.1. Krizno komuniciranje u knjižnicama.*

E-pošta: ivancica.dukec@kgz.hr

Elia Ekinović Micak, prof., viša knjižničarka, zaposlena kao katalogizatorica u Odjelu obrade u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *IV.10. Primjena Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima* i e-tečaj *IV.11. Primjena Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima: identifikacija i opis agenata*.

E-pošta: eekinovic@nsk.hr

Dunja Marija Gabriel, prof., knjižničarska savjetnica za narodne knjižnice u Hrvatskom zavodu za knjižničarstvo u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečajeve *II.18. Posebni programi poticanja čitanja: biblioterapijskim i logo-biblioterapijskim pristupom za osobe s problemima čitanja i osobe treće životne* i *V.11. Primjena ISO standarda u knjižničnoj statistici dobi* te webinar *V.5. Sustav jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica – najčešće pogreške*.

E-pošta: dgabriel@nsk.hr

Dr. sc. Irena Galić Bešker, knjižničarska savjetnica, koordinatorka Zbirke rukopisa i starih knjiga u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *IV.9. Bibliografski opis stare omeđene građe: primjena objedinjenog izdanja ISBD-a*.

E-pošta: igalicbesker@nsk.hr

Ida Gašpar, mag. bibliotekarstva, viša knjižničarka u Dječjem odjelu Knjižnice i čitaonice „Fran Galović“ u Koprivnici. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *II.3. Kako pokrenuti TEDx programe u vlastitoj knjižnici*.

E-pošta: ida@knjiznica-koprivnica.hr

Mr. sc. Danijela Getliher, viša knjižničarka, koordinatorka procesa Izrada identifikatora u Odjelu bibliografsko središte, u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *IV.12 Serijske publikacije i druga neomeđena građa* te webinare *IV.1. Identifikatori i identifikacijski sustavi: međunarodni identifikatori knjižnične građe u NSK* i *VII.2. Članstvo u Crossrefu posredništvom Hrvatskog ureda za DOI*.

E-pošta: dgetliher@nsk.hr

Ivana Gržina, viša kustosica, zaposlena u Strossmayerovoj galeriji starih majstora - HAZU. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *IV.10. Primjena Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima*.

E-pošta: ikatusic@hazu.hr

Adrijana Hadžić, magistra socijalnog rada, voditeljica savjetovaništa za mlade u udruzi Pragma. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *IX.6. Od sagorijevanja do ravnoteže - radionica za prevenciju burnouta* te webinar *IX.5. Mentalno zdravlje na radnom mjestu*.

E-pošta: adrijana.hadzic@gmail.com

Dr. sc. Ivana Hebrang Grgić, izv. prof. na Katedri za bibliotekarstvo Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečajeve *VI.2. Knjižnice i otvoreni pristup znanstvenim informacijama* te *VII.3. Uređivanje stručnih i znanstvenih časopisa*.

E-pošta: ihrgic@ffzg.hr

Vesna Hodak, prof., knjižničarska savjetnica, koordinatorica procesa Obrada omeđene građe u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *IV.8. ISBD – objedinjeno izdanje: katalogizacija omeđene i neomeđene tiskane građe* i *IV.4. MARC21: bibliografski format: katalogizacija omeđene građe i nakladničkih cjelina*.

E-pošta: vhodak@nsk.hr

Karolina Holub, prof., knjižničarska savjetnica u Zavodu za knjižničarstvo u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečajeve *IV.6. Arhiviranje weba: identifikacija, obrada, arhiviranje i korištenje u Hrvatskom arhivu weba* te webinare *II.7. Arhiviranje weba : identifikacija, odabir, obrada i arhiviranje u Hrvatskom arhivu weba* i *III.6. Digitalna glazbena građa u knjižnici – kako do nje i kako s njom*.

E-pošta: kholub@nsk.hr

Dr. sc. Aleksandra Horvat, red. prof. u miru. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *I.1. Vrijednosti knjižničarske profesije*.

E-pošta: aleksandra.horvat@zg.t-com.hr

Dr. sc. Tamara Horvat Klemen, voditeljica Odjela za prikupljanje dokumenata i podataka u Digitalnom informacijsko-dokumentacijskom uredu. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži webinar *II.8. Digitalna pristupačnost u knjižnicama* i e-tečaj *III.7. Službene publikacije Republike Hrvatske i njihovo pretraživanje*.

E-pošta: tamara.horvat@rdd.hr

Jagoda Ille, prof., viša knjižničarka, zaposlena u Knjižnicama grada Zagreba. Od 2015. koordinatorica projekta Pitajte knjižničare. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži webinar *IX.4. Upotreba aplikacije za videokonferencije na primjeru platforme Zoom*.

E-pošta: jagoda.ille@kgz.hr

Suzana Jurić, prof. kroatistike i južnoslavenskih filologija, prof. savjetnica za hrvatski jezik u OŠ Rovišće. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *II.5. Sedam ključeva za čitanje s razumijevanjem*.

E-pošta: suzana.k.juric@gmail.com

Matilda Justinić, dipl. ing. matematike i knjižničarka u Centru za razvoj Hrvatske digitalne knjižnice u Hrvatskom zavodu za knjižničarstvo Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *VIII.2. Digitalizacija starih*

novina i *V.11. Primjena ISO standarda u knjižničnoj statistici.*

E-pošta: mjustinic@nsk.hr

Anita Katulić, viša knjižničarka u Odjelu normativnog nadzora u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *I.11. Zaštita osobnih podataka u knjižnicama* te webinar *I.12. Načela i praksa zaštite osobnih podataka u knjižnicama* i *IV.2. Načela izgradnje predmetnog sustava.*

E-pošta: akatulic@nsk.hr

Dr. sc. Sofija Klarin Zadavec, knjižničarska savjetnica, pomoćnica glavne ravnateljice za djelatnost nacionalne knjižnice Republike Hrvatske u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *VIII.1. Virtualne izložbe digitalizirane građe* te *VIII.2. Digitalizacija starih novina.*

E-pošta: sklarin@nsk.hr

Ana Knežević Cerovski, prof., viša knjižničarka, na odjelu Normativni nadzor i sadržajna obrada, redaktorica normativne baze Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *IV.10. Primjena Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima.*

E-pošta: acerovski@nsk.hr

Dr. sc. Alica Kolarić, poslijedoktorandica na Odjelu za informacijske znanosti Sveučilišta u Zadru. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *VI.7. Poticanje čitanja među djecom i mladeži u digitalnom okruženju.*

E-pošta: alica.kolaric@gkri.hr

Dragana Koljenik, knjižničarka u Odsjeku Marketing i komunikacije, urednica Portala i društvenih mreža Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *IX.2. Design thinking za knjižnice.*

E-pošta: dkoljenik@nsk.hr

Sanja Kosić, viša knjižničarka, voditeljica Odjela izgradnje i obrade fondova Sveučilišne knjižnice Rijeka. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *III.3. Revizija i otpis knjižnične građe u knjižnicama.*

E-pošta: skosic@svkri.hr

Keti Krpan, dipl. pedagoginja i viša knjižničarka, koordinatorica Knjižnice Selčina, Knjižnice grada Zagreba. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj i webinar *II.16./II.17. Razvijanje kritičkog mišljenja kod djece pomoću biblioterapijskog pristupa (temeljenog na tradicionalnim pričama).*

E-pošta: keti.krpan@kgz.hr

Dr. sc. Marina Krpan Smiljanec, knjižničarska savjetnica, pročelnica Hrvatskoga zavoda za knjižničarstvo. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži webinar *III.8. Kako? Za*

koga? Što? i Zašto? sačuvati knjižničnu baštinu.

E-pošta: mkrpansmiljanec@nsk.hr

Dr. sc. Dragica Krstić, konzervatorica savjetnica, rukovoditeljica Odjela zaštite i pohrane u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *II.22. Izazovi posudbe i izlaganja baštinske građe s gledišta zaštite* i tečaj *II.24. Zaštita knjižnične građe u izvanrednim okolnostima.*

E-pošta: drkrstic@nsk.hr

Maja Krulić Gačan, prof., viša knjižničarka, zaposlena kao informatorica na Odjelu za odrasle u Knjižnici i čitaonici „Fran Galović“ u Koprivnici. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *II.3. Kako pokrenuti TEDx programe u vlastitoj knjižnici.*

E-pošta: maja@knjiznica-koprivnica.hr

Velimir Kukulj, elektronički nakladnik. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *VII.1. Elektroničko nakladništvo s posebnim naglaskom na e-knjigu.*

E-pošta: 32bita@32bita.hr

Vesna Kurilić, mag. bibl., mag. hist. art. u Gradskoj knjižnici Rijeka. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *II.4. Čitateljski klubovi: povijest, osnivanje, organizacija, provođenje.*

E-pošta: vesnakurilic@gmail.com

Sanja Lapiš, knjižničarka u Centru za razvoj Hrvatske digitalne knjižnice u Hrvatskom zavodu za knjižničarstvo Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *VIII.1. Virtualne izložbe digitalizirane građe.*

E-pošta: slapis@nsk.hr

Jelena Lešaja, knjižničarka, voditeljica odjela posudbe Hrvatske knjižnice za slijepe. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *II.7. Knjižnične usluge za slijepe i slabovidne korisnike.*

E-pošta: jelena.lesaja@hkzasl.hr, jlesaja@gmail.com

Petar Lukačić, prof., viši knjižničar, voditelj Odjela za odrasle u Knjižnici i čitaonici „Fran Galović“ u Koprivnici. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *II.3. Kako pokrenuti TEDx programe u vlastitoj knjižnici.*

E-pošta: petar@knjiznica-koprivnica.hr

Dr. sc. Bojan Macan, knjižničarski savjetnik, voditelj Centra za znanstvene informacije i Odjela Knjižnica Instituta Ruđer Bošković. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečajeve *I.7. Autorskoppravna pitanja u kontekstu izgradnje otvoreno dostupnih digitalnih repozitorija*, *V.8. Bibliometrijske usluge knjižnica 1 – indeksiranost i citiranost znanstvenih radova*, *V.9. Bibliometrijske usluge knjižnica 2 – metrički pokazatelji o časopisima* te *V.12. Jedinstveni identifikatori autora, profili na društvenim mrežama, Google Znalcu i njihova*

važnost za vidljivost znanstvenika i njegovog rada.

E-pošta: bmacan@irb.hr

Janja Maras, viša knjižničarka, stručna suradnica za marketing, odnose s javnošću i međunarodnu suradnju Matične i razvojne službe Knjižnica grada Zagreba. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *II.2. Odnosi s javnošću u knjižnicama* te webinar *II.1. Krizno komuniciranje u knjižnicama*.

E-pošta: janja.maras@kgz.hr

Lucija Martinić, knjižničarka u Hrvatskom uredu za DOI u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži webinar *VII.2. Članstvo u Crossrefu posredništvom Hrvatskog ureda za DOI*.

E-pošta: martinic@nsk.hr

Dina Mašina Delija, viša knjižničarka, zaposlena u knjižnici Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *VI.5. Knjižnica i društveni mediji (Facebook, Instagram, Twitter – kako stvoriti virtualnu mrežu prijatelja)*.

E-pošta: dinam@hazu.hr

Dr. sc. Tatjana Mihalić, knjižničarska je savjetnica i voditeljica Zbirke muzikalija i audiomaterijala Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži webinar *III.6. Digitalna glazbena građa u knjižnici – kako do nje i kako s njom*.

E-pošta: tmihalic@nsk.hr

Dr. sc. Mira Miletić Drder, knjižničarska savjetnica, koordinatorica Zbirke zemljovida i atlasa u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *IV.10. Primjena Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima*.

E-pošta: mmiletic-drder@nsk.hr

Mirjana Milinović, prof., knjižničarka, zaposlena kao školska knjižničarka u OŠ Rovišće. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *II.5. Sedam ključeva za čitanje s razumijevanjem*.

E-pošta: mmilino44@gmail.com

Goranka Mitrović, dipl. ing, knjižničarska savjetnica u Informacijskom centru u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *V.2. Vrednovanje znanstvene produktivnosti: indeksne i citatne analize znanstvenih radova i časopisa* i webinar *V.3. Bibliometrijske analize i vrednovanje znanstvene produktivnosti znanstvenika hrvatske znanstvene zajednice: parametri koji se prikazuju u potvrdama i izvori iz kojih se povlače isti*.

E-pošta: gmitrovic@nsk.hr

Dr. sc. Svjetlana Mokriš, knjižničarska savjetnica, voditeljica Posudbenog odjela u Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici Osijek. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *III.3. Revizija i otpis knjižnične građe u knjižnicama*.

E-pošta: svjetlana.mokris@gmail.com

Dorja Mučnjak, knjižničarska savjetnica, rukovoditeljica Odjela Korisničke službe u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečajeve *I.5. Mentoriranje i mentorska praksa: koliko nam je mentoriranje važno?* te *VI.5. Knjižnica i društveni mediji (Facebook, Instagram, Twitter – kako stvoriti virtualnu mrežu prijatelja)* te webinar *I.6. Mentoriranje i praksa – izazovi i rješenja*.

E-pošta: dmucnjak@ffzg.hr

Dolores Mumelaš, knjižničarka u Odjelu korisničke službe u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži e-tečaj *III.7. Službene publikacije Republike Hrvatske i njihovo pretraživanje*.

E-pošta: dmumelas@nsk.hr

Danijela Petrić, knjižničarska suradnica, voditeljica dječjeg odjela u Knjižnici i čitaonici „Fran Galović“ Koprivnica. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *II.10. Uvođenje i razvijanje usluga za bebe, djecu rane dobi i njihove roditelje u narodnim knjižnicama* te webinar *II.11. Razvijanje knjižničnih usluga za poticanje rane i obiteljske pismenosti*.

E-pošta: danijela@knjiznica-koprivnica.hr, dnjlptrc@gmail.com

Renata Petrušić, prof., viša knjižničarka u Centru za razvoj Hrvatske digitalne knjižnice u Hrvatskom zavodu za knjižničarstvo Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečajeve *I.8. Autorskopравни aspekti digitalizacije i objave digitalizirane građe* i *VIII.2. Digitalizacija starih novina* te webinare *I.9. Autorsko pravo i uporaba autorskih djela u digitalnom okruženju*, *I.10. Autorsko pravo i društveni mediji u knjižnicama* i *III.6. Digitalna glazbena građa u knjižnici – kako do nje i kako s njom*.

E-pošta: rpetrusic@nsk.hr

Mr. sc. Sonja Pigac, knjižničarska savjetnica, koordinatorica procesa Obrade neomeđene građe u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečajeve *IV.8. ISBD – objedinjeno izdanje: katalogizacija omeđene i neomeđene tiskane građe* *IV.12. Serijske publikacije i druga neomeđena građa* te *IV.10. Primjena Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima*.

E-pošta: spigac@nsk.hr

Dr. sc. Aleksandra Pikić Jugović, knjižničarska savjetnica i znanstvena suradnica, zaposlena kao savjetnica za visokoškolske i specijalne knjižnice u Hrvatskom zavodu za knjižničarstvo u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *V.11. Primjena ISO standarda u knjižničnoj statistici* te webinare *V.1. Metodologija anketnog istraživanja*, *V.5. Sustav jedinstvenog elektroničkog prikupljanja*

statističkih podataka o poslovanju knjižnica – najčešće pogreške i V.10. Osnove deskriptivne statistike za knjižničare s praktičnom primjenom u MS Excelu.

E-pošta: apikic@nsk.hr

Mr. sc. Davorka Pšenica, knjižničarska savjetnica. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečajeve *I.3. Javno zagovaranje I, I.4. Javno zagovaranje II i IX.1. Kako uspješno komunicirati: učinkovito pregovaranje i vještine govorništva* te webinar *II.9. IFLA-in alat za neutralnost interneta za knjižničare i knjižničarske udruge.*

E-pošta: dpšenica1@gmail.com

Ingeborg Rudomino, knjižničarska savjetnica u Odjelu obrade omeđene građe Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *IV.6. Arhiviranje weba: identifikacija, obrada, arhiviranje i korištenje u Hrvatskom arhivu weba* te webinar *II.7. Arhiviranje weba : identifikacija, odabir, obrada i arhiviranje u Hrvatskom arhivu weba.*

E-pošta: irudomino@nsk.hr

Mr. sc. Ljiljana Sabljak, knjižničarska savjetnica. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *II.18. Posebni programi poticanja čitanja: biblioterapijskim i logo-biblioterapijskim pristupom za osobe s problemima čitanja i osobe treće životne dobi.*

E-pošta: lili.sabljak@gmail.com

Jelena Sekulić, dipl. pravnica, viša upravna savjetnica za autorsko pravo i srodna prava u Državnom zavodu za intelektualno vlasništvo. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *I.8. Autorskopравни aspekti digitalizacije i objave digitalizirane građe.*

E-pošta: jsekulic@dziv.hr

Vikica Semenski, prof., knjižničarska savjetnica, katalogizatorica elektroničke i vizualne građe u Gradskoj knjižnici u Zagrebu. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *IV.10. Primjena Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima.*

E-pošta: vikica.semenski@kgz.hr

Đuro Singer, knjižničar na Odjelu Zaštita i pohrana u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *II.22. Izazovi posudbe i izlaganja baštinske građe s gledišta zaštite.*

E-pošta: djsinger@nsk.hr

Dr. sc. Jadranka Stojanovski, viša knjižničarka, suradnica u Centru za znanstvene informacije Instituta „Ruđer Bošković“ te izv. prof. na Odjelu za informacijske znanosti Sveučilišta u Zadru. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečajeve *III.4. Digitalne zbirke: temelj izgradnje digitalne knjižnice* te *VI.8. Otvorena znanost i uloga knjižnica.*

E-pošta: jadranka.stojanovski@irb.hr

Mr. sc. Alka Stropnik, knjižničarska savjetnica, stručna suradnica za školske knjižnice u

Matičnoj službi Knjižnica grada Zagreba. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *II.13. Rad s djecom i mladima u školskim i narodnim knjižnicama*, *II.15. Nove tehnologije u radu s djecom i mladima* te webinar *III.3. Revizija i otpis u školskim knjižnicama*.
E-pošta: alka.stropnik@kgz.hr

Ana Sudarević, prof., knjižničarka u Osnovnoj školi Dubovac u Karlovcu. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *II.15. Nove tehnologije u radu s djecom i mladima* te webinare *VI.6. Struktura i sadržaj mrežnih stranica - smjernice i preporuke za školske knjižnice i dječje odjele narodnih knjižnica* i *II.12. Flippity – učenje kao igra: mrežni alat za oblikovanje igara*.
E-pošta: ana.sudarevic@yahoo.ca

Iva Sudec Andreis, viša kustosica Galerije Klovićevi dvori. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *II.22. Izazovi posudbe i izlaganja baštinske građe s gledišta zaštite*.
E-pošta: iva.sudec@gkd.hr

Dr. sc. Marica Šapro-Ficović, knjižničarska savjetnica, voditeljica Matične službe u Dubrovačkim knjižnicama. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *V.7. Kvalitativne metode u istraživanju knjižnica i korisnika: primjeri usmene povijesti za prikupljanje podataka i utemeljene teorije za analizu*.
E-pošta: msapro@dkd.hr

Silvana Šehić, knjižničarka u Hrvatskom uredu za DOI u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži webinar *VII.2. Članstvo u Crossrefu posredništvom Hrvatskog ureda za DOI*.
E-pošta: ssehic@nsk.hr

Marija Šimunović, viša knjižničarka, zaposlena u Knjižnično-dokumentacijskom centru Ekonomskog fakulteta u Zagrebu kao koordinatorica Europskog dokumentacijskog centra. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *VI.1. Izvori podataka Europske unije* te webinar *X.3. Canva – internetski alat za grafički dizajn*.
E-pošta: msimunov4@efzg.hr

Ana Škvarić, prof., viša knjižničarka, zaposlena na Odjelu nabave građe u Knjižnici i čitaonici „Fran Galović“ u Koprivnici. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *II.3. Kako pokrenuti TEDx programe u vlastitoj knjižnici*.
E-pošta: ana@knjiznica-koprivnica.hr

Dr.sc. Tamara Štefanac, viša arhivistica i kustosica, radi kao arhivistica u Odjelu zaštita i pohrana Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži predavanje *II.25. Kibernetička sigurnost u poslovanju baštinskih ustanova*.
E-pošta: tstefanac@nsk.hr

Annemari Štimac, viša knjižničarka, zaposlena u Knjižnici Vladimira Nazora (Knjižnice grada Zagreba) u informativno-posudbenom odjelu. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *I.8. Autorskopravni aspekti digitalizacije i objave digitalizirane građe* te webinar *I.10. Autorsko pravo i društveni mediji u knjižnicama*.

E-pošta: annemari.stimac@kgz.hr

Vjeruška Štivić, knjižničarka, ravnateljica Narodne knjižnice „Petar Preradović“ u Bjelovaru. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *VI.7. Poticanje čitanja među djecom i mladeži u digitalnom okruženju*.

E-pošta: vjeruska.stivic@knjiznica-bjelovar.hr, vjeruska07@gmail.com

Andrea Šušnjar, prof., knjižničarka u Glazbenom odjelu Gradske knjižnice u Zagrebu. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *IV.10. Primjena Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima*.

E-pošta: andrea.susnjar@kgz.hr

Aleksandra Šutalo, dipl. novinarka i dipl. bibliotekarka. Ravnateljica Gradske knjižnice Požega od 2013. godine. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži predavanje *II.26. Vizualni identitet knjižnice ili kako učiniti knjižnicu prepoznatljivom*.

E-pošta: ravnatelj@gkpz.hr

Saša Tkalec, konzultant-specijalist u području sigurnosno-baštinskog kompleksa, sa stručnim fokusom na procjenu socijalnih/antropogenih, tehničkih i prirodnih rizika za kulturnu građu i zajednice te uspostavljanje i unapređenje sustava zaštite građe u kriznim uvjetima. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *II.21. Procjena rizika od katastrofa za knjižničku građu*.

E-mail: stkalec@yahoo.com

Mr. sc. Ivo Tokić, MBA, viši knjižničar, koordinator Informacijskog centra u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži webinar *V.6. Pokazatelji kvalitete i uspješnost knjižnica: koje odabrati?*.

E-pošta: itokic@nsk.hr

Dr. sc. Ksenija Tokić, znanstvena suradnica, voditeljica knjižnice Instituta za turizam. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *II.6. Knjižnice i turizam*.

E-pošta: Ksenija.Tokic@iztg.hr

Dr. sc. Marijana Tomić, izv. prof. na Odjelu za informacijske znanosti Sveučilišta u Zadru. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *IV.10. Primjena Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima*.

E-pošta: mtomic@unizd.hr

Senka Tomljanović, prof., viša knjižničarka, ravnateljica Sveučilišne knjižnice Rijeka. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *III.3. Revizija i otpis knjižnične*

građe u knjižnicama.

E-pošta: stomljan@svkri.hr

Ivana Vinko, knjižničarka u Hrvatskoj knjižnici za slijepe. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *II.7. Knjižnične usluge za slijepe i slabovidne korisnike.*

E-pošta: ivana.vinko@hkzasl.hr

Dr. sc. Radovan Vrana, redoviti profesor na Odsjeku za informacijske i komunikacijske znanosti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečajeve *III.4. Digitalne zbirke: temelj izgradnje digitalne knjižnice*, *VI.4. Uporabljivost – temelj izgradnje mrežnih mjesta*, *VI.3. Digitalni repozitoriji* te webinar *III.5. Uspostava digitalne zbirke na temelju softverskog rješenja otvorenog koda.*

E-pošta: rvrana@ffzg.hr

Ljiljana Vugrinec, prof., knjižničarska savjetnica, voditeljica županijske matične službe u Knjižnici i čitaonici „Fran Galović“ u Koprivnici. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *II.19. Služba pokretne knjižnice kao dio županijske mreže narodnih knjižnica* te webinar *II.20. Služba pokretne knjižnice kao dio županijske mreže narodnih knjižnica.*

E-pošta: ljiljana@knjiznica-koprivnica.hr

Dr. sc. Ana Vukadin, viša knjižničarka, stručna suradnica za normizaciju u Hrvatskom zavodu za knjižničarstvo Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *IV.10. Primjena Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima* i e-tečaj *IV.11. Primjena Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima: identifikacija i opis agenata.*

E-pošta: avukadin@nsk.hr

Dr.sc. Marin Vuković, izvanredni profesor na Zavodu za telekomunikacije Fakulteta elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži predavanje *II.25. Kibernetička sigurnost u poslovanju baštinskih ustanova.*

E-pošta: marin.vukovic@fer.hr

Dr. sc. Mirna Willer, red. prof. u trajnom zvanju u miru. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *IV.10. Primjena Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima.*

E-pošta: willer.mirna@gmail.com

Karolina Zlatar Radigović, knjižničarka, ravnateljica Hrvatske knjižnice za slijepe. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži webinar *II.7. Knjižnične usluge za slijepe i slabovidne korisnike.*

E-pošta: ravnateljica@hkzasl.hr

Dr. sc. Goran Zlodi, izv. prof. na Odsjeku za informacijske i komunikacijske znanosti

Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *IV.10. Primjena Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima.*

E-pošta: gzlodi@ffzg.hr

Mira Zovko, viša stručna savjetnica za školske knjižnice u Ministarstvu znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *II.14. Uloga školske knjižnice u programskoj diferenciranosti koja se odnosi na darovite učenike.*

E-pošta: mira.zovko@mzos.hr

Žozefina Žentil-Barić, prof, knjižničarka u Gradskoj knjižnici Zadar. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečaj *VI.7. Poticanje čitanja među djecom i mladeži u digitalnom okruženju.*

E-pošta: zozefina@gkzd.hr

Dr. sc. Daniela Živković, red. prof. u miru. U Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara drži tečajeve *I.2. Zaštita prava autora i korisnika* i *VII.1. Elektroničko nakladništvo s posebnim naglaskom na e-knjigu.*

E-pošta: daniela.zivkovic1@zg.htnet.hr

ADRESE MJESTA ODRŽAVANJA TEČAJEVA

NACIONALNA I SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA U ZAGREBU

Hrvatske bratske zajednice 4

10000 ZAGREB

E-pošta: cssu@nsk.hr

URL <https://www.nsk.hr/>

KNJIŽNICE GRADA ZAGREBA

Starčevićev trg 4

10000 ZAGREB

E-pošta: kgz@kgz.hr

URL <http://www.kgz.hr/hr>

SVEUČILIŠNI RAČUNSKI CENTAR

J. Marohnića 5

10000 ZAGREB

E-pošta: ured@srce.hr

URL <https://www.srce.unizg.hr/>

NARODNA KNJIŽNICA „PETAR PRERADOVIĆ“ BJELOVAR

Trg Eugena Kvaternika 11

43000 BJELOVAR

E-pošta: matricna-sluzba@knjiznica-bjelovar.hr

URL <https://knjiznica-bjelovar.hr/>

KNJIŽNICA „NIKOLA ZRINSKI“ ČAKOVEC

Trg Republike 4

40000 ČAKOVEC

E-pošta: maticna@kcc.hr

URL <http://www.kcc.hr/>

DUBROVAČKE KNJIŽNICE

Cvijete Zuzorić 4

20000 DUBROVNIK

E-pošta: dubrovacke-knjiznice@dkd.hr

URL <https://www.dkd.hr/>

SAMOSTALNA NARODNA KNJIŽNICA GOSPIĆ

Franje Tuđmana 5

53000 GOSPIĆ

E-pošta: knjiznica.gospic@gs.t-com.hr

URL <https://snk-gospic.hr/>

GRADSKA KNJIŽNICA „IVAN GORAN KOVAČIĆ“

Ljudevita Šestića 1

47000 KARLOVAC

E-pošta: matichna@gkka.hr

URL <http://www.gkka.hr/>

KNJIŽNICA I ČITAONICA „FRAN GALOVIĆ“

Zrinski trg 6

48000 KOPRIVNICA

E-pošta: matichna_sluzba@knjiznica-koprivnica.hr

URL <https://www.knjiznica-koprivnica.hr/>

GRADSKA KNJIŽNICA KRAPINA

49000 KRAPINA

Šetalište Hrvatskoga narodnog preporoda 13

E-pošta: info@gkkr.hr

URL <https://www.gkkr.hr/>

GRADSKA I SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA OSIJEK

Europska avenija 24

31000 OSIJEK

E-pošta: matichna.sluzba@gskos.hr

URL <https://www.gskos.unios.hr/>

GRADSKA KNJIŽNICA I ČITAONICA POŽEGA

Antuna Kanižlića 1

34000 POŽEGA

E-pošta: info@gkpz.hr

URL <https://gkpz.hr/>

GRADSKA KNJIŽNICA I ČITAONICA PULA
Svetog Ivana 1/A
52100 PULA
E-pošta: knjiznica.pula@gkc-pula.hr
URL <https://www.gkc-pula.hr/hr/>

SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA PULA
Herkulov prolaz 1
52100 PULA
E-pošta: skpu@unipu.hr
URL <http://www.skpu.hr/>

GRADSKA KNJIŽNICA RIJEKA
Matije Gupca 23
51000 RIJEKA
E-pošta: gkri@gkri.hr
URL <https://gkr.hr/>

SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA RIJEKA
Dolac 1
51000 RIJEKA
E-pošta: maticna@svkri.uniri.hr
URL <https://svkri.uniri.hr/hr/>

NARODNA KNJIŽNICA I ČITAONICA „VLADO GOTOVAC“
Rimska bb
44000 SISAK
E-pošta: nkc-sisak@nkc-sisak.hr
URL <https://www.nkc-sisak.hr/>

GRADSKA KNJIŽNICA SLAVONSKI BROD
Trg Stjepana Miletića 12
35000 SLAVONSKI BROD
E-pošta: gksb@gksb.hr
URL <http://www.gksb.hr/>

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA
Ulica slobode 2

21000 SPLIT

E-pošta: maticna@gkmm.hr

URL <http://www.gkmm.hr/>

SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA U SPLITU

21000 SPLIT

Ruđera Boškovića 31

E-pošta: info@svkst.hr

URL <https://www.svkst.unist.hr/>

GRADSKA KNJIŽNICA "JURAJ ŠIŽGORIĆ" ŠIBENIK

Poljana 1

22000 ŠIBENIK

E-pošta: gks@knjiznica-sibenik.hr

URL <http://www.knjiznica-sibenik.hr/>

GRADSKA KNJIŽNICA I ČITAONICA „METEL OŽEGOVIĆ“

Trg slobode 8a

42000 VARAŽDIN

E-pošta: info@knjiznica-vz.hr

URL <http://www.knjiznica-vz.hr/>

GRADSKA KNJIŽNICA I ČITAONICA VINKOVCI

Gundulićeva 6

32100 VINKOVCI

E-pošta: njiznica@gkvk.hr

URL <https://gkvk.hr/>

GRADSKA KNJIŽNICA I ČITAONICA VIROVITICA

Trg bana J. Jelačića 5

33000 VIROVITICA

E-pošta: gkc@vt.htnet.hr

URL <https://www.knjiznicavirovitica.hr/>

GRADSKA KNJIŽNICA ZADAR

Stjepana Radića 11b

23000 ZADAR

E-pošta: gkzd@gkzd.hr

URL <https://www.gkzd.hr/>